

Avam Kamarasında müzakereler sona erdi

Çemberlayne 366 reyle itimad edildi

İngiliz siyasetinin ana hattı: "Eski dostluklarımızın aleyhine hiçbir yeni dostluk aramıyoruz,"

Cemberlayn dün Avam Kamarasında çok alkışlanan mühim bir nutuk söyledikten sonra istirahat etmek üzere İskoçyaya gitti

Çemberlayn Avam kam arasında nutuk söylerken

Londra 6 (Hususi) — Avam kamara - miş ve meclis, teğrinisaninin birine ka - sının fevkalâde toplantısı bugün sona er - (Devamı 11 inci sayfada)

Yugoslavyadan gelen Yahudilerin pasaportları da şübhe uyandırdı

Vaziyetten Viyana zabıtası haberdar edilecek

Viyana'daki musevileri sahte vizeli pa - hakkında müddeiumumilikçe tahkikat saportlarla Türkiyeye kaçırın bir şebeke (Devamı 11 inci sayfada)

İstanbulun kurtuluş Bayramı

Dünkü geçid resminde kahraman silvarilerimiz geçerlerken (Yazısı 4 üncü sayfamızda)

Muşta petrol

Mütehasıslar mahallin - de tedkikat icrasına başladılar

Muş (Hususi) — Maden araştır - mak için geçenlerde ilimize gelen heyet Bulanık ilçesine bağlı Liz nahiyesi merkezile Niftik köyünde oldukça zengin petrol kaynakları keşfetmiş ve nümuneler enstitü - ye gönderilmiştir. Yapılacak tahlil - lerde vaziyet kemiyet ve keyfiyet itibarile uygun çıkarsa doğu ille - rinin göbeğinde bulunan bu petrol kaynaklarının bölgeye vereceği in - kişaf hududsuz olacaktır.

Beneşin istifası mühim akisler uyandırdı

Gazeteler sulh mükâfatının Beneşe verilmesini tavsiye ediyorlar

Beneş

Londra 6 (Hususi) — Gazeteler Bene - şin istifası etrafında uzun mütaalealar der - meyân etmektedirler. (Devamı 11 inci sayfada)

Ankarada belediye seçimi bu akşam bitiyor

Dün Başvekil ve Adliye Vekili reylerini kullandılar

Ankara 6 (Hususi) — Ankarada be - lediye seçimi yarın akşam sona erecek - tir. Bu akşama kadar 37,685 Ankaralı reyini kullanmıştır. (Devamı 11 inci sayfada)

Türk - Alman ticareti

"Alman piyasası Türk ihracatını kabule vasi mikyasta hazırdır,"

Dün akşam verilen ziyafette İktisad Vekili ve doktor Funk mühim birer nutuk söylediler

Alman İktisad nazırı doktor Funk Berlin büyük elçimiz Hamdi Arpaç ile bir arada Ankara 6 (Hususi) — Alman İktisad virleri Berlin büyük elçimiz Hamdi Ar - nazırı doktor Funk, refikası ve müşa - (Devamı 11 inci sayfada)

Irak Filistin hakkında bir proje teklif etti

Londrada bulunan Irak Hariciye Nazırı, Filistinde bir Yahudi devleti mevzuubahs olamaz, diyor

Hayfa demiryolunda berhava edilen bir tren

Londra 6 (Hususi) — Hükümetin mi - Irak hariciye nazırının şerefine bugün safiri olarak halen Londrada bulunan (Devamı 2 nci sayfada)

İngiliz karikatüriste göre siyasi vaziyet

Çemberlayn — Güle güle... İnşallah bir daha yüzünü görmeyiz!

Hergün

Beneş'in istifası

Yazan: Muhittin Birgen

Bundan iki ay kadar evvel bu sütunlarda «Sulhe doğru gidiyoruz» diye bir makale yazmıştım. Bunda İngiltere ile Almanyanın, Almanya ile İtalyanın münasebetlerini, Bled'deki Küçük Antantın kararlarını ve orta Avrupa vaziyetlerini tedkik etmiş ve mevcut alâmetlere göre Avrupanın sulhe doğru gittiği neticesine varmıştım. Halbuki o sırada Çek meselesi yeni alevleniyor ve tehlikeli bir inkişaf istikameti alıyordu. Bir meslekdaşım, beni hayale düşmekle, fazla nikbinlikle ve bir meslekdaşım da, bilâhâre Çek meselesi büsbütün kızıştı ve benim hâlâ sulhe kani bulunmakta devam ettiğim sıralarda, beni «kehanet» le itham ettiler. Bugün, vukuat benim o zamanlar hâdiseleri tedkik ederek vardığım neticeleri teyid etmiş bulunuyor.

Fakat, vukuat sade benim o zamanki kanaatlerimi teyid ile kalmadı. Anchluss'u müteakib gene bu satırlarda Çekoslovakyanın erimeğe mahkûm olduğuna dair yaptığım tahminlerin de doğru olduğunu gösterdi. Nitekim, Bay Beneşin istifası, Çekoslovakyanın bu erime hâdisesinin mühim bir safhasını teşkil eder. Fakat, erime hâdisesi bununla da bitmiyor. Çekoslovakya, Avrupada siyasi bir kuvvet olmaktan büsbütün çıkıncıya ve bilhassa bu memlekette Almanyaya mütemayil bir hükümet teşekkül edinceye kadar, eski Çekoslovakya erimekte ve inhilâlde devam edecektir. Bugünkü hükümet te muvakkattir. Başında Çeklerin kıymet verdikleri bir asker bulunmasına rağmen, bugün memleket dahilinde nizam ve huzur tesisi vazifesile mükellef olan bu hükümet, yakın zamanda başka bir hükümete, o da bir başkasına mevkilerini terkedecekler ve nihayet Almanya ile dost bir Çekoslovakya vücude gelinceye ve Çekler arasında bu tarzda yeni bir hayatı hazmedecek bir zihniyet teşekkül edinceye kadar bu erime ve istihale hareketi devam eyliyecektir.

★

Yeni Çekoslovakyanın kat'i hududları teşekkül ettiği zaman, bu memleket iktisaden hayli düşmüş olacaktır. Memleketin kaybettiği saha, sanayi ve madenlerle meşhur olan kısmıdır. Şimal ve garb tarafları büyük metalurji ve muhtelif fabrikalarla dolu idi. Prag ile Viyana arasındaki saha, geniş kâğıd sanayininin yaşadığı yerlerdi. Çekoslovak gazeteleri kâğıd fabrikalarının büyük bir kısmını kaybetmiş olacaktırlar. Fakat bütün bunların hepsi değilse bile en çoğu Almanların elinde idi. Yeni çizilecek hududlar, meşhur Skodayı Çeklere bıraksada dahi bu Skodanın muhtaç olduğu madenler Almanya'da kalmış olacaktır. Memleketin diğer tarafları ziraat sahalarıdır. Meselâ, Prag ile Viyana arasındaki sahanın geniş sanayi tesisatına mukabil Prag ile Budapeşte arasındaki saha, belli başlı şerbetçi otu yetiştiren bir ziraat muntakasıdır. Bu vaziyet, Çekoslovakya'yı Almanyanın iktisad kutbuna doğru sürükleyecek ve o zaman Çekoslovakyanın dünkü çehresinden eser kalmıyacaktır.

★

Beneş Çekoslovakya'da Versailles (Versay) ruhunun mümessili idi. Versailles yıkılınca onun da mevkiinde durmasına artık imkân kalmazdı. Şimdi, bu memleket, onu yeni hayatına alıştıracak olan yeni bir adama muhtaçtır. Bu adam, çıkıncıya kadar bu memleket buhrandan kurtulamiyacak ve mütemadiyen boca-lyacaktır.

Yeni adamın vazifesi bir taraftan Çekleri Slovaklarla anlaşırarak, Çek hükümetinde Slovaklara lâıyk oldukları bir mevki vermesi temin edecek ve diğer taraftan da Çekoslovakya ile Almanya'yı barıştırarak, anlaşırarak ve dost yapacak olan bir insan olmak mecburiyetindedir. Bu adamı bulup meydana çıkaracak ve hayata atacak olan da bundan böyle artık siyaset değildir. Çekoslovakyanın enternasyonal siyasette oynayacağı rol kalmamıştır. Bundan sonra, yeni Çek memleketinin hayatını iptidai maddesiz kalan sanayi firmaları ile fabrikalarını ve binaenaleyh işlerini kaybetmiş olan bir kısım işçi ve memur kütlesi tanzim edeceklerdir. Pragda bir müddet birbirini takib edecek olan Çek hükümetleri, işsizler tarafından sıkıştırıldıkça

Resimli Makale:

= Değişmeyen zevk =

Herkesin kendisine göre bir zevki vardır, fakat bu zevk ebedî değildir, zamanla hafifler, eksilir, hattâ bir müddet sonra büsbütün kuvvetini kaybeder, yerine bir başkası kaim olur.

Hiç değişmeyen, her zaman kuvvetini muhafaza eden bir tek zevk mevcuttur, adına aile deriz, aile dediğimiz zaman da bilhassa çocuğu kastederiz. Fakat bu öyle bir zevktir ki kıymeti ancak tadıldıktan sonra anlaşılır.

SÖZ ARASINDA

Greta Garbo
Gazetecilerden
Nasil kacıyor?

Bu sütunlarda sinema yıldızı Greta Garbonun Avrupadan Amerikaya dönerken kimsenin haberi olmadan vapura binmek istediğini, kendisini tanıyan gazetecilere: «Rahatsızım, beni yalnız bırakınız» dediğini yazmıştık. Resmimiz, artistin vapura mutfak kapisından girmek isteyip kendisine «yasa!» denilince şaşırıp ve birinci sınıf kamaralara çıkılan merdivenlere doğru ilerlediğini gösteriyor.

Garib bir tesadüf

İngiltere dominyonlar nazırı Lord Stanley'in Kanada'da ayağını burktuğu ve sedye ile Londraya nakledildiğini yazmıştık. Tesadüfe bakınız ki kârısı Leydi Stanley de, bir ahbabının evinde yemek yemek üzere salona girerken, ayağı kaymış, yere düşmüş ve sağ ayak bileği burkulmuştur. Evine, oranda kocasının nekahat devresini geçirmekte olduğu kliniğe götürülmüş, tedavi altına alınmıştır.

Bunlara iş ve geri kalan fabrikalar tarafından sıkıştırıldıkça da bunlara iptidai madde temin etmeği düşünecek ve bu sıkışık vaziyette yavaş yavaş Almanya'ya doğru akıp gidecektir.

Avrupadaki büyük inkılâbı anlamak için de Bay Beneşin bu şartlar içindeki istifasına bakmak kâfidir. Çekoslovakya ne kadar derinden sarsılmış, altüst olmuş ve bütün ruhile değişmeğe mahkûm kalmışsa konfınantal (yani berr) Avrupa da o kadar eşaşı bir inkılâbın ve istihale zaruretinin önünde bulunuyor.

Bunun neticesi: Yıkılan Çekoslovakya değil, dünkü siyasi Avrupadır!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
Zamane çocukları

Yazı işleri müdürümüz Cevad Fehminin çocuğu Acar üç yaşındadır. Geçen gece anneannesile bir odada otururlarken bir aralık:

— Anneanne, demiş, içeriki karanlık odada benim oyuncaklarım var. Seninle beraber gidip alalım, buraya getirelim, olmaz mı?

Anneanesi cevap vermiş:

— Acar, sen artık büyüdün, yalnız gitmekten korkman ayıp değil mi?

— Acar cevap vermiş:

— Yok anneanne, ben, yalnız gitmeye korkmuyorum. Ben gidince sen yalnız kalıp ta korkarsın diye beraber gidelim; dedim.

Bir insan bacağından
iki bacak imal edildi

Resmini gördüğümüz 14 yaşındaki İngiliz çocuğuna «Harika çocuk» denmektedir. Dört ay evvel bir gün, mekteb dönüşü sokakta giderken kendisine bir kamyon çarpıyor ve altına alıyor. İlk önceleri hayatından ümid kesiliyordu. Bir mucize ile kefeni yırtan çocuğun sol ayağını dibinden kesmek icab ettiğinde doktorlar söz birliği ediyorlar. Fakat doktorlardan birinin aklına bir şey geliyor. Sağlam olan sağ bacaktan sinir, adale ve deri kesiyor, sol bacağı ekliyor, harika çocuğun hali gittikçe renalıyor, arkasından da iyiliğe yüz tutuyor.

Şimdi çocuk gene futbol oynayacak, kriket maçlarına devam edecektir.

Dakikada 4 milyon resim

Almanya'da alınan bir sesli filmde dakikada dört milyon resim çekilmek suretile rökor kurulmuştur.

Bu filmin gayesi, halka seri filmlerin ne suretle alındığını göstermektir.

gene mesken bedelidir.

Halbuki İstanbulda ayda 5 liraya mesken değil, tek bir oda dahi bulunamaz, o halde biz bu ismin değiştirilmesinin daha doğru olacağına inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul vilâyeti İstanbulda vazife gören öğretmenlere her ay aylıklarından gayri bir de mesken bedeli verir, bu, mesken bedeli 8 liradır, miktarı az görmeyiniz, zira gerçekten az olduğu halde vilâyet bütçesinin darlığından dolayı bu yıl muntazaman verilememiş, 8 den 5 e indirilmiştir. Adı

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul vilâyeti İstanbulda vazife gören öğretmenlere her ay aylıklarından gayri bir de mesken bedeli verir, bu, mesken bedeli 8 liradır, miktarı az görmeyiniz, zira gerçekten az olduğu halde vilâyet bütçesinin darlığından dolayı bu yıl muntazaman verilememiş, 8 den 5 e indirilmiştir. Adı

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul vilâyeti İstanbulda vazife gören öğretmenlere her ay aylıklarından gayri bir de mesken bedeli verir, bu, mesken bedeli 8 liradır, miktarı az görmeyiniz, zira gerçekten az olduğu halde vilâyet bütçesinin darlığından dolayı bu yıl muntazaman verilememiş, 8 den 5 e indirilmiştir. Adı

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul vilâyeti İstanbulda vazife gören öğretmenlere her ay aylıklarından gayri bir de mesken bedeli verir, bu, mesken bedeli 8 liradır, miktarı az görmeyiniz, zira gerçekten az olduğu halde vilâyet bütçesinin darlığından dolayı bu yıl muntazaman verilememiş, 8 den 5 e indirilmiştir. Adı

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul vilâyeti İstanbulda vazife gören öğretmenlere her ay aylıklarından gayri bir de mesken bedeli verir, bu, mesken bedeli 8 liradır, miktarı az görmeyiniz, zira gerçekten az olduğu halde vilâyet bütçesinin darlığından dolayı bu yıl muntazaman verilememiş, 8 den 5 e indirilmiştir. Adı

Sözün Kıyası

Pazarlıksız satış

E. Talu

Şu pazarlıksız satış hakkındaki kanun bir çok bakımlardan faydalı oldu; neme lâzım? Bahusus çoluğ çocuk, alış veriş ederken hangi şeye kaç para vereceğini, etiketine bakıp, biliyor, işine gelirse alıyor, gelmezse vaz geçiyor.. yahud ki başka bir dükkâna giderek, fiatları mukayese imkânını buluyor.

Lâkin, eski okkanın kiloya tahvilinde olduğu gibi, pazarlıksız satış mecburiyetinden, halkın aleyhine istifade etmeğe kalkışan muhtekir, insafsız esnaf var. Bunlar, ekseriyetle mahalle aralarındaki bakkallar, sebzeçiler, manavlar ve attariye satan küçük dükkâncılardır. Bunlar, kanun tatbik mevkiine girer girmez, dükkânlarındaki malların üzerine geçi birer etiket koymuşlardır. Fakat bu etiketlerde tesbit edilen fiatlar, pazarlığın cari bulunduğu zamanda müşteriden istenilen azami fiatın hemen hemen aynıdır. Bu suretle, kanundan müstefid olan dükkâncıdır. Müşteri ise mutazarrır ve mağdurdur.

Kaldı ki, böyle üçüncü, dördüncü de-recedeki dükkâncılar, pazarlıksız fiatların tesbitinde kalite farkından da fahiş kâr temin ediyorlar. Meselâ pirinç, zeytin gibi çok muhtelif çeşid ve kaliteleri mevcut olan bakkaliye emtiasında halk bilhassa aldanyor.

Etiketle: «Zeytin 50 kuruş» yazılı. Fakat hangi zeytin? Artık bakkalın sütüne havale, yahud ki müşterinin tecrübesine, pişkinliğine..

Eskiden, hiç değilse, alıcı:

— Yahu! Bu zeytini aşağıki bakkal (35) e veriyor.. derdi de, bir iki kuruş kırdırırdı. Şimdi bunu yapamamasından ve vaziyetteki zaruretten istifade eden esnafa karşı halkın eli, kolu âdeta bağlı gibidir.

Bunun çaresi ne olabilir? Belediye iktisad müdürlüğü en başta olduğu halde ilgili makamlar elbette bir şey düşünmüyorlardır. Bunu böyle ümid etmek isteriz. Yoksa, bu şekilde devam ederse, o kadar memnuniyetle karşılanan bu kanun, istihfad eylediği hayırlı gayeden çok uzak kalır.

E. Talu

Irak Filistin hakkında
bir proje teklif etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette hariciye nazırı Lord Hali faks, müstemlekât nazırı Malkom MacDonald, diğer nazırlar ve erkânıharbiye umum reisi de hazır bulunmuşlardır.

Daily Telegraphın yazdığına göre Irak hariciye nazırı, Filistin meselesinin halli için İngiliz hükümetine bir proje teklif etmiştir.

Filistine İngiliz kontrolü altında Iraka benzer bir statü verilecektir. Yahudilere bütün haklar tanınacaktır. Fakat bir Yahudi devleti mevzuu bahsolarak. Yahudilerle Arablar sıkı teşriki mesaide bulunacak, fakat siyasi Yahudiliğe bir niyayet verilecektir.

Kurulacak olan müstakil Filistin devletinde idari işler tedricen İngiliz hükümetinden mahalli hükümete intikal edecektir. Bütün ekalliyetlere her türlü siyasi ve medeni haklar verilecektir. Ancak, Filistindeki Yahudilerin adedi da-ha ziyade arttırılmıyacaktır.

Diğer taraftan Kudüsten bildirildiğine göre evvelki gün hükümet kuvvetleri ile âsi Arablar arasında birçok çarpışmalar olmuştu. Bu çarpışmalar sonunda âsilerden 50 kişi ölmüştür.

Hayfa 6 (A.A.) — Yahudilere aid olan ve Suriyeden sebze nakletmekte bulunan üç kamyon, bir pusuya düşmüştür. İki şoför ölmüş ve kamyonlar yakılmıştır.

Bağdad 6 (A.A.) — Filistinin müdafaa-sı komitesi, Çemberlayne bir telgraf çekerek Filistin meselesinin hal ve faslı ile bizzat meşgul olmasını istemiştir.

İngilizlerin mukabelesi

Kudüs 6 (A.A.) — İngiliz kıtaatile Arab kut'aları arasında son günlerde vuku bulan kanlı çarpışmalar üzerine, İngiliz kuvvetleri Tabariyede mukabele bilmiş olmak üzere birçok Arab evlerini, çadırlarını ve hattâ birçok Arab köylerini tahrib etmişlerdir.

TELGRAF HABERLERİ

Çeklerle Slovaklar kat'î surette anlaştılar

Eski Avusturya - Macaristan şeklinde birleşik bir devlet kuruluyor

Alman kıtaatı tarafından 10 Birinciteşrine kadar işgal edilecek olan mntakaların hududu Berliindeki beynelmil komisyon tarafından tesbit edildi

Londra 6 (Hususî) — Yeni Çekoslovak - Alman hududunu çizecek olan Berliindeki beynelmil komisyon, Alman kıtaatı tarafından 10 Teşrinievvele kadar işgal edilecek mntakaların hududunu tesbit etmiştir. Komisyon, müteakiben gelecek haftaya kadar me-saisini tatil etmiştir.

Alman membalarına göre, Çek - Alman münasebatı iyiliğe doğru yüz tutmuştur. İki devletin beynelmil komisyonundaki mümessilleri, Çek ve Alman siyasi mahkûmların serbest bırakılması hususunda anlaşmışlardır.

Bundan başka Almanlar, tahliye edilen mntakalardaki silâh ve mühimmatı beraber almaları için Çeklere müsaade etmişlerdir.

Çek matbuat bürosunun tebliği

Diğer taraftan Milletler Cemiyeti nezdindeki daimi Çekoslovak matbuat bürosu bugün aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Alman kıtaatı tarafından 10 İkteşrine kadar işgal edilecek olan mntakaların hududunu tahdide memur Berlin elçiler konferansının kararını tebliğ etmek üzere Çekoslovak hükümeti dün gece fevkalâde bir toplantı yapmıştır.

Münih konferansında kararlaştırılmamış olan bu mntakaların tahdidi Çekoslovak millî topraklarının ekonomî

ve münakalât bakımından menfaatlerini ihlâl edecek mahiyettedir.

Mezkûr konferanstaki Alman delegeleri ve mütehassısları öyle taleplerde bulunmuşlardır ki, bu talepler etnik mahiyeti aşarak Almanyaya mühim ve zengin şehirler ve sınaî merkezleri ihtiva eden kabil olduğu kadar fazla top rak ilhakını istihdaf eylemektedir. Bu istenilen yerlerde münhasıran etnik bakımdan Çekoslovaklar büyük bir ekseriyeti haiz bulunuyorlar.

Alman eksperlerinin bu metalibâtı Münih anlaşmasını mühildir. Çünkü Almanlar kendi ırkları için istedikleri kendi mukadderatlarına hâkim olmak hakkını Çeklere vermek istemiyorlar.

Yeni Çekoslovakya

Prag 6 (Hususî) — Zilanada toplanmış olan bütün Slovak parti mümessillerinin kongresi, eski başvekil Hodza tarafından hazırlanmış olan bir plânı kabul etmiştir.

Bu plân mucibince Slovaklar, Çekoslovakya'dan ayrılmamağa ve federatif bir devlet dahilinde muhtariyete sahip olmak lehinde karar vermişlerdir.

Bu suretle Çekler ve Slovaklar Avusturya - Macaristan şeklinde birleşik bir devlet kurmuş oluyorlar.

Slovak muhtariyetçilerin şefi Tiso, yeni kabinede Başvekil muavini olmuştur.

Prag 6 (Hususî) — Son hâdiseler dolayısıyla seferber edilen ihtiyat efradından iki sınıf terhis edilmiştir. Diğer sınıfların terhisi de yakında intaç edilecektir.

Macarlarla müzakereler

Budapeşte 6 (A.A.) — Reiscumhur Beneş'in istifası ve kabinede yapılan tadilat üzerine Çek hükümeti tarafından müzakerelerin cumartesiye bırakılması için yapılan teklifi Macar hükümeti kabul etmiştir.

Friedlan 6 (A.A.) — Rumburg, Varnsdorf ve Friedland'ı ihtiva eden ve Bohemyada Haida hattına kadar imtidad eden ikinci mntakanın işgali, bir çok ârizalara uğramıştır. Bunun sebebi, yolların çekilmekte olan Çek kıtaatı, kamyonları ve tankları tarafından tıkah olmasındır.

Almanya borç kabul etmiyor

Berlin 6 (A.A.) — Alman gazeteleri, Almanyanın Südet arazisini işgal etmekle Çekoslovakya'nın borçlarından bir kısmını üzerine alabileceği fikrini reddetmektedirler.

Hitler ikinci mntakada

Dresd 6 (A.A.) — Hitler, saat 10 da şarkî Saks'in Cermen - Çek hududunu geçmiş ve general Bock kıtaatını Bumburg civarında işgal etmiş oldukları ikinci mntakaya girmiştir.

Trabzonda Atatürk âbidesi

Açılan müsabakanın neticesi belli oldu

Ankara 6 (Hususî) — Trabzonda yapılacak Atatürk âbidesi için açılan müsabaka neticesi belli olmuştur. 29 Eylülde Akademide toplanan jüri hey'eti gönderilen sekiz âbide maketlerini tedkik etmiş, birinciliği heykeltıraşları mızdan Nejad Sirel ve Dirayet Acıdoğan'ın müşterek projesi, ikinciliği Sururan'ın maketi kazanmıştır.

Birinciliği kazanan maketin çok güzel olduğu bildirilmektedir.

Akşam kız san'at okulları müdürleri arasında değişiklikler

Ankara 6 (Hususî) — Konya akşam kız sanat okulu müdürü Mürvet İlkiz İzmir Cumhuriyet kız enstitüsüne, Edirne akşam kız san'at okulu müdürü Hayriye Onan Konya akşam kız san'at okuluna, Manisa kız enstitüsü müdürü Neyyir Yeşil Edirne kız enstitüsüne, İstanbul akşam kız san'at okulu müdürü Hayriye Gizella Manisa kız enstitüsüne, Selçuk kız enstitüsü muallimlerinden Belkis Sevengil İstanbul akşam kız san'at okuluna, Ankara İsmetpaşa akşam kız san'at okulu müdür muavini Muzaffer Aklar İzmir akşam kız san'at okuluna nakledildiler.

Yeni Ziraat Müsteşarı

Ankara 6 (Hususî) — İstatistik umum müdürü Celâl Aybarın ziraat müsteşarlığına tayinine dair olan kararname yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Eski müsteşar Naki başka bir vazife getirilecektir. İstatistik umum müdürlüğüne muavin Selim Sabitin getirileceği haber verilmektedir.

İngiliz - İtalyan müzakereleri

Kont Ciano faşist yüksek konseyinde izahat verdi

Roma 6 (Hususî) — İngiliz büyük elçisi Lord Pert ile hariciye nazırı kont Ciano arasında birkaç gündüneri yapılan müzakerelere bugün de devam edilmiştir.

İngiliz - İtalyan ve Fransız - İtalyan münasebitle İspanya meselesinin bu müzakerelere mevzu teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

Bu gece toplanmış olan Faşist yüksek konseyi, hariciye nazırı kont Ciano'nun verdiği izahat üzerine, İtalyanın Fransa ve İngiltereye karşı takib edeceği yeni siyasetin esaslarının tesbitile meşgul olmuştur.

Valansiya şehri gece yarısı üç defa bombardıman edildi

Valansiya 6 (A.A.) — Valansiya limanı, evvelki gece üç defa bombardıman edilmiştir. Gece yarısını 30 dakika gece 6 tayyare, 50 bomba atmıştır. Bu bombalardan bazıları limana düşmüş ve denizde patlamıştır.

Gece yarısından 45 dakika sonra tayyareler, limana 30 bomba daha atmışlarsa da mühim hiç bir hasara sebebiyet verememişlerdir.

Saat 1.10 da bir tayyare, Grao mahallesine 8 bomba atarak 4 evi tahrib etmiştir. Nüfusca ziyat vukuuna dair malûmat yoktur. Yeri keşif ve tayin edilen bu tayyareye karşı tayyare defii bataryalar tarafından ateş açılmış ve tayyare, Kastellon istikametinde kaçmağa mecbur olmuştur.

Barselon hükümeti ecnebi gönüllüleri terhis ediyor

Barselon 6 (A.A.) — B. Negrin Cenevredeki teklifini yapar yapmaz tahakkuk yoluna girmiş olan tedbirlerin tatbiki cümlesinden olarak, enternasyonal alaylardaki muharibler cebheden alınarak geride tesis edilen kamplara yerleştirilmişlerdir. Tahliye kolaylaştırmak için, muharibler milliyetlerine göre tasnif edilmişlerdir. Bunlar terhis edilmiş adedilmektedirler.

Amerikada Alman malına boykotaj

Nevyork 6 (A.A.) — Alman mallarına karşı Amerikada yapılmakta olan boykotajın pek ziyade tesir hasil etmiş olduğu dün hususî surette akdedilmiş olan bir asamble ilân edilmiştir.

Zikredilen rakamlara nazaran 1938 senesinin ilk sekiz ayında idhalât miktarı 33 milyon 950.000 dolara baliğ olmuştur. Halbuki 1937 senesinin aynı devresinde 56 milyon 250.000 dolardı.

Trakya aşıcılık kursu talebelerinin gezisi

Edirne, (Hususî) — Trakya köylerinde tarımbaşı olarak yetişmekte olan aşıcılık kursundan 45 genç muallimlerle birlikte 20 gün evvel Vize, Kırklareli, Çanak-kale, Gelibolu, Eceâbâd, Bayramiç, Biga, Yenice vilâyet ve kazalarında yaptıkları geziden dönmüşlerdir. Talebeler ve muallimleri Çanakkaleden 55.000, Kırklarelinden 40.000 aşî yapmışlardır.

Polatlıda bu yıl kavun, karpuz çok bereketli

Polatlı, (Hususî) — Bu yıl Polatlıda kavun, karpuz çok boldur. Şimdiye kadar böyle bir bolluk görülmemiştir. Sebze de aynı şekilde çok bereketlidir. Şimdiye kadar ekilmeyen Kara İlaz ve Tozlu çiftlikleri en güzel sebze ve bostanları yetiştirmiştir.

Bu suretle Polatlı hariçten gelen çürük sebze ve meyvalardan kurtulmuştur.

Siyaset ALEMİNDE

● Beneş'den sonra Çekoslovakya

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bugünkü, daha doğrusu dünkü Çekoslovakya'nın bânilerinden cumhurreisi Beneş tahakkuk eden yeni siyasi ve coğrafi şartlar karşısında makamını muhafaza etmeye, istifa edip siyaset sahnesinden çekilmeyi tercih etmiştir. Bu hareketin yüksek bir feragat manası mevcud olduğunu kabul etmekle beraber gerek Çekoslovakya ve gerek bizzat Beneşin şahsı için yapılacak bundan başka bir şey olmadığını söylemek te malûmu ilâm etmek demektir.

Çekoslovakya, nüfusu seksen milyona yükselen bir Almanya ile yakın komşuluk yapmak mecburiyetinde bulunuyor. Hududlarında vukua gelen tebeddülât ile iktisadî bakımdan bu muazzam komşu ile teşriki mesai etmek zaruretinde bulunuyor. Çekoslovak devletinin başında bir Beneşin bulunması, böyle bir teşriki mesaiye imkân bırakamazdı. Çünkü Beneşle Almanya, birbirlerine uzun seneler diş gıcırdatmış iki zid kutubdan başka şeyler değillerdi. Beneşin siyasi faaliyeti, mutlak bir Alman düşmanlığını hedef tutuyor ve Çek devletinin varlığı Almanlığa karşı beslediği kinin semereleri ile mevcudiyetini idame ediyordu. Bir tarafın galebesi, öbürüsünü için imkânı hayat bırakamazdı. Nitekim Beneş de bunu anladı ve Çek milletine son bir siyasi nutuk vererek mevkini terketti. Onun iş ba-sından uzaklaşması Çekoslovakya için telâfisi nakabil mutlak bir kayıp sayılmaz. Fakat devlet ve hükümetin bütün ana teşkilâtını kendi düşünce ve prensiplerine göre tesis eylediği için iş başından ayrılmaması, bir takım şaşkınlık ve tereddütlere sebebiyet verebilecektir. Fakat Çek milleti, orta Avrupada dört bir tarafı hasım memleketlerle kuşatılmış olduğu halde yüksek hayatîyet kabiliyeti göstermiş bir memleketdir. Bundan dolayıdır ki Beneşden sonra da, «kişî devlet» isabet ve maharetle idare edilecek daha genç kılavuzlar bulabileceğinden şüphe edilemez. Yeter ki bu maka-ma gelecek olan kimse, zamanın icabatına uyabilecek bir intibak kabiliyetini haiz olsun. Bugünler, Çekoslovakya gibi bir memleket için hakikaten bir hayat, me-mat devresidir. Her müşkülle galebe çol-dirabilen ve maneviyat denilen büyük enerji kaynağında sezilmeye başlanan zâf devam ederse, bunun arkasından bir inihâl gelebilir. Halbuki Çekler için her şeyden evvel böyle bir ruhi bozgunun korunmak lâzımdır. — Selim Ragıp Emeç

Japonyada korkunç bir iştil, 1,200 işcinin âkıbetinden endişe ediliyor

Tokyo 6 (A.A.) — Domei ajansından:

Hokaido prefeliği dahilinde kâin Yubari madeninde bir grizo iştili vukua gelmiştir. 100 kadar maden amelesi, mahpus bulunmakta oldukları galerilerden vaktile çıkarılmışlardır. Fakat maden dahilinde bulunmakta olan diğer 1200 maden amelesinin âkıbetlerinden endişe edilmektedir.

Balıkesirde bir kadın gayri meşru çocuğunu boğdu

Balıkesir (Hususî) — Balıkesirin Vicdaniye mahallesinde 25 yaşlarında Fatma adında bir kadın; gayri meşru olarak bir erkek çocuk dünyaya getirmiş, bir müddet yavruyu yaşattıktan sonra boğmuş, evinin bahçesinin bir tarafına gömmüştür.

Aradan bir hafta kadar geçtikten sonra hâdiseyi haber alan zabıta, yaptığı tahkikat ve aramada çocuğun cesedini gömülü bulunduğu yerden çıkarmıştır. Katil kadın yakalanmış, adliye teslim edilmiştir.

Samsunda yağmurlar

Samsunda havalar on hafta tamamiyle yağmurlu girmiştir. Yazlık bahçelerde sine-malar ve saz heyetleri bu hafta işleyememiş, küçük sinema binalarına naklolanmıştır. Bu sene yağmurlar, mutaddan evvel şiddetini göstermiş bulunmaktadır.

Almanyada propaganda yapılmasını ileri süren İngiliz meb'usuna Berliinden cevap

Berlin 6 (A.A.) — Völkişer Beobahter gazetesi, «Küstahça bir tahrik» başlığı altında yazdığı bir makalede, işçi meb'usu Morison'un Avam Kamarasında yaptığı beyanatı şiddetle tenkid ederek diyor ki:

Morison, İngilterenin harici siyaseti hakkındaki müzakereler sırasında beyanatta bulunurken, millet kürsüsünden Alman milleti ile doğrudan doğruya temasa gelinerek Almanyada ihtilâlcî bir propaganda yapılmasını ileri sürmüştür.

Öyle anlaşılıyor ki, Südet kardeşlerimizin kurtulması için Hitler tarafından sarfedilen gayretleri Alman milletinin tamamile tasvib ettiği Morison idrak etmemiştir. Eğer Almanyanın da

dahilî siyasetine karışarak ihtilâlcî propagandada bulunmak gibi emsali görülmemiş bir tahrik mevzuubahs olmasaydı, Morison'un bu kısa görüşlülüğüne güler ve geçerdik. Bundan başka işçi partisi de Alman siyasetine küstahça bir müdahalede bulunmuştur. Malûm olduğu üzere işçi partisinin millî konseyi 27 Eylülde Alman milletine hitaben bir beyanname neşredererek, Alman milleti ile Alman hükümetinin arasını açmağa çalışmış ve Alman milletini şefine karşı gelmeğe tahrik etmiştir. Bu gibi budalaca manevraların hiç bir tehlikesi olmamak beraber, enternasyonal âdetleri vahim bir tarzda ihlâl eder mahiyettedir.

Bir İngiliz hava hey'eti Fransaya gidiyor

Londra 6 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin bir heyeti, Fransız heyeti tarafından hazırlanan ziyareti geri çevirmek üzere pazar günü Fransaya gidecektir. Heyete hava genel kurmay başkanı mareşal Oyrill Nevvell riyaset edecektir.

Fransız müstemlekesinde kanlı bir hâdis

Paris 6 (Hususî) — Dagarda (Fransız Afrikası) baş göstermiş olan bir grev neticesinde, polis kuvvetleri intizamı temin edemeyerek askerî kıtaların yardımına müracaat edilmiştir.

Grevciler, askerî kuvvetlere de karşı gelmek istemişlerdir. Asker ateş açmıştır. Neticede, grevcilerden altı kişi ölmüş ve kırk kişi yaralanmıştır.

Müstemlekât nazırı, hâdis hakkındaki tahkikat açılmasını emretmiştir.

Paris 6 (Hususî) — Çekoslovakya

Belçika Kralı Holandaya gidecek

Amsterdam 6 (A.A.) — Belçika Kralı Leopold, 21 İkinciteşrinde resmen Holandayı ziyarete edecektir. Kral, Laheyden kısa bir seyahatte bulunduktan sonra 23 İkinciteşrinde Brükselden dönecektir.

Kral Kostantin'in heykeli

Atina 6 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Kral Kostantin'in heykeli önümüzdeki pazar günü Kral ve ailesi erkânı ile Başvekil Metaksas, hükümet âzası ve bütün sivil ve askerî memurlar hazır olduğu halde merasimle açılacaktır.

Metaksas bu münasebetle bir nutuk söyleyecektir.

buhranı esnasında seferber edilen bütün ihtiyat sınıfları, gelecek salı gününe kadar terhis edileceklerdir.

İstanbul kurtuluş gününü tezahüratla kutluladı

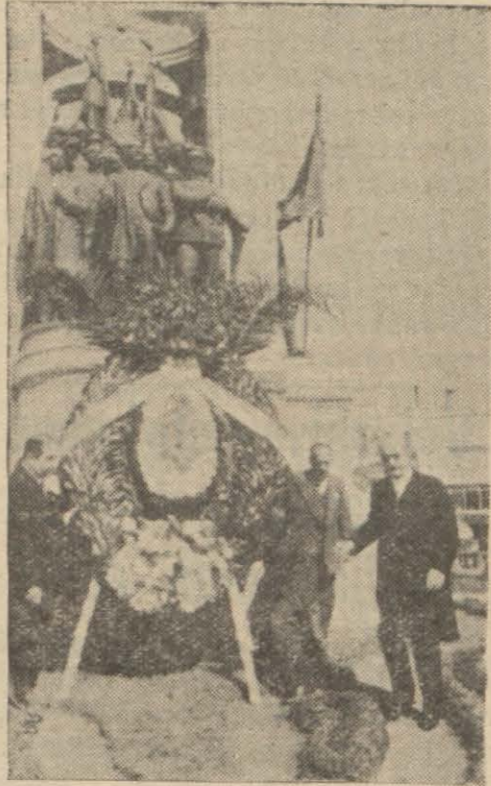
Halk geç vakte kadar bayram yaptı, şehir namına Ordu şerefine mükellef bir ziyafet verildi

Dün İstanbulun kurtuluşu münasebete yapılan merasimin ilk safhasını yazmıştı. Merasime Taksim Cumhuriyet meydanında âbidenin karşısına kurulan tribünde vali Muhiddin Üstündağ, İstanbul komutanı Hâlis Bıyıktaş, saygı, şehir meclisi âzaları, emniyet müdürü Salih Kılıç, Üniversite rektörü Cemil Bilsel, profesörler, yüksek rütbeli askerler ve fırka erkânı bulunduğu halde devam edilmiştir. 33 üncü tümen bandosunun iştirakile hep bir ağızdan İstiklâl marşı söylenmiş deniz erleri tarafından direğe bayrak çekilmiştir.

İstanbul belediyesi ve muhtelif müesseseler tarafından âbideye çelenk konulmuştur. Şehir namına, şehir meclisi âzasından Refik Ahmed bir nutuk söylemiş, İstanbulun kurtuluş bayramının manasını, ve işgalin şeklini anlatmıştır. Kurtuluş savaşında Türk ordusunun gösterdiği kudret ve onun Başbuğu Atatürkün dehasını tebarüz ettirmiş, gençliğe o günlerin acı hatıralarını anlatmış ve bunları unutmamalarını söylemiştir. Hatib İstanbulun işgalinin bir ordu mağlubiyeti olmadığını, bilâkis ordunun dört sene büyük bir kahramanlıkla İstanbul kapılarını müdafaa ettiğini, bu mağlubiyetin ancak masa başında vuku bulduğunu ve politikacılara raci olduğunu söyledikten sonra şehir namına orduya, ve Atatürke minnet ve şükranlarını sunmuştur.

Onu takiben gençlik adına Üniversite talebesinden Enver Kuray bu bayramın büyüklüğünü anlatmış ve Atatürkün dehası sayesinde ulaşılan kurtuluş bayramına iştirak eden İstanbulluların sevinçlerine gençliğin de katıldığını söyleyerek sözlerini: «Türk ordusuna, onun Başbuğu Atatürke selâm ve minnet.» diye sözlerini bitirmiştir.

Nutuklardan sonra tribünün önünde geçid resmi yapılmıştır. Sirasile motosikletli polisler, yedek sübay okulu, askerî tib okulu, deniz lisesi, askerî okullar, 33 üncü alaydan müretteb bir piyade taburu, iki süvari bölüğü, bir sahra bataryası, polis ve itfaiye, şehir bandosu, Üniversite, yüksek okul talebeleri, izci-

Şehir namına âbideye konulan çelenkler, liseler ve esnaf cemiyetleri geçmişlerdir. Halk alayın geçtiği yerlerde toplanarak alkışlamıştır.

Gece de şehir bandosu tarafından Taksimde millî parçalar çalınmıştır.

İstanbul vali ve belediyesi Muhiddin Üstündağ tarafından ordu şerefine Pera-palasta bir ziyafet verilmiş, bunu bir suvare takip etmiştir.

Halkevlerinde Halkevlerinde müsamereler ve temsiller verilmiş ve konferanslarla halka bayramın kıymeti anlatılmıştır.

Beyoğlu Halkevinde saat on sekizde yapılan merasimde ev başkanı Ekrem Tur bir söylev vermiştir. Bunu ev orkestrasının bir konseri takip etmiştir.

İstanbul radyosunda Fatih Halkevi namına avukat Cemalettin Fazıl tarafından İstanbul kurtuluşuna aid bir konferans verilmiştir. Eminönü, Beşiktaş Halk evleri tarafından gece birer müsamereler verilmiştir. İstanbul halkı gece geç vakte kadar kurtuluş bayramını büyük sevinç tezahürleri içinde kutlulamıştır.

Atatürk köprüsüne giden geniş yollar yapılacak

Atatürk köprüsünün iki tarafında meydana getirilecek meydanlar ve yollar için şehir meclisi istikraz yapmak üzere belediye bir buçuk milyon liralık salâhiyet vermiştir. Belediye bir buçuk milyon liranın tedariki için teşebbüslere başlamıştır. Bu para ile köprü'nün iki cihtindeki binalar istimlak edilerek yıkılacak, Şehzadebaşı ile Köprü arasında geniş bir yol inşa olunacak, Köprü'nün Azapkapı cihti geniş bir yolla Beyoğluna bağlanacaktır. Yapılan tedkiklere göre imar plânının bu sahadaki tatbikatı için bir buçuk milyon liranın kifayet etmeyeceği anlaşılmaktadır. Plânı tatbik edebilmek üzere daha ne kadar para lâzım geleceği tesbit edilecek, hükümetten istenecektir.

Atatürk köprüsünün Azapkapı cihtinde vücade getirilecek meydana istikraz işleri bitmiş gibidir. İktisad Vekâletine geçen fenerler idaresine aid bu civardaki binaların belediye verilmesi takarrür etmiştir. İktisad Vekâleti beldelerini almadan binaları ve arsaları belediye terkedecektir. Azapkapı cihtindeki diğer binaların istimlakleri tamamlanmak üzeredir.

Şehzadebaşı ile Unkapanı arasında yapılacak yollardaki istimlakler için mahallî tedkiklere başlanmıştır. Bu civarda vaküle istimlakler yapılmıştır. Halbuki güzergâh değiştirilmiş olduğundan yeniden istimlaklere lüzum gösterilmiştir.

Bir otomobil bir manifaturacı dükkânına girdi

Dün Sultanhamamında çok garib bir otomobil kazası olmuş, bir taksi otomobili mağazalardan birisine çarpıp Vit-rini parçaladıktan sonra dükkândan içeri girmiştir.

Şoför Cevadın kullandığı 4861 numaralı otomobil boş olarak Sultanhamamı caddesinden geçerken manifaturacı Vahram Serkisyanın mağazasına önüne geldiği zaman birdenbire direksiyonu bozulmuş ve bütün kuvveti ile mağazanın vitrinine çarpmıştır. Çarpış o kadar şiddetli olmuştur ki otomobil yalnız camları kırmakla kalmamış ve mağazanın içine girmiştir. İşin garib ve şayanı dikkat tarafı bu kadar kuvvetli bir çarpmada hiç kimsenin ve hattâ şoförün küçük bir yarada dahi almamış olmasıdır. Hâdiseyi müteakib Cevad yakalanmış ve tahkikata başlanmıştır.

Şehir işleri:

Bu sene dört çocuk bahçesi yapılacak

Çocuk bahçeleri tesis için yapılan tedkikler bitmiştir. Bir kısmı bu sene, bir kısmı gelecek sene inşa edilecek olan çocuk bahçe ve kütüphaneleri tesbit edilmiştir.

Bu sene Çarşamba, Beyazıt, Beşiktaş ve Eyüde birer çocuk bahçesi meydana getirilecek, diğer semtlerdeki çocuk bahçelerinin inşasına gelecek sene başlanacaktır.

Florya imar edilecek

Şehircilik mütehassısı Prost, Florya plâj kabinelerile, mevcut gazinonun tevsi plânı ve yüzme havuzu inşaatı plânlarını ihzar etmekle meşguldür. Florya her sene yapılacak yeni inşaat sayesinde gittikçe tevsi edilecektir.

İstimlak edilen yerler yıkılacak

Eminönünde istimlak edilerek yıkılacak Selânik bonmarşesinin bedeli, Nafia Vekâleti tarafından belediyeye gönderilmiştir. Bonmarşe yıkılmak üzere bir iki güne kadar müteahhide ihale edilecektir.

Leylei Berat

İstanbul müftülüğünden: Birinci teşrinin dokuzuncu pazar günü şaban ayının on dördünde müsadif olmakla mezkûr pazar akşamı (pazartesi gecesi) leylei berat olduğu ilân olunur.

Çorap mütehassısı geliyor

Ellerinde ince iplik bulunan fabrikalar yıl sonuna kadar bunları işleyecek ve sonra ince çorap imaline nihayet verilecek

Çürük ve ince çorap imaline son verilmek maksadile ittihaz edilen kararların tatbikine memur olarak seçilen Koton çorap encümeni, dün öğleden sonra Millî Sanayi Birliğinde mühim bir toplantı yapmıştır.

Bu toplantıda ilk olarak çorapların kalitelerini düzeltmek üzere getirilmesine karar verilen mütehassıs meselesi mevzu bahis olmuştur. Bu hususta yapılan müracaat üzerine Avrupanın üç büyük fabrikasından gelen teklifler tedkik olunmuş ve bunlardan en muvafığı kabul edilmiştir. Bundan sonra fabrikatörler getirilecek mütehassısın masraflarına karşılık olmak üzere 3500 lira kadar bir para vermeyi taahhüd etmişlerdir. Mütehassıs yakında şehrimize gelerek çalışmaya başlayacaktır.

Bundan sonra işlerin maksada tamamen uygun bir şekilde cereyan edip etmediğini kontrol etmek üzere çorap fabrikatörleri arasından bir mürakabe hey'eti seçilmiştir. Bu hey'et ilk toplantısını bugün Sanayi Birliğinde yapacaktır.

Dünkü toplantıda verilen kararla göre, önümüzdeki yıl başından itibaren bütün ince çorap imaline tamamilen son verilmiş olacaktır. Çorap fabrikatörlerinin ellerindeki nizamnameye aykırı çorap ipliklerinin de sene başına kadar tamamen işlenip bitirilmesi için iki buçuk aylık bir mühlet verilmiştir. Yılbaşından sonra en ince çorapların 60 denyeden aşağı olması esas kabul edilmiştir.

Ellerinde nizamnameye aykırı ipliği olmanın çorap fabrikatörleri de derhal kararlaşdırılan şekilde kuvvetli çorap imaline başlayacaklardır.

Nebati yağlar hakkında tedkikat yapıldı

Ziraat Vekâleti emrile memleketin muhtelif yerlerinde nebatî yağcılık üzerinde tedkikatta bulunan yüksek ziraat enstitüsü asistanlarından ziraat mühendisi Turgut Yazar, şehrimizdeki nebatî yağ fabrikalarında tedkikatını ikmal etmiş ve dün Ankara'ya gitmiştir.

İktisad Vekâleti tiftik ve yapağı kursu açacak

İktisad Vekâletinin, tiftik ve yapağı ihracatı kontrolörleri için açılmasına karar verdiği kurs, bu ayın 15 inde Bursa Merinos fabrikasında açılacaktır. Bu kursa, mevcut kontrolörlerden seçilmiş olan 12 kişi devam edecektir.

İki ay devam edecek olan bu kursda kontrolörler birer amele gibi çalışarak tiftik ve yapağının bütün inceliklerini ve ekspiriz şekillerini teferrüatle göreneceklerdir.

Kurs sonunda kontrolörler bir imtihana tâbi tutulacaklardır.

Kontrplâkçılar Ankara'ya bir heyet gönderecekler

Kontrplâk sanayicileri, dün öğleden evvel Millî Sanayi Birliğinde bir toplantı yapmışlardır. Üç saat kadar devam eden bu toplantıda, ayın 13 ünde mer'iyet mevkiine girecek olan yeni kontrplâk nizamnamesi üzerinde esaslı surette görüşülmüştür. Kontrplâkçılar, tatbikini çok güç buldukları yeni nizamnamenin bazı maddelerinin tadili için Vekâlet nezdinde teşebbüste bulunmak üzere bir hey'et seçmişlerdir. Bu hey'et bir iki güne kadar Ankara'ya hareket edecek, ve İktisad Vekâletile temasa geçecektir.

Hayvan yemi kıran bazı değirmenler faaliyetten men edildi

Son zamanlarda İstanbulda bazı kimseler hayvanlara yem olarak verilen hububatı kırma mahsus yeni bazı tesisatı havi değirmenler vücade getirmişlerdir.

Maliye Vekâletinden müsaade alınmadan kurulan kırma tesisatını havi değirmenleri, şehrimiz Maliye İdaresi

buğday vergisi kanunu hükümlerine aykırı görenek faaliyetten menetmiştir. Değirmen sahipleri bu vaziyet üzerine aralarında birleşerek Vekâlete müracaat etmeğe karar vermişlerdir.

Değirmenciler, bu müracaatlarında, buğday koruma vergisi kanununun madde mahsusunda vals ve eleksis köy kırma değirmenlerinden un yapılmıyarak yalnız hububat kıranların ver giden hariç kalacaklarının sarahatle yazılı bulunduğunu ileri sürerek, hayvanların gıdalarını temin için açılan bu değirmenlerin kapatılmasının önüne geçilmesini isteyeceklerdir.

Müteferrik:

Göçler için Akay bir tarife bazıladı

Denizbank Akay İdaresi Adalar hattı için on beş günlük bir göç tarifesi kabul etmiştir. Yazlıktan öncecek olan halkın eşyaları bu vapurla nakledilecektir. Vapur Kınalıhadadan saat 9,15 te, Burgazdan onda, Heybeliden on birde, Büyükdadan da on üçte hareket ederek 14,30 da köprüye gelecektir. Bu vapur iskelelerde 30-60 dakika kalacaktır.

Bugün 1600 göçmen gelecek

Bir kaç gün evvel Bulgaristandan gelecek olan göçmenleri almak üzere Varnaya giden Nazım vapuru bugün 1600 göçmenle limanımıza gelecektir.

Göçmenler Anadolunun muhtelif yerlerinde iskân edilmek üzere sevkedileceklerdir.

Bir kaç gün sonra da Romanyadan Vatan vapurule diğer bir göçmen kafilesi gelecek ve yerlerine gönderileceklerdir.

TAKVİM

1 inci Teşrin											
Rumi sene 1364			7			Arabi sene 1367					
Eylül 24			Resmî sene 1933			Hızır 165					
CUMA											
GÜNEŞ				Şaban				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	01	12	17	12	17	10	40	10	40		
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	02	15	16	17	43	19	13			
Z.	6	18	9	30	12	—	1	30			

İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 20,30da

Yanlışlıklar Komedisi

3 Perde

Yazan: Şekspir

Türkçesi: Avni Givda

TAKSİM

Sineması

(Eski TÜRK sineması)

BU AKŞAM

BÜYÜK GALA İLE

1938-1939 sinema mevsimine

GİRİYOR

ŞAHANE TANGO

MAZURKA filminin unutulmaz yıldızı

POLA NEGRI'nin

Son ve muvaffakiyetli filmi.

Ayrıca: ECLAIR JOURNAL son

havadisler Walt Disney'in renkli

MICKY MOUSE (SILLI SENFON)

YENİ MÜDÜRIYET

YENİ VE EN SON SİSTEM

MAKİNELER BÜYÜK

FİLMER

Fiatları: Localar 250-150 Lüks

koltuk 50, Birinci koltuk 30 İkinci koltuk 20, Telefon: 43191

Bir koltukcu kürekle metresini yaraladı

Dün Eminönünde Yenicami avlusunda bir kadınla erkek arasında şiddetli bir kavga olmuş ve neticede erkek kadını kürekle başından ağırca yaralamıştır.

Birkaç senedenberi seyyar koltukçu Dursun ile beraber oturan Hatice, son günlerde Dursunun kendisinden yüz çevirdiğini görenek dün Yenicami'ye gitmiş ve onun başka bir kadınla konuşmakta olduğunu görünce bağırıp çağırmağa başlamıştır. Dursun Haticeyi susturmak için elinden geldiği kadar uğraşmış ise de, bunun bir fayda vermediğini görünce eline geçirdiği bir küreği kaldırıp Hatice'nin başına vurmıştır. Kadının kanlar içinde yere yuvarlanmasını müteakib Dursun kaçmak istemiş ise de, yetişen polisler tarafından yakalanmıştır. Yaralı Haseki hastanesinde tedavi altına alınmış ve tahkikata başlanmıştır.

Toplantılar:

Basın Kurumu kongresi

Dün akdedilecek olan Basın Kurumu kongresi, ekseriyet nisabı hasıl olmadığından ayın yirmi yedinci günü saat on üçte tehir edilmiştir. O gün, kongre, iştirak eden âza mevcudile akdedilecektir.

Askerlik işleri:

Kısa hizmetleri davet

Fatih Kaymakamlığından: 1333 doğumlu ve bu doğumlarla muameleye tabi kısa hizmetlilerden yüksek ehliyetnamesi olanlar 1/11/938 gününde yedek sübay okuluna, zevkedileceklerinden bütün vesikalarile şimdiden şubeye müracaatları ilân olunur.

Bir tramvay arabasında yangın çıktı

Vatman Şevketin idaresindeki 239 numaralı Aksaray - Ortaköy tramvayı, Karaköye geldiği zaman hava hattan cereyan alan cihazında başlayan ani bir kontak neticesinde yanmağa başlamıştır. Ateş derhal söndürülmüş ise de bir hayli zaman arabanın tamir edilmesi için uğraşılmış ve yarım saat kadar yol kapalı kalmıştır.

Tramvayı o vaziyette Beşiktaş deposuna götürmek mümkün olamamış ve nihayet diğer bir tramvay arabası bozulan arabayı itmek suretile depoya götürmüştür. Bu sebeble bir müddet münakalat durmuş ve bir çok tramvay arabaları Tophane ile Beşiktaş arasında kalmıştır.

Polliste:

Bir tramvay ihtiyar bir kadına çarptı

Vatman Hüseyinin idaresindeki Yedikle - Sirkeci tramvayı Etyemezden geçerken 70 yaşında Adile isiminde bir kadına çarparak başından yaralamıştır, vatman yakalanmış ve yaralı tedavi altına alınmıştır.

Sokakta düşen bir kadının başı yarıldı

Kasımpaşa'da Piyale sokağında oturan 29 yaşında Remziye, Fatih Macar kardeşler caddesinden geçerken ayağı kayarak düşmüş, başından ağır ve tehlikeli bir surette yaralanmıştır. Zabita tarafından cebbedilen sıhhi imdad otomobili ile Haseki hastanesine kaldırılmış ve tedavi altına alınmıştır.

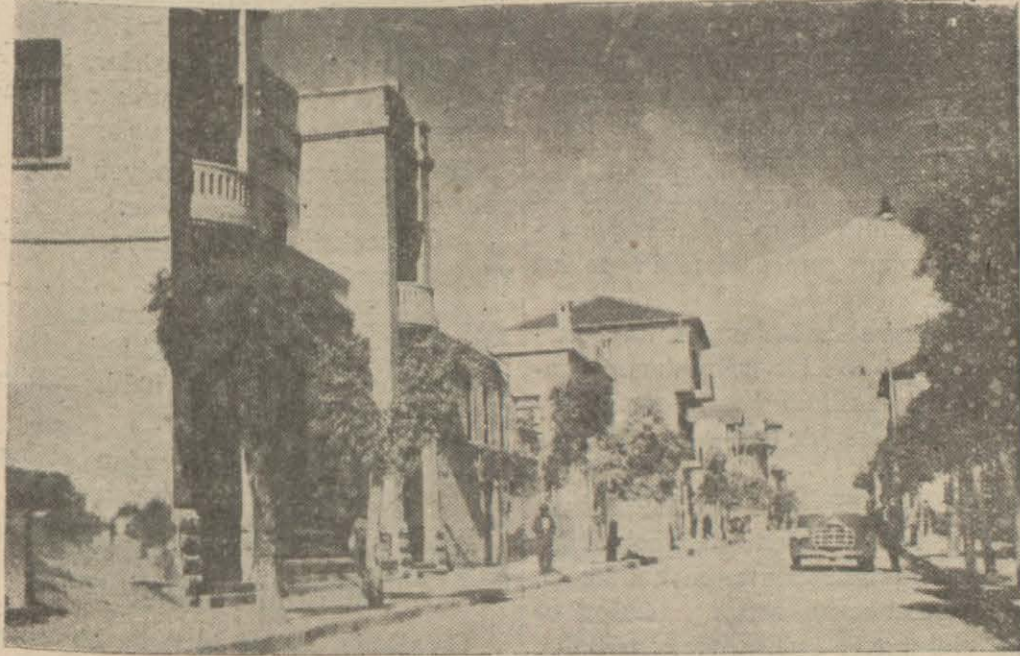
Bir otomobil bir adamı bacağında yaraladı

Şoför Cemal'in idaresindeki 2876 numaralı otomobil, Galata köprüsünden geçerken bir taraftan diğer tarafa geçmek isteyen İbrahim isiminde bir şahsa çarparak sağ bacağından yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, suçu yakalanmıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

Adanada mesken buhranı bir türlü halledilemiyor

Adana ev kiralari bakımından dünyanın en pahalı şehri sayılıyor. Teşrinievvel içinde ev tutamayanlar bütün bir senelerini otelde geçirmeğe mecbur kalıyorlar

Adana Abidinpaşa caddesinden bir görünüş

Adana, (Hususi) — Her yılın eylül sonu ve teşrinievvel, Adanada yaşayanlar için bir derd ayıdır.

Denebilir ki, Adana kadar, dünyanın hiçbir büyük şehrinde mesken buhranı yoktur.

Şimdi, Adananın yerlisi de, yabancı da ev isticari telâşi içindedir.

Adananın ev kiralari, senelik ve peşin. Mütevazı, oturulabilecek şekilde bir ev tutmak isteyen insan, mutlak surette asgari 200 lirayı gözden ve cebden çıkarmalıdır. O da ev bulabilirse!

Bu derdle yalnız Adanadaki memurlar ve diğer yabancılar değil, Adanalıların hemen bir çoğu malûldür.

Adanadaki mesken buhranının önünü almak için bazı resmî ve hususi teşekküller zaman zaman teşebbüslerde bulunmakta, fakat maalesef bütün bu hareketler neticesiz ve akim kalmaktadır.

Adana, diğer vilâyetlerimize nazaran her cebbeden zengin olan bir şehirdir. Fakat mesken meselesinde fakirliği ayıblanacak derecededir.

Adanada hergün ilerliyen geniş bir imar faaliyeti olmakla beraber, bu bayındırlık hareketi ancak resmî müesseselerin umumî ihtiyaçları karşılayacak binalar kurmasından ibaret kalyor.

Ferdi inşaata gelince: Asıl mühim olan bu mesele, mühmel bir halledir.

Teşrinievvel içinde Adanada ev temin edemiyen bir kimse, aylarca otel köşelerinde kalmaya mahkûmdur. Nitekim, sene ortasında Adanaya nakledilip te, evsizlikten çoluğile, çocuğile otelerde kalmış olan aileler pek çoktur.

Mesken buhranı Adananın en başta gelen bir derdi halinde bulunuyor ve hemen herkes aynı suali soruyor: «Bir inşaat şirketi getirilemez mi?»

Bu suale verilecek cevab, Adananın her cebbeden bol olan imkânları bakımından, menfi olamaz.

Bu meseleyi ehemmiyetle ele almak ve çalışmak hem Adanalının, hem de Adanadaki alâkadar müesseselerin vazifesi ve hattâ borcu sayılır.

Balıkesirde bir genç kadını yaraladılar

Balıkesir (Hususi) — Balıkesirin Anafartalar mahallesinden Mehmed oğlu Rifat adında birisi; kendisine yüz vermeyen Dinkçiler mahallesinden Balyalı Halil kızı 22 yaşlarındaki Fatmayı, gece yarısı zorla evine girerek bıçakla ağır surette yaralamıştır.

Antebde trahom ve çocuk hastalıkları ile mücadele arttı

Gaziantep, (Hususi) — Cenub havlisinde bugüne kadar çocuk vefiyatının büyük acı-lar tevliid etmiş olduğunu itiraf etmek lâzımdır. Cumhuriyetin tees süsünden evvel köylünün ihmali bilhassa bu işde büyük yaralar aç-yordu. Vefiyatın en büyük sebebi anaların «çocuk bakımı» hususunda kat'iyen irşad edilmemiş olmasıdır.

Cumhuriyet hükümetinin her şeyi etrafı ve iyi gören idaresi kurulduktan sonra sıhhiye teşkilâtı cenub mntakalarındaki hastalıklara karşı da çetin bir mücadele açmış ve iyi neticeler almışlardır. Bundan on beş sene önceye kadar, trahoma yakalananlar içinde kör olmağa mahkûm bulunanlar hiç te az değildi. Unutmamalıdır ki meselâ Kilis kazasında mevcut olan ve bütün esnafı kör bulan «Körler çarşısı», trahomu tedaviyi bilmiyen eski sultanlar devrinin acı bir eseridir. Bugün trahomlu, bu işe memur teşkilât sayesinde tamamilâ iyileşmekte ve canavar fazla tahribat yapamamaktadır.

Cenubda mücadele açılan bir iş de çocuk hastalıklarıdır. Bilhassa bir buçuk yaşına kadar çocuklarda görülen vefiyat, anaların kabahatlarıdır. Bunu göze alan sıhhiye teşkilâtı, bilhassa «çocuk bakımı» hususunda anaları irşad etmeği baş ödev edinmiştir ve bu irşaddan çok iyi neticeler elde edilmiştir.

Mntakada mevcut doğum müesseseleri bu hususta iyi roller oynamaktadır. Gaziantep'te sırf şahsî bir teşebbüsle vücade gelen doktor Saip Özerin «Doğum evi» hastanesi yalnız çevrenin değil, Türkiyede mevcut bu gibi müesseselerin ön plânda gelen çok mükemmel ve asrilerinden birisidir. Bu hastanenin kuruluşu muhitte birçok vatandaşları muhakkak tehlikelerden kurtarmıştır. Almanyada tahsilini tamamlamış olan doktor Saip Özer, bu müessesesinde canla, başla çalışmakta ve çok değerli bir varlık yaratmaktadır.

Son yıl içinde Gaziantep belediyesi, bir de çocuk tedavi dispanseri açmakla muhite en büyük iyiliği etmiştir. Dispanser için belediyece mütehasıs bir doktor getirilmiştir. Burada yurddaşlar belediye hesabına tedavi edilmektedir.

Gaziantep çevresinde sağlık işlerinin normal bir şekilde olduğu söylenilebilir. Güneşinin saflığı ve şehrin dar ve sıkışık olmaması, verem gibi fena hastalıklara fırsat vermemektedir. Bu çevrede verem musabı ve vefiyatı nadirdir. Tifo gibi hastalıklar da fazla vefiyat vermemekte, hafif geçmektedir. Şehir suyu enstallasyonu tamamlandıktan sonra bunun da hiç görülmeyeceği muhakkaktır.

Cumhuriyet sıhhiye teşkilâtı, muntazam çalışmalarile ve düzgün teşkilâtile cenub mntakasındaki sağlık işlerini de çok iyi bir şekle koymaya muvaffak olmaktadır.

Samsun okullarında

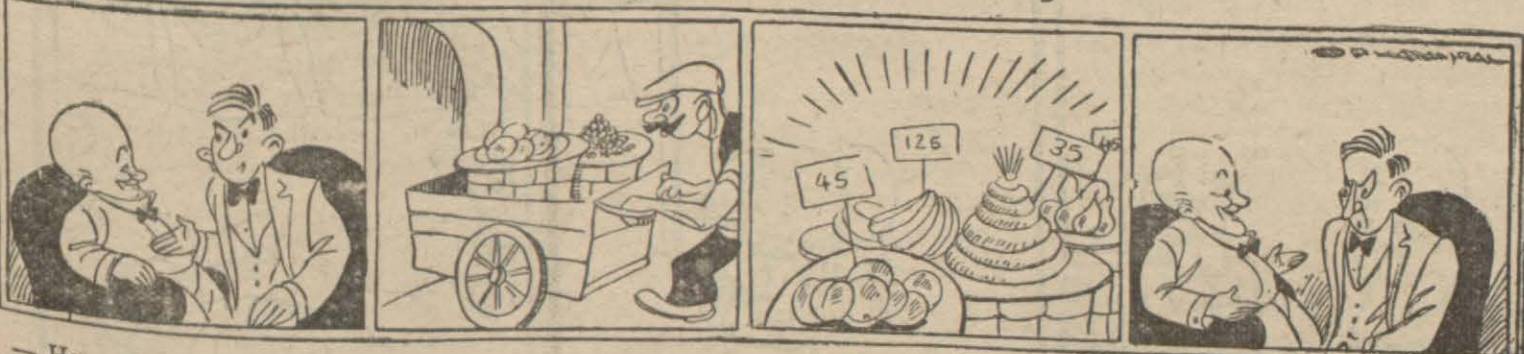
Samsunun ilk okullarında tehacüm çok - tur. 1931 doğumlu talebenin kayıd ve kabul muamelelerine devam edilmektedir. Lise, orta ve ticaret mektebi olgunluk imtihanları bitmiştir.

Zonguldakta Çelikel lisesinin açılış töreni

Zonguldakta nayırsever bir zat olan Mehmed Çelikel tarafından 120 bin lira kıymetinde bir lise binası inşa edildiğini, binanın açılış töreninin de yapıldığını evvelce yazmıştık. Resmimiz Çelikel lisesinin açılış töreninde bulunan vilâyet erkânı ile diğer zevatı, nutuk söyleyenlerden birini gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey meyva satışları bundan sonra intizama giriyormuş...

... Toptan satılacak meyvalar muhakkak bir kere hale sokulup...

... Burada satış fiatı tesbit edilecekmiş.. Yani müstahsil hal nedir anlatıla - cakmış...

Hasan Bey — Birader müstahsilin değil, manavların halden anlaması lâ - zım...

Yurdda spor hareketleri

Trakya at yarışlarından dört intiba

Edirne, (Hususi) — Hayvan neslinin ıslahı encümeni tarafından bütün Trakya'ya şamil olmak üzere tertib edilen sonbahar büyük at yarışları geçen pazar günü Kışlalar meydanında hazırlanan koşu sahasında icra edilmiştir. Yarışlarda başta Umumi Müfettişimizle başmüsavirleri ve Edirne valisi, mebuslarımız olmak üzere binlerce halk hazır bulunmuş ve pek heyecan ve meraklı bir safha arzeden koşular dikkatle takib olunmuştur.

Yarışlara saat 14 de tay koşusu ile başlanmıştır. Bu koşuda birinciliği Mustafa Doğudun Binnazı, ikinciliği Yavuzun Ferruhu, üçüncülüğü de Adnan Akbiyğin Ümidi kazanmıştır.

İkinci koşuda birinciliği Tefik Devrimin Ceylânı, ikinciliği Mehmed Kulunun Ferhanı, üçüncülüğü de Sinan Yürükçünün Arifesi kazanmıştır.

Üçüncü koşu yarım ve safkan Arab hayvanlarına mahsustu. Hasan Akayın İncisi birinciliği, Süleyman Evirzenin İkinci ikinciliği almıştır.

Dördüncü koşuda Osman Yenilmez'in Sevimi birinci, Kaya Karakayanın Şengülü ikinci, Halil Güngörün Yıldırımı üçüncü gelmiştir.

Bu yarışları müteakib atlı zabitan arasında manialı bir yarış tertib edilerek bu koşuda derece kazananlara ayrıca kıy-

metli birer mükâfat verilmiştir.

Balıkesirde at yarışları

Balıkesir (Hususi) — Balıkesir son bahar at koşuları pazar günü yapılmıştır. İkramiye tutarı 1115 lira olan yarışlar dört kategoriye ayrılmıştır. Birinci yerli yarım kan İngiliz tay koşusunda Ankaralı İbrahim'in Alceylâ-nı birinci, Susıgırlıklı Hasanın Şen'i ikinci, İzmitli Nihadın Safası üçüncü gelmiştir.

İkinci: Dört ve daha yukarı yaşta bu sene içinde hiç koşu kazanmamış yarım kan Arab ve halis kan Arab koşusunda Balıkesirli Osmanın Aydını birinci, yüzbaşı Cemilin Budağı ikinci, Edincikli Mehmedin Mesuru üçüncü olmuştur.

Üçüncü: Dört ve daha yukarı yaşta yarım kan Arab ve halis kan Arab hen dikap koşusunda Ankaralı Salihin Musulu birinci, Balıkesirli Osmanın Ferhanı ikinci, Bigalı Raşidin Aslanı üçüncü olmuştur.

Dördüncü: Dört ve daha yukarı yaşta yerli yarım kan İngiliz koşusunda Ankaralı Salihin Mahmuresi birinci, Balıkesirli Alinin Nonesi ikinci, Gönenli Nazifin Mavzikası üçüncü gelmişlerdir.

Yarışlarda beynelmilel binici jokey Pavlin idare ettiği hayvanlar dört yarışta da birinci gelmişlerdir.

Türkgücü Çanakkale futbol şampiyonu oldu

Çanakkale, (Hususi) — Çanakkale vilâyetinin 7 kazası arasında yapılan lig maçlarının neticesi alınmıştır. Ezine İdmanyurdu takımı ile karşılaşan Çanakkale Türkçüğü, Çk. Çimenlik sahasında

karşılaşmışlardır ve neticeyi (5-2) Çanakkale Türkçüğü spor klübü kazanarak mntaka şampiyonu olmuştur. Resimde şampiyon olan Türkçüğü takımını oyuncularını görülmüyor.

Burdurda canlı spor hareketleri devam ediyor

Burdurdan yazılıyor: Birinciteşrinde memleketimizde yapılacak olan yağlı, serbest ve alafranga güreş müsabakaları için takımlarımız hararetle çalışmaya başlamışlardır. Çalışmalar muayyen zamanlarda Halkevi salonunda seyirciler önünde yapılmaktadır. Burdur halkı spor hareketlerini ve bilhassa güreşi büyük bir alâka ile takib etmektedir. Sporcu gençlerin temiz çalışmaları bu alâkayı bir kat daha arttırmaktadır. Spor kurumu başkan ve asbaşkanı ile üyelerinin değerli gayretleri de bir zamanda muhitte kıymetli elemanlar yetiştirecektir. Resimde Burdur güreşçileri ve spor idarecileri görülmektedir.

Keşan - İpsala maçı

Keşan, (Hususi) — Geçen pazar günü Keşan spor alanında, Keşana davet edilen İpsala spor klübü takımı ile Keşan klübü arasında bir futbol müsabakası yapılmıştır. Maça saat 15,30 da öğretmen Bekirin idaresinde başlanmıştır. İlk dakikalarda Keşan orta muhacimi Necati tarafından birinci sayı kaydedilmiş ve bunu 35 nci dakikada Keşan sağ açığı Mit-hatin yaptığı sayı takib ederek birinci haftaym sona erdirilmiştir.

İkinci devrede esen şiddetli rüzgâr İpsalalılar lehinde idi. Bundan da istifade eden İpsala takımı ardısıra iki sayı yaparak beraberliği temin etmişlerdir. Son dakikalarda Keşan lehine verilen penaltıyı İpsalılar kabul etmiyerek sahayı terk etmiş iseler de hakem Keşanı 3-2 sayı ile galib eдетmiştir.

Hâdiseler Karşısında

Amerikan filmi

Benim bir dostum var.. geçenlerde Avrupanın karıştığı herkesin:

— Harb olacak!
Dediği günlerde bile gülüyor, kat'li bir ifade ile:
— Olmaz!

Diyordu, Meğer yanılmıyormuş.. Bir çok yerlerde seferberlik ilan edilmiş, hududlar kapatılmış, silâhların tetikleri açılmışken, dört devletin başvekilleri:

— Biz bu işin önüne geçebiliriz!
Diye yola çıktılar.

Ben, sen, o, biz, yani bu işin seyircileri; üzüntü içinde:

— Ha yetişecekler, harbin önüne geçecekler..

— Ha yetişemeyecekler, harbin önüne geçemeyecekler.

Diye endişe içinde bekliyorduk. Onlar, yetiştiler, konuştular ve anlaştilar.

Açılan tetikler kapatıldı. Kapatılan hududlar açıldı. Seferberlik emirleri geri alındı ve harb olmadı.

★

Dostumu dün gördüm

— Nasıl, dedi, dediğim çıktı mı?

— Evet bu sefer de harb olmadı.

— Ben biliyordum.

Dostum, pek fazla siyaset meraklısı değildi, hattâ bir hafta, bir ay gazete bile okumadığı vaki idi.

— Peki amma, nereden biliyordun?

— Sinemadan öğrenmiştim.

— Sinemadan mı öğrenmiştin?

Güldü:

— Çocukluğumdan beri sinema meraklısıyım; en iyilerinden, en fenalarına kadar bütün filmleri seyredirim.. bir tanesini bile kaçırmam.

— ??????

— Bu filmler arasında bir çok Amerikan filmleri de seyrettim. Amerikan filmi demekten maksadım; Amerikada yapılmış film demek değildir. Hani şu bir takımlarının, seyretmedikleri hattâ seyredenleri de zevksizlikle itham ettikleri kovboylu, haydutlu, kahramanlı filmleri kastediyorum. Bu cins filmler bazı noktalarda tamamile birbirlerine benzerler.

— ??????

— Meselâ bunlardan birinde birkaç kişiyi yakaladılar, idama mahkûm ettiler. Ateşe atıp yakacaklar değil mi? Tam ateşe atılıp yakılacakları anda; nereden çıktıkları anlaşılmayan kahramanlar yetişir ve kurtarırlar.

— ??????

Dostum bir daha güldü:

— Son senelerde dünyanın hali bu Amerikan filmlerine benzedi. Harb ne kadar yakın gelse, nereden çıktığı belli olmayan biri muhakkak peyda olacak.. harbin önünü alacaktır.

— ??????

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Bazı çocuklar, neden iştihatsız olurlar ?

İştihâ, işliyen vücudun aldığı gıdayı harcadığına, yenisine muhtaç olduğuna işarettir.

Şu halde bir çocuğun iştihâlı olması için her şeyden evvel yediği şeyleri sarfetmesi, bunun için de kâfi derecede koşup oynaması, hareket etmesi lâzımdır. Bir apartman katında oturan bir aile tasavvur ediniz. Çocuğun bütün işi gücü odadan odaya gidip gelmekten ibarettir. Arasına sokağa çıkarılır. Fakat o zaman da ya annenin bir işi vardır. Çabucak eve dönlür, yahud arabaya, tramvaya binilir. Yani çocuk muhtaç olduğu kadar hareket etmiş olmaz.

Bu yavruya bir de itina ile yemek verildiğini, her yediğinin muhakkak et, süt neviden besleyici bir şey olmasına dikkat edildiğini düşününüz. Bu çocuğun iştihâsız oluşu kadar tabii ne vardır?

Çıkarıp yürütünüz, merdivenleri inip çıkmasına, bahçede koşup oynamasına müsaade ediniz. Yemeğe karşı nazı derhal geçer. Önüne ne konulsa yemeye başlar. Çünkü vücut, verileni sarfetmiştir. Yeni gıdaya ihtiyaç duymaktadır.

İsteksizlik başka şeylerin tesirile de olabilir. Beslensin diye çocuğa muayyen ve mahdud yiyecekler verilmiştir. O da bunları yiye yiye usanmıştır. Et, süt, meyva, sebze gibi şeyler çocuğa çok yarar. Fakat mütemediyen bunları yerse usanır. Hele bazı çocuklar süttten çabucak bıkarlar. Bunun için yavruya arasına et yerine balık, süt yerine yumurta, peynir, taze sebze yerine kuru fasulya, bezelye yedirmeli. Süt pek faydalı olduğu için türlü türlü yemek haline koyup, vermeyi tecrübe etmeli. Böylesinden de hazretmiyorsa bir zaman ısrar etmemeli. Arasına çorba, püre gibi yemekler yapmalı. Hiçbir vakit çocuğun hakikaten nefret ettiği şeyleri - faydalı olsa - yedirmekte ısrar etmemeli.

Pek küçük çocuklarda üçüncü bir sebep daha olabilir: Çocuk ceneslerini kâfi derecede işletmiyordur. Bilirsiniz ki çiğnedikçe hazma yardım edici usareler ifraz ederiz. Mütemediyen ezme neviden kolayca çiğnenir şeyler yiyen çocuk ceneslerini işletmek ihtiyacını duymaz. Böylesine bisküvi, kızarmış ekmeğe gibi uzun uzun çiğnenecek yiyecekler vermek lâzımdır.

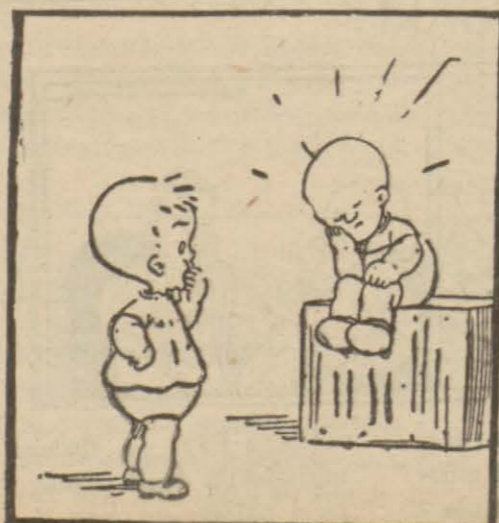
Nefis bir çorba

Biraz kereviz, bir ufak baş prasa, bir baş soğan doğranır. Kızgın sade yağda bir parça unla birlikte şöyle bir çevrilir. Kızarmalarına, hattâ fazla sararmalarına dikkat etmelidir. Hepsinin çiy kokusu geçsin kâfi.

İki patates soyulur. Ufak ufak doğranır. Evvelkilerin içine katılır. Yetecek kadar su konulur. Hepsini ezilip püre haline alıncaya kadar kaynatılır. O zamana kadar su da çekilmiş olur. Bu püre ihtiyaten bir de süzgeçten geçirilir. Prasanın filân posaları alınır.

Geri kalanın içine katı bir et suyu döklülür. Ufak ufak parçalanıp haşlanmış lop etler de konulur. Hepsini bir arada bir kaç taşım kaynatılır, indirilir.

Bacaksızın maskaralıkları :

Mahkemelerde

Mütehassıs bir hey'et Lüleburgaz otobüs faciasının keşfini yaptı

Direksiyondaki küçük bir hatanın otobüsün otomobile çarpmasını intaç ettiği ve yolun darlığının da kazada âmil olduğu anlaşıldı

Bundan 15 gün kadar evvel Lüleburgaz yolu üzerinde bir kaza olmuş, bir kamyon parçalanarak, içinde bulunanlardan bir diğ tabii feci şekilde ölmüş, diğer yolcular da ağır ve hafif surette yaralanmışlardır.

Hâdisenin tahkikatına Lüleburgaz müddeiumumlîği tarafından başlanarak, kamyonun şoförü Hamdi tevkif edilmiştir.

Lüleburgaz müddeiumumlîği İstanbul adliyesine bir müzekkere yazarak, kaza mahallinde keşif yapmak üzere, mütehassıs bir hey'et gönderilmesini istemiştir.

Belediye mühendislerinden Yakub, Fethi ve Muzafferden müteşekkıl bir hey'et otomobile hâdiseye mahalline giderek, Lüleburgaz sorğu hâkimî ve müddeiumumlîsi huzurunda, tedkikat yapmışlardır.

Yapılan tedkikat neticesine göre, kazanın cereyan sebepleri şu şekilde tesbit edilmiştir.

Şoför Hamdinin idaresindeki otobüs, İstanbul - Edirne yolunun 145 inci kilometresinde ilerlerken, Selen şirketi müdürü Vecdinin idare ettiği husufi otomobil de arkadan gelmekteydi. Bu sırada otobüs, husufi otomobile yol verir vaziyet almış, fakat tam yanından geçerken, onunla yarışa başlamış ve direksiyondaki küçük bir hatada, otobüsün arkadan husufi arabaya çarpmasına sebep olmuştur. Otomobilin arka tekerleğinin, otobüsün tamponuna takılması, faciayı doğurmuştur. Yapılan keşfe göre, yolun dar olması da, facianın âmilleri arasında dır. Avrupada bu gibi şoseselerin yalnız gidiş veya yalnız geliş için kullanıldığı, raporda zikredilmiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde, bu feci kazanın muhakemesi, Kırklareli Ağırceza mahkemesine intikal edecektir.

Bir koyun için arkadaşını öldüren Receb muhakeme edildi

Bir koyun meselesinden çıkan kavga sırasında, Çatalcada arkadaşını Abidini tabanca ile öldüren Recebin muhakemesine, Ağırceza da dün devam edilmiştir.

Dünkü celsede iddia makamı mütalesasını serdederek, Recebin suçunu delillerle sabit görmüş ve Türk ceza kanununun 448 inci maddesine tevfi kan, tecziyesini istemiştir.

Muhakeme, müdafaanın yapılması için, talik edilmiştir.

Bir kadın mahkemede rakibini boğmağa kalkıştı

Zeyneb isminde bir kadının, Çemberlitahta eski sevgilisi Refikle, karısı Hanıma hücum ederek, Refiği ve bekiyi yaraladığını yazmıştır.

Tevkif edilen Zeyneb, dün Sultanahmed 3 üncü sulh cezada yapılan muhakemesinde, ikinci bir hâdiseye daha çikartmıştır.

Suçlu kadın hâkime ifade verdiği sırada, rakibesi Hanımın üzerine atılmış, dövmeğe ve parmaklarıyla boynunu sıkmağa başlamıştır.

Yetişen polis ve mübaşirler, boğulmak derecesine gelen Hanımı, azılı kadının gücünü kurtarmışlardır.

Hırsını bir türlü yenemeyen Zeyneb, mahkemede, rakibesine:

— Göreceksin, seni öldüreceğim, diye, bağırmağa başlamıştır.

Suçlu kadın, tekrar cürmümeşhüd müddeiumumlîğine sevkedilmiş, Hanım ise, yarı baygın bir halde, adliye tababetine götürülmüştür.

Zeyneb, bu ikinci suçundan dolayı da, muhakeme altına alınmıştır.

Bir katil altı sene hapse mahkûm edildi

Çatalcada, Azime isminde bir kızın kaçırılması meselesinden çıkan kavga da, tabanca ile muhtar Mehmedî öldüren Mustafanın muhakemesi, Ağırceza da neticelenmiştir.

Yapılan duruşma neticesinde suçlu sabit görülen Mustafanın 6 sene müddetle ağır hapse konulmasına karar verilmiştir. Suç ortakları Muharrem ile Müminin de 6 şar ay hapis yatmalarına Mustafanın kardeşi diğer Azimenin beraeti karar altına alınmıştır.

İki mahkûm hapishanede birbirini yaraladı

Hapishanede vukua gelen yeni bir yaralama hâdisesinin muhakemesine, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde, dün başlanmıştır.

Dünkü muhakemede dinlenen şahidler göre, vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Katilden mahkûm bulunan Yusuf ile arkadaşları Abdullah, hapishane bahçesinde dolaşırken, birdenbire sustahlarını çekmişler, ve birbirlerini yaralamışlardır. Fakat bu hâdisenin sebebi anlaşılammıştır.

Suçlular da mahkemede, hâdisenin neden doğduğunu anlatmak istemiye rek, birbirlerinden davacı olmadıklarını, söylemişlerdir.

Duruşma, diğer şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

İcra mütehassısının raporu Türkçeye çevrildi

İcra mütehassısı Hans Leymann verdiği mufassal rapor, Adliye Vekâletine tercüme ettirilmiştir. Rapor tab'edilerek, alâkadarlara dağıtılacak ve bu hususta fikirleri alındıktan sonra, icraata başlanacaktır.

İki eroin kaçakçısı yakalandı

İkinci şube memurları tarafından şiddetle takib edilmekte olan sabıkalı eroin suçlularından Mehmed ile arkadaşları Ali oğlu Mehmed, Çarşıkapıda memurlar tarafından gönderilen bir adama 3 paket eroin verirken suç üstünde yakalanmışlardır. Emniyet müdürlüğüne getirilen suçluların üzerlerinde aranmış ve bunlardan Ali oğlu Mehmed'in şapkasının mesini arasında bir miktar eroin bulunmuştur. Suçlular Asliye ceza mahkemesine teslim edilmişlerdir.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Görülmemiş bir pertavı

1800 senesinde Parker isminde bir İngiliz gayet büyük bir pertavsızla güneş huzmelerini bakır, demir veya çeliğin üzerine tophyarak bu maddeleri eritmiştir. Bu pertavsızın 700 İngiliz lirası değerinde olduğu, sonraları adese nin Pekine götürüldüğü söylenmektedir.

★

Yıldızlara dair

Fennin terakki si sayesinde yıldızların mahiyetini şimdi daha iyi anlayabilmek kabilmaktadır. Meselâ Zühre yıldızında ne su, ne

Akrep sokmasına karşı

Bazı memleketlerde akreb sokması ölüm tevliid etmektedir. Meselâ şimalî Afrikanın bazı mntakalarında bir nevi akreb vardır ki bunun zehirine karşı hiç bir ilaç şimdide kadar tesir etmiştir. Bu sebeble, şimdi, akreb sokmalarına karşı yeni bir serom yapılmıştır. Bu serom akrebin zehirinden ve zehiri ihtiva eden guddelerden elektrik cereyanı geçirilmek suretile akrebin zehiri alınmaktadır. Bu taktirde serom derhal şafi tesirini göstermektedir.

de müvellidülhumuza bulunmadığı tahakkuk etmektedir. Buna mukabil fazlasile hamızı karbon vardır. Merih yıldızı da müvellidülhumuza bakımından fakirdir. Jüpiter ve Satürn yıldızlarında ise fazla miktarda metan gazı vardır.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına Cevablarım

Edirne'de «M. S.» e:

— Ne yapmalıyım mı diyorsunuz? Çok basit: Mektub çocuğunu sevmeyi, fikrini çelmeyi, zamanından evvel açmayı bir kenara bırakınız. Dostluk, komşuluk, insanlık size bunu emreder. Eğlenmek mi istiyorsunuz? Sokakları sürtenlerin sayısı pek çoktur.

★

Ankaradan:

— Ankarada olduğumuzu yazmayınız, ihtiarile gelen mektubu yazan okuyucularına söylediklerini anlatmadığımı söyleyeceğim. Mektubu yazarlarken galiba zihinleri dalgınmış, bir cümle diğerine karışmış, hey'eti umumiyesinin mânasını da silip götürmüş. Cevap isterlerse tekrar ve daha sarıh olarak yazmalıydılar.

Ankarada Bayan «S. T.» ye:

— Kocasının bir başka kadınla münasebete giriştiğini işiten veya anlayan her kadın müteessir olur, kızar, buhran geçirir. Fakat ilk feveran dakikasını müteakib yapıla-

cak şey, kadının karakterine göre değişir: Bazıları fazla hassasdırlar, artık onlar için arada aşk kalmamıştır. Kendilerini iltiyam bulmaz bir yara almış sanırlar. Bazıları ise Empülsin'dirler.

İlk buhran dakikasında hatırlarına gelen her şeyi yaparlar, kırıp dökmek isterler. Fakat sınırlarının kuvvetini suiistimal ettikleri için çabuk yorgun düşerek susarlar. Bazıları ise soğukkanlı ve uzun görüşlüdürler, zevcenin asıl, metresin ise biraz sonra bizzat erkek tarafından da hakir görülecek bir oyuncak olduğunu düşünürler, erkeği bıkcıncaya kadar hareketinde serbest bırakırlar.

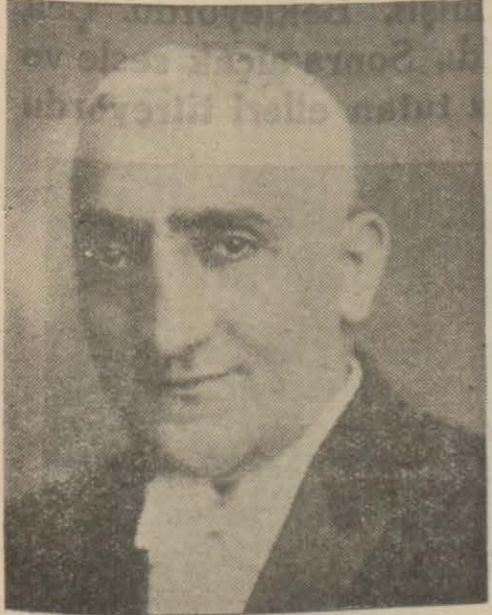
Ben gençliğimde hangi sınıfa mensup bulunuyordum? Pek tayin edemeyeceğim, esasen Allaha şükür böyle bir mesele ile de karşılaşmadım, fakat şimdi, saçlarımı beyaz gördükten sonra sonuncu şıkkı ihtiyar eden kadınları daha makul buluyorum.

Siz hangi sınıfa esirisiniz, bilmiyorum, onun için bir şey söyleyemeyeceğim, fakat beni dinlerseniz ilk iki sınıfa girmeyiniz.

TEYZE

Tiyatrolar bu sene bize neler hazırladılar?

Halk opereti, Ertuğrul Sadi ve Naşid yaptıkları hazırlıkları anlatıyorlar

Naşid

Tiyatro mevsimine girdik. Şehir tiyatrosu birkaç akşam evvel (Yanlışlıklar komedisi) adlı eserle kapısını ve perdesini açtı. Birkaç defa yazıldığı için Şehir tiyatromuzun bu seneki repertuarını aşağı yukarı biliyoruz. Onun için daima san'atın üvey çocukları olduklarını iddia eden ve daima kendi yağlarıyla kendileri kavrulan diğer teşekküllerin yeni mevsime nasıl hazırlanacaklarını gözden geçirmek istedik.

Şehir tiyatrosunun dışında kalan üç tiyatro bu sene çok esaslı bir faaliyet göstermek kararla ile başlamış bulunuyorlar.

San'atkar Ertuğrul Sadi Tek Taksim'de âbide karşısında bir tiyatro kurdu. Halk operetine uzanan himaye eli bu göbebe san'at topluluğunu bir binaya sahib etti: (Çağhyan) kendilerine verildi. Sevimli halk san'atkarı Naşid ise hemen hemen yeniden yapılan ve büyüyen Turan tiyatrosunda oldukça kuvvetli bir kadro ile ve yeni bir programla işe girişti. Şimdi yolunmasızın beraberce dolaşalım, bütün bu hazırlıklarla bize kiş mevsiminde neler yapacaklarını kendilerine soralım.

Ertuğrul Sadi tiyatrosunda

Bazan bir san'at misyoneri gibi sırtına bir aba, ayağına bir çarık takıp eline bir asa alarak Anadoluyu karış karış dolaşan, bazan şehir şehir halkın tiyatro ihtiyacını karşılamaya, bazan semt semt en sönük muhitlere kadar eğlence, neşe götürmeğe çalışan san'atkar Ertuğrul Sadi Tek şimdi yeni bir teşebbüse atılmış bulunmaktadır. Taksimdeki Camlı köşkte küçük, şirin derli toplu bir tiyatro kurmuştur.

Kendisini arkadaşlarıyla beraber tiyatrosunun sandalyalarını boyarken bulduk. — Hazırladığımızı gördük. Neler hazırladığımızı da siz söyley misiniz?..

Elinden fırçasını bıraktı. Kolile geniş alında biriken terleri sildi:

— Burada bir aile ve bir mektep tiyatrosu yapmak istiyoruz.. dedi. Bittecrübe anladım ki, açık nükteler, bilhassa behimi hissiyata temas eden cinaslar afiller üzerinde çok fena tesir bırakıyor. Lisansımıza gerek adapte edilerek, gerek tercüme suretile çevrilmiş vodviller açık nüktelerle doludur.

Biz tasdikten geçmiş vodvillerin bile açık yerlerini ya tamamen çıkararak, ya kısmen tadil ederek sahneye konması cihetini iltizam ediyoruz. Bizde tiyatro tam tekâmül seviyesinde olmadığı için evvelâ ailevî bir sahneye ihtiyacımız olduğu kanaatindeyim. Sonra, bilhassa mekteb talebelerine, gençlere ilk adımda iyi telkin yapmamız lazım gelirken hayatın en çıplak tarafını göstermeğe kalkıyoruz.

Senelerdenberi yürütmeğe çalıştığım bu fikrimi bu mevsim devam ettirmeğe çalışacağım, bu münasebetle de böyle bir tiyatro tesis etmeğe karar verdim. Görüyorsunuz, işe başlamış bulunuyorum, cumartesi akşamı Şekspirin (Otello) sile tiyatromuzu açacağız.

— Neler yapmak tasavvurundasınız?..

Halk operetinden Lâtullah ve Toto

— Bizim hususi bir tarafımız da milli tiyatroya doğru geniş miyasta hazırlık yapmaktır. Türk tiyatrosunun hariçten görünen manzarası kozmopolittir. Herhangi bir yabancı tiyatromuzu seyrederken milli ruhumuza, benliğimize temas etmekten çok uzak kalır. Türk sanatının büyük vazifeleri başında tiyatromuzu milli ruh, milli benlik ve şuurla yoğurmak gelmelidir.

Artistlerimiz türkçeyi fransızca gibi konuşurlar. İçimizde yaşayan Türk tiyatrolarına sahnelerimizde ender tesadüf ederiz. Sonra ilâve etmek isterim ki, artisti aktörlükten kurtarmak lâzım. Melodram tiyatrosunun mimikleri, jestleri, konuşması, maalesef hâlâ yaşamaktadır. Bence artistin her şeyden evvel tabiiyeti, canı, ruhu ve heyecanı olmalıdır. Tabiiyet suniliğine de düşmemek lâzım!

Bizim sahnemizde ehemmiyet verdiğimiz, en mühim nokta budur. Bizim bizi, samimiyetimizi, içimizi anlatan bir halkımız var. Onlar bizim ne şerait içinde yaşadığımızı ne kadar kendilerinden olduğumuzu biliyorlar ve biz halkın bu yakınlığına güvenerek Taksimdeki tiyatroyu çok ağır şerait içinde açtık.

Sahnemiz genç muharrirlerin eserleri için daima açık bulunacaktır. Zaten mahdud olan piyes muharrirliğini büsbütün inhisar altında bulundurmamak doğru değildir. Bugün az muvaffak olan bir piyesin genç muharririnden halk ta ileride iyi eserler alacağı için mazur görecektir ve görmelidir. Bu seneki repertuarımızda ismi işitilmemiş genç yazarlardan üçünün (Bu masal böyle bitti), (Profesörün ölümü), (Dünyanın rüyası) isimli eserleri de vardır.

— Neleri oynuyacaksınız?

— Şekspirden Otello, Hamlet, Jül Sezar. Klâsiklerden, Aleksandr Düma Fisin (Ladam Okmelya) sı repertuarına dahildir. Hanri Siyekiyeviçin romanından yeni piyes haline konan (Neiron) unu en modern sahne tekniği ile oynayacağız. Eserlerimizin dörtte üçünü vodviller teşkil edecektir. Beyoğlu muhiti için yeni telâki edilecek seçilmiş eski eserlere de repertuarımızda yer vereceğiz. Birkaç isim daha saymamı istiyorsanız (Profesör Klenov), (Düşman), (Caz) tercümeleriyle Celâl Esadın (Gökte ararız), Muvaffak İhsanın (Bir âşik lâzım!), M. Feridunun (Başka bir yol) teliflerini sayabiliriz. İlâve edeyim: Bir de aralarında sabık Riyaseticumhur orkestrasından viyolonist Bürhanın idaresindeki salon orkestrası da halka güzel eserler çıkaracaktır.

Halk operetinde

Memleketimizin yegâne operet topluluğu olarak yıllardanberi gâh seyyar, gâh ariyeten bir yere yerleşmiş olarak halkın operet ihtiyacını tatmin etmeğe çalışan (Halk Opereti) Partinin himayesile artık başını sokacak bir çatı altına sahib oldu. (Çağhyan) gazinosu tutularak üç sene müddetle kendilerine verildi. Burada bir hayli tadilat yaparak İstanbulun en rahat ve en güzel tiyatrolarından birini kurmağa çalışan heyetin müdürü ve rejisörü Lâtullah Süruri bize yeni mevsim faa-

Ertuğrul Sadi

liyetleri için etraflıca izahat verdi. Dedi ki:

— Yeni bir tiyatro üç sene müddetle heyetimiz için tutuldu. Bina, eskiden bir çalgılı gazino idi. Baştan aşağı esaslı bir surette tamir edildi. Kalorifer yapılmakta ve boyanmaktadır. Hiç kimsenin aklına gelmeyecek bir tarzda geniş ve rahat fotolyer yapıyor ki, açıldığı gün görülecektir.

Dekorasyon işleriyle san'at arkadaşlarımızdan Talât ve Cihad meşgul olmaktadır. Kadroya gelince: Heyet iki buçuk sene evvel Fransız tiyatrosunda temsil veren Halk operetinin daha fevkinde yepyeni bir Halk opereti olarak halkın huzuruna çıkmak için azami gayret sarfediyoruz. Bunun en büyük misali Seyfeddin Asaftır. Bu isim memleketi hiç te yabancı değildir. Konservatuarın değerli profesörünün halkımıza dinlettiği güzel bestelerini bu sene de yeni (Halk Operet) tiyatrosunda dinlemek fırsatını temin etmiş bulunuyoruz. Yalnız bununla kalmıyarak Seyfeddin Asaf orkestrayı kendi tertib ve idare edecektir. Sahne kısmı, kıymetli muharrirlerimizden Mahmut Yesari ile ilk operet yazarlarından Yusuf Süruriye tevdi edilmiştir. Bu sene bilhassa çok muntazam bir şekilde çalışılacak, provalara azami derecede itina edilecektir. Heyetin bale kısmının iyi olmasını nazarı itibara aldığımız için harışten 10 kişilik bir bale grupu getirdik. Çok takdir göreceklere eminiz.

— Repertuar dağarcınızda neler var?..

— İlk eser Mahmud Yesarinin yazdığı Seyfeddin Asafın bestelediği (Kına geces) isimli operettir. İkinci operet Yusuf Sürurinin yazdığı, gene Seyfeddin Asafın bestelediği (İçice) isimli üç perdelik bir operettir. Her iki eser de birbirinden tamamiyle ayrı karakterde ve janrlardadır. Bir fikrimiz var: Kimsenin yapmadığı bir tarzda Köse Kâhyayı da oynamak istiyoruz. Meşhur (Maskot) u yeni mizansenle ve orijinal kostümlerle vaz' sahne etmek tasavvurlarımız arasındadır. Bütün halkın seyredebilmesini temin maksadile fiatları asgari ucuzlukta yapacağız. Bir ikinci yenilik olmak üzere halka perde aralarında sigara ve kahvelerini içerken operetin en beğenilmiş parçaları orkestra tarafından tekrarlanacaktır.

— Temsilere ne zaman başlıyorsunuz?

— Önümüzdeki ayın birinde..

San'atkar Naşidin tiyatrosunda

Şehzadebağdaki Turan tiyatrosunda sevimli ve değerli halk san'atkarını prova yaparken buldum. O sahnede işini bitirinceye kadar biz de tiyatrosunun sahibi ve direktörü Rasim Dayla konuştuk.

Rasim Day diyor ki:

— Burası halkın en çok rağbet ettiği bir tiyatrodur. Her sınıf halk bu tiyatrosuna müdavimidir. Son zamanlarda bina dar gelmeğe başladı. Görüyorsunuz büyümek mecburiyetinde kaldık. Sahneyi geriye aldık. 18 loca, beş sıra koltuk ve büyük bir balkon ilâve ettik. Halkın her türlü istirahatini temin edilmiş, kalorifer-

(Devamı 13 ncü sayfada)

Tarihî tedkikler:

Kahve imparatorluğu...

1554 senesinde İstanbulda ilk olarak kahvehaneler görüldü. Bunları Şems adında bir Halebli açmıştı. Kahvehaneler az zamanda rağbet gördü. Bir takım kibar adamlar, işsizler ve dervişler buraları dolduruyorlardı. Halebli kahveci üç senede beş bin altın kâr ederek memleketine döndü.

Yazan: Kadircan Kafli

Bundan beş yüz sene kadar evvel Habeşistan dağlarında keçilerini otlatan bir çobanın gözlerine bir başkalık çarptı: Keçiler oralarda yetişen bir ağacın yaprak veya tanelerini yedikten sonra daha çevik, daha uyanık ve şen oluyorlardı.

Habeş çobanı kendi kendine şu hükmü verdi:

— Bu ağaçta bir keramet var...

Kendisi de keçilerini taklid etti. Onların yedikleri yapraklardan, daha sonra aynı ağacın yemişlerinden bir miktar kopardı. Taneler kirazı andırıyordu. İçinde karşılıklı konmuş olan iki iri çekirdek vardı. Bunları tadına dikkat ederek yavaş yavaş çiğnedi, epeyce acı şeylerdi. Fakat madem ki keçiler o kadar iştahla yiyorlardı ve yedikten sonra daha kanlı canlı oluyorlardı ona da elbet bir zararı dokunmıyacaktı.

Yemekte devam etti. O da kendinde bir uyanıklık, bir kafa rahatlığı buldu. Ondan sonra kahve yemeyi âdet edindiği gibi köylülere de söyledi. Bu keşif az zamanda etrafa yayıldı. O zamana kadar yüzlerine bile bakılmıyan bu ağaçlara itibar arttı.

Bunlar kahve ağaçlarıydı.

Kahve ağacının boyu 7-10 metre olur. Dikildikten üç sene sonra yemiş vermeye başlar. Yılda iki veya üç defa hasad edilir.

Habeşistanın karşısında olan Yemen ülkesi kahve yetiştirmekte ikinciliği aldı. Kullanılması çabucak âdet oldu.

On beşinci asrın başında ilk kahvehaneler Mekkede açıldığını ve büyük rağbet gördüğünü okuduk.

Keyif verici şeylerin yayılışı sağlık verenlerden daha çabuk oluyor.

İstanbulun alınmasından sonra İstanbulda bugünkü kahvehanelere benzeyen yerler varmış. Fakat buralarda kimsenin kahveden haberi yokmuş. Bütün içki «ayran» dan ibaretmiş.

Hammer tarihini çok mükemmel bir surette ve kaynaklarla de birer birer karşılaştırarak tercüme eden, kütüphanemize büyük hizmetler yapan (Mehmed Ata) son malûmatı eski bir Arab yazısından tercüme edilmiş bir risalede gördüğünü yazıyor.

Yavuz Sultan Selim imparatorluk hududlarını bir hamlede Suriye ve Mısırın ötesine kadar genişlettiği sırada kahve içmek âdeti bu memleketlere ve Arab yarımadasına tamamiyle yayılmış bulunuyordu.

Fakat bu keyif vasıtasının neâl veya haram olduğu hakkındaki fikir farkları henüz ortadan kalkmamıştı. Hattâ zararlı olduğunu, iştah kestiğini, insanları yavaş yavaş ve farkında olmaksızın zehirlediğini söyleyenler bile vardı. Bunun için olacak ki Anadolu ve İstanbulla giremedi.

İstanbulda kahve hakkında rivayetler dolaşıp duruyordu. Mekkeye gidip gelen hacılar bundan hararetle bahsediyorlar, kendilerinin bir şeyler ilâve ettikleri yetmiyormuş gibi ağızdan ağza götürülenler bu işde daha ileri gidiyorlardı.

Söylenenlere göre Şazli isminde bir Arab şeyhi kahve tanelerindeki hassaları keşfetmek için basit bir usule baş vurmuş: Develerine kahve ağacı yapraklarını yedirmiş. Bakmış ki develer hiçbir zarar görmemekle beraber daha çevik ve uyanık oluyorlar. Bunun üzerine kahvenin insanlara da faydalı olduğuna daha bir çokları inanmış. Bu terübe ile Habeş çobanını müşahedeleri arasında bir fark yok. Şu kadar ki biri tesadüfle yapılmış, diğeri tasarlanarak..

Bir rivayete göre de kahveyi o şeyhin haleflerinden Ömer isminde bir adam Zübeyt yakınında Assak dağında sürgün bulunduğu sırada keşfetmişti. Fakat bu rivayet yalnız kalmış olup bütün dünyaca kabul edilmiş olanı yukarıda yazdığımız gibidir.

1554 senesinde İstanbulda kahvehaneler görüldü. Şems isminde bir Halebli Suriye ve Arabistanda olduğu gibi kahveciliğe başlamıştı. Kahve az zamanda rağbet gördü. Bir takım kibar adamlar, işsizler ve dervişler buraları dolduruyorlardı. Buralarda o zaman şairlerinin şiir-

(Devamı 13 ncü sayfada)

Okuyucu Mektupları

Mahalle arasında Bir odun deposu

Okuyucularımızdan Cibaliye Bay Nuri Tetik yazıyor:

Küçükmustafapaşada hamamın bahçesinde hamam odunu namı altında tahminen altı yüz çeki odun depo edilmiştir. Bu odunlar Cibaliye bir tüccara aittir, mezkûr hamam ve odunluğun dört tarafı ahşap binalarla muhattır, yangın tehlikesi her an için melhuzdur. Aynı mahalde bundan üç sene evvel talaş yüzünden yangın zühur etmiş ise de söndürücüler sayesinde söndürülmüştür. Bununla beraber pek yüksek olan odun yığınları üzerinden mahli ahara nakletmek için yere yuvarladıkları kütükler her sabah uykumuzu ve istirahatimizi selbettikten maada evlerimizizi temelden sarsmaktadır. Alâkadar makamatın nazarı dikkatini celbetmenizi dilerim.

★

Kazanç vergisinin terkinin istiyor Okuyucularımızdan Bigada Hamdi bey mahallesinde 30 numarada eski Biga borsa komiseri yazıyor:

— Biga maliyesi benden 932 sene sine aid 146 lira kazanç vergisi istiyor. Müruru zamana uğriyan bu pa-

ranın kaydının terkinin için 12/6/938 ve 25/7/938 tarihinde 2 istida ile Maliye Vekâletine baş vurdum. Bu paranın kaydının terkinine evime kanunsuz olarak konulan haczin fekkini dilediğim halde bugüne kadar müsbet, menfi cevap almak mümkün olmadı. Mağdur oldum. Acaba Maliye Vekâletinin iş sahiblerinin müracaatlarına cevap veren mes'ul bir daireyi yok mu? Daha ne kadar zaman beklemek icabeder?

Lütfen şu mektubumun muhterem gazetenizin şikâyet sütununa dercile Maliye Vekâletinin nazarını celbetmenizi dilerim.

★

Çorluda temizlik işleri

Çorludan bir okuyucumuz yazıyor: — Buradaki kasab dükkânları çok bakımsızdır. Etler meydanda asılı durduğu için kokudan kasab dükkânlarının yanlarına varılmamaktadır. Çengellerde asılan kelleler, hayvan barsak ve ciğerleri çok fena bir manzara irae etmektedir.

Aşçı dükkânları da bakımsız olduğu gibi, sokaklar da sulanıp süpürülmemektedir. Çorlu belediyesinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.

EDEBİYAT

RÜZGÂR

[Salih Zeki Oktayın şiir kitabı]

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Pesefon ve Mağara şairi Salih Zeki Oktay, cömert ilhamının yeni bir cildini daha neşretti: Rüzgâr.

Bu Rüzgâr nasıl esiyor ve ruha nasıl nefesler öflüyor? bu yazımda bunu tahlile çalışacağım. Fakat önce şairin şahsiyeti üstünde biraz durmalım.

Salih Zekinin şiire ilk merak sardığı tarihi kat'iyetle bildiremem. Yalnız kat'iyetle bildiğim, pek eskiden şiir kafilesine katılırken Salih Zeki'yi aramızda görüşümdür. Demek ki çeyrek asrı birkaç yıl fazlasıyla atlanmış bir şairdir ve aruzdan heceye geçerken olduğu gibi geçtikten sonra da pek müşkülpeşend davranmamıştır.

Niçin müşkülpeşend değil? Çünkü tâ eskiden tâ yeniye ve bu son Rüzgârına kadar bütün şiirlerini düşünüyorum, şairin pek sevimli bulduğum şahsına karşı samimi alâkama da kendime rehber yapıyorum, fakat gene de tam manasile olgun bir san'atkarın karşısında olduğuma bir türlü kanaat getiremiyorum. Halbuki Salih Zeki doğuştan şairdir. O halde onun bu son eseri de dahil olduğu halde, şiirlerini bize yadırgatan bu eksiklik nereden geliyor? Bunu ancak şu suretle izah edebilirim: İlhamına kayıtsız, şart-sız bağlılığından.

İki nevi şair vardır:

1 — Has şairler: Yani lisanları pürüzsüz, hayalleri işlenmiş ve ilhamları ilk mısralarından son mısralarına kadar ölçülü olanlar.

2 — Doğuştan şairler: Yani İsmail Safa gibi şairi *maderzatlar*, belki çok lirik veya çok romantik, fakat her türlü ölçüden uzaklaşanlar.

İşte Salih Zeki bu ikinci grup şairlerdendir. Şiirinin zâfı da içinin bu fazla coşkunluğundan ve fazla şairliğinden doğuyor. Maamafih eskidenberi ısrar ile klâsik Yunan ve Lâtin şairlerini örnek ittihaz etmesine bakılırsa mevzularında hududları muayyen ve ölçülü olmak lâzımdır. Yalnız ne var ki, o bu geniş klâsik sahaya atıldığı günden ve birçok manzum tercümelerindenberi hâlâ kendisini arıyor, arıyor ve bulamıyor. Bu tereddüd her şeyden fazla çok yazmasından ve mısraları üstünde lüzumu kadar durmamasından mı ileri geliyor, yoksa o ilk çağların şiir atmosferine girdim sandığı noktalarda bile bugünün adamı olmasından ve san'atında da bugünkü havayı geçmiş havaya karıştırmamasından mı hâsıl oluyor? Bence bu iki ihtimali aynı suretle kabul edebiliriz.

Salih Zekinin, bazan pek içten gelen gönül sesleri bile devam edemeden sönüyor. Güzel bir mısra okuyorsunuz, bir beytin karşısında zevkle ürperiyorsunuz, fakat ah onların arkasından gelen ikinci bir mısra, yahud ikinci bir beyit derhal bu tada bir acılık katıyor. Çünkü şairde şiirin nefhası bir anda kelâma intikal etmiştir. Nasıl ki Rüzgâr isimli bu son şiir kitabında da bu noksanı açık bir surette buluyoruz. Meselâ:

Akşam, içimde akşam.. uzakta, daldaki akşam,

Ufuk boş, uzleti boş uzayan enginlerin.

Diye başlarken, biraz Yahya Kemalî andıran bu seste birdenbire ondan uzaklaşan bir hususiyet ve şahsîlik buluyoruz. Fakat bunu takip eden diğer mısralarda bakıyoruz ki şiirin ve şairin sesi, dağınık bir hitabenin sözlerine dönüvermiştir.

Ya hele şu mısraların basitliği:

Göklerde bu duman ne?

Bulutlar duman duman.

Gayılar taşı gene

Kızıl örtüden umman.

Şair, daima muhayyel diyarların, esatiri ufukların rüyasını görüyor. Sevgilişine bile bu ruhla sesleniyor:

Ey karanlık odamda bekleyen ince peri!

Bu perinin niçin ince olduğunu anlamıyoruz. Fakat bunu takip eden şu güzel mısram zevkini de inkâr edemiyoruz:

Yorgun yolcular gider yorgun çöller boyunca.

Başka bir şiirinde gene bir sevgiliye hitab ediyor:

Ey rüzgâr ruhtu kadın, rüzgârdan doğan kadın!

Zaten bütün bu şiirlerin üstünde bir rüzgâr nefesi var. Her şey rüzgâr! Şairin ilhamı bile...

Bazan felsefeler yapmak merakında:
*Şair! şair! dal öldü, dağlarda hayal öldü,
Son âlem nasıl inmiş kalplerin zindanından.*

Bazan isyanlar, dualar haykırıyor:
Allahım! günahlarım, kızıl alev, cehennem.

Bilmem bizim şair de, Dante'nin cehennemi gibi kızıl bir âlem içinde midir, nedir, hemen her iki sayfada rastgele bir şiirinde bu cehennem kelimesini diline doluyor. Neticede hangi mistik ızdırabı anlatmak istiyor? Bir türlü kavrayamıyoruz.

Sonra şu nevi ahenksiz mısralarla karşılaşınca, Salih Zekinin san'attaki bu gönül rahatına şaşırıp ta kalıyoruz:

Hangi dağdan sorsak ah

Mor bahçeler yolunu.

Kim açar, hangi sabah

Tunç kapının kolunu.

Vakâ itiraf ederim, bu dört mısra da bütün ahenk bozukluğuna rağmen bir duygu var, bir hayal var, bize esrarengiz bir âlemden haber getiriyor. Yalnız, yarabbi, ne kısık sesle!

Salih Zekinin ekser şiirlerini gene kendi kitabından bir mısrala ifade etmek te kabildir:

Pınar başı... Geniş yayla toz duman.

Eh, artık bu toz duman içinde bazan şairi, bazan şairin ilham perisinin kanadlarını seçemez olursak kabahat bizim mi?

Salih Zeki Oktay, bazan çok güzel buluşlarla muhayyilemizi okuyor. Ancak, evvelce dediğim gibi, arkadan bunu bozan sakat ve tatsız bir mısra ortaya atmasa... Bu tatsızlık bazan da tadın daha evvel şekerini acılaştırıyor. Meselâ şu beytin ikinci mısrandaki inceliği bozan ilk mısra gibi:

Canfes giymiş bir ay var

Gülün ateş çağından.

İlk mısradaki «Canfes giyen ay» insan-da patlıcan bilmeceesindeki «Hadife donlu» tâbiri gibi gülünç bir itiba bırakıyor. Fakat bunu takip eden *image* ne güzel! Gülün ateş çağı...

Şair ayı daha nelere benzetmiyor?

Fildişinden bir ay çehre cemende.

Bence bu hayal güzel olmakta ziyade korkunç! Fildişinden bir ay çehre! Ama belki şair, bu hayalin peşinden gitse bizi sürüklüyecek. Fakat hayır.. derhal başka bir hayale atlamıştır. Neticede bir mübhemiyet levhası içinde yolumuzu şaşırıp kalıyoruz ve nereye bakacağımızı şaşırıyoruz.

Sonra bazı kelimeleri ne kadar da seviyor! Bihassa şu kelimeleri: Humma, cehennem, peri, mercan, erguvan. Hem bu kelimelerin girmediği fikir, sokulmadığı his köşesi yok. Neyin sembolüdürler? Bir kelime de ben ilâve edeyim: meçhulâtın.

Çiçek, Venüs, Çemen. Bu kelimeler de şairin hayal iklimlerini dolduran mevzularıdır. Ancak bunlarda da her zaman tabii tonda kalıyor:

Karanfil, alı karanfil!

Al kâse düşmüş elden.

Karanfilin, ateşinden mi, yoksa kâsenin düşmesinden mi, nedir, bu beyti okuyunca Rüzgâr kitabı bir lâhza insanın elinden düşüyor.

Maamafih Salih Zekinin asıl şair ruhunu aramak için başka mısralarını gözönüne getirmemek haksızlık olur. İşte buluş itibarile çok yeni, hattâ harikulâde yeni diyebileceğim bir beyit:

Geyük gözli, geyük yüzü bir rüzgâr

Bir sonbahar bahçesinden süzülür.

Eski Yunanî şiir tonunda ve levhasında bir şiir için ne güzel ve ne canlı bir başlangıç! Ceylânın, sülünün süzülüşü gibi bir rüzgâr esmesi.. hem esatir ilâheleri gibi bir şekilde...

Hâsılı şair Salih Zeki Oktayın en fazla bu işlenmiş ve billürleşmiş lisan üstünde durmasını gönül çok özleyiyor. Hattâ hiç hayal yapmadığı zamanlar belki en güzel mısralarını yazıyor:

Geniş koyu dalların geniş gölgelerinde

Uzandım akar sular başında çemenlere.

Ne olur? Şu Venüsleri, hummaları filân braksda da bize hep böyle berrak duygular ve berrak mısralar yazsa... Eminim ki o zaman, asıl Salih Zeki, şiir mâ-

(Devamı 13 ncu sayfada)

Almanlarla beraber Südet topraklarına giren bir Fransız gazetecisi neler gördü?

Hududda Alman ve Çeklerin devir ve teslim muamelesi

Bir Alman Generali daha evvel hudud taşının yanına gitmişti. Bekleyordu. Çek tarafından yüksek rütbeli iki Çek zabiti geldi. Selâmlaşıldı. Sonra alçak sesle ve yalnız birkaç dakika konuşuldu. Çek zabitlerinin haritayı tutan elleri titreyordu

Alman ordusu Südet arazisine girerken

tir. Yani artık Pilsen birası Çekoslovak değil, Alman malı olacaktır.

★

Kıtaat ilerleyor

Alman kıt'alarının bu ilk işgal mntakasına girişlerinde hazır bulundum. Münih harb akademisinden binbaşı Eberlingin yanında idim. Bir Fransız lâkayd bırakamıyacak olan bir hareketin tatbiki sırasında bu kumandanın nezaket dolu muamelesinden ancak memnuniyetle bahsedebilirim. Bununla beraber itiraf edeyim ki bir saniye evveline gelinceye kadar Çekoslovakyanın malı olan bir sahaya koyu zeytunî üniforması ile Alman kıt'alarının ayak bastıklarını gördüğüm zaman içimde acı bir burkulma duydum. Fakat size görüp duyduklarımı anlatmadan önce bizi sabah saat 6 da uykudan kaldırdıklarını ve (Passau) ya götürmek için evvelâ 200 kilometre şimalde (Ratisbon) a çıkardıklarını söylemeliyim.

Biz safiyetle hükmettik ki, kıt'alar alaca karanlıkta yola koyulacaklardır ve bizim saat 6 da uyandırılmaklığımızın sebebi de bundan ibarettir.

Yanılsız. Zira (Hitler) in askerlerine ileri hareketi için emir ancak saat 14 de verildi.

Bu gecikme neden?

Bazıları bu ilkteşrin ayı havasının kapalı semasile, mütemadi yağmurile keşif hareketlerini müşkülâta uğratmış olmasından ileri geldiğini söylediler. Kendi hesabıma ben bu aldatici sebebi kabul edemem. Çünkü herhangi bir çeşid keşif hareketine lüzum yoktu. Alman ordusu daha evvel hareket etmedi ise bunun sebebi sadece Çeklere toprağı acelesiz ve vakar içinde terketmek için vakit bırakmak istemiş olmalarından ibarettir.

Hâdiseler yok...

Zaten bu hareket, her iki tarafta da diğerini incitmekten çekinildiği için müsaid bir şekilde inkişaf edecek gibi görünmemektedir. Meselâ bugün ilk mntakaya tamamen işgal etmek Almanlar için bir çocuk oyuncağı kadar kolay bir işdi. Fakat Çekleri faydasız yere sıkıntıya düşürmek için, Binaenaleyh Almanlar (Moldau) a kadar ancak iki kilometre ilerlemekle iktifa ettiler, üst tarafını yarına, öbür güne bıraktılar.

İşgal hareketi 3 ilâ 4 bin kişilik 5 kol

ile yapıldı, bu kolların her birinde her sınıf asker vardı. Bununla beraber önden, arkadan, sağdan, soldan mitralyözler otomobillerle ve hafif toplarla ihata edilmiş olmak şartile piyade sınıfı daha hâkimdi, ağırlik ta tamamı.

İki ordu arasında bırakılan mesafe

İki ordu arasında yapılmış olan anlaşmaya göre birinin çekilmesi, öbürünün ilerlemesi arasında 1500 metrelik bir saha boş bırakılacaktı, buna tamamen riayet edildi.

Çekler nasıl çekildiler?

Az evvel Alman askerinin Çek toprağına girişinde hazır bulunduğumu söylemiştim. Çeklerin ilk toprak parçalarını Almanlara bırakışlarını da gördüm. Bu tam saat 13,35 de Herzogreuth hudud taşının önünde oldu. Sahne basitti, fakat gene kalbi burkmaktan hâli kalmadı.

Bir Alman generali daha evvel hudud taşının yanına gitmişti, bekliyordu. Çek tarafından yüksek rütbeli iki jandarma zabiti geldi. Selâmlaşıldı, sonra alçak sesle Çek ordusunun çekilme, Alman ordusunun ilerleme şartları tesbit edildi. Bu, ancak birkaç dakika sürdü, fakat bu birkaç dakika iki Çek zabiti ne saat ve gün kadar ağır gelmiş olacak ki haritayı tutan elleri titriyordu.

Anlaşma yapılmış gene eller kasketten selâmlaşıldı, fakat el sıkma teşebbüsünde bile bulunulmadan ayrıldı, dram başlıyordu.

Çek toprağında

Filhakika birkaç dakika sonra Alman kolları hareket geçtiler. Çek ordusu daha bir gece evvel geriye alınmıştı, sonuncu gümrük memuru da sabahleyin gitmişti. Alman pişdarları önde motosikletliler olduğu halde yürümeye koyuldular. asker çok yorgun görünüyordu. Bununla beraber kendisine karşı çıkan kadınların gene tebeşüm ediyordu.

Sefalet manzaraları

Oh, hayale kapılmayınız. Bugün işgal edilen mntaka çok fakirdir, her zaman fakir olmuştur, diğer Südet mntakaları daha fazla mamurdur. Bununla beraber bugün işgal edilen mntaka heyecan ve

(Devamı 10 ncu sayfada)

Garib ve inanılmıyacak şeyler

Uzayıp kısalan kilise

Sen Pol kilisesi her gün, ayın arz üzerindeki cazibesi yüzünden 45 santim alçalıp yükselir

Altın Nitrohidroklor asidi ile eritiliriz

Vicuna keçisi yoluna konan bir saman çöpünü görürnce atlayamaz!

Bu kedi tabkir edilince ağlar

Meşhur Rus muharriri Konstantin Skalkovski (1843 - 1906) 50 sene de 30 bin balet oyunu seyretmiştir

Erceteom adını taşıyan bu mabed Atinadır. 1801 de Lord Elgin iminde bir İngiliz bunu İngiltereye nakletmek istemiş, fakat hiçbir Yunanlı işçi hattâ Türk işçiler bile nakil ameliyesini kabul etmişlerdi

Adolf Henrik Lindstrom ismindeki bu aşçı 1903-1906 da bütün Amerikayı dolaşmıştır ve kendisi bu yüzden « Yegâne adam » addedilmektedir

Bir sivri sinek üç aylık bir zaman içinde dünyayı baştanbaşa dolaşabilir

Mısırdaki dedikodulu izdivaç Bayan Belkis "Gallini Paşa ile niçin evlendim?," başlıklı bir makale yazdı

Mısırlı ihtiyar Paşa, İstanbullu Bayan Belkis ile beraber Pariste her gece sabahın dördüne kadar eğlence yerlerinde dolaşır, sabahleyin onunla birlikte sekizde kalkar, yürümeğe çıkar ve öğleden sonra da gene musiki, çay, kokteyl âlemlerine gidermiş. Bayan Belkis: "Ben hiçbir gençte bu gayreti görmedim," diyor

Kahire, 1 İkteşrin (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Gallini paşa ile evlenen İstanbullu güzel Bayan Belkis'in hikâyesi Mısırın kibar mehafilinde hâlâ dedikodu mevzuudur.

Bir aralık, bir müslüman kadınının bir hıristiyanla evlenmiş olmasından dolayı hiddetlenmiş olan müteassıb mu hiti şimdi sakinleşmiştir.

Bununla beraber dedikodu devam ediyor. Anlaşılan bu dedikodulara karşı bir mukabale yapmak fikriyle bir kibarada Aher üs Saa mecmuasında Bayan Belkis Fahmi imzası ve «Gallini Paşa ile niçin evlendim?» ünvanile bir de makale neşredildi.

Okunduğu zaman, kuvvetli bir muharrir elinden çıkmış olduğu fikrini veren bu makale hayli enteresandır. Bunun için bazı yerlerini olsun nakletmek istedik:

Bayan Belkis Gallini Paşa ile nasıl tanıştığını şöyle anlatıyor:

«Paşayı 937 senesi şubat ayının 24 üncü günü tanıdım. O akşam İbrahim Yahya Beyle hanımının tertip ettikleri güzel bir sünvareye davetli idim. Süvarede Hilmi İsa, Hüseyin Heykel, Şazeli Paşalarla daha birçok Mısırlı ve ecebi büyük adamlar görülüyordu. Pek güzel kadınlar vardı. Erkeklerde çiçekler etrafında dolayan kelekeler, yahut bir çiçekten ötekine konan anlar gibi, bu güzel kadınların etraflarında doluşup duruyorlardı. Bu esnada ben de kendimi gayet mes'ud hissediyordum. Keyifli idim.

Bir aralık ev sahibi, yanında yaşlı bir adamla bana yaklaştı ve bu zati takdim etti:

— Gallini Fahmi Paşa. Ben evvelâ, bu gibi ahvalde mutad olan bir tanışma zannettim. Birkaç kelli me konuşulacak, sonra başka bir gruba karışılmak üzere ayrılacaktı. Fakat, Paşa yanıma oturdu ve benimle konuşmağa başladı.

Bu esnada, paşanın benim yanımda bulunmaktan zevk duyduğunu pek güzel hissettim. Kadınların erkeklerle şüphe ile baktıkları ve yeni tanıdıkları bir erkeğe karşı derhal ihtiyat tedbirleri aldıkları malûmdur. Fakat, ben Gallini Paşanın yanında kendimi rahat hissediyordum. O sanki benim için bir babası idi.

Bir aralık: — Güzelsiniz! Dedil. Bu söz her kadının hoşuna gider ve fakat bilir ki bunun yarısı sahte, yarısı da komplmandır.

Bayan Belkis ve Gallini Paşa

Bununla beraber onun sözleri benim hoşuma gidiyordu.

Bir aralık kendisine: — Siz benim babam olsaydınız, ne iyi olurdu!

Dedim, Bana: — Size hem baba, hem de koca olmak isterdim! Cevabım verdi.

Ben evvelâ bu sözlerin samimiliğine inanmak istemedim; fakat Gallini Paşa bu bahse bir çok defa avdet etti.

Bu hikâyeden sonra Bayan Belkis Gallini Paşayı birçok defa görmüş, o da bayana hep aşkıdan bahsetmiş. «Son aşkımla olacak!» demiş. Birbirlerine hayatlarını, sergüştlerini anlatmışlar!

★

Kendi hayatından bahsederken makalenin sahibi, şunları anlatıyor:

«Evvelce iki defa evlenmişim. İlk zevcim çok zengin ve gençti. Reji idaresinin müdürlük mevkiini işgal ediyordu. Fakat, pek az zamanda ikimiz de anladık ki izdivaçta saadet, ne servet, ve ne de gençlik demektir. Ayrıldık. Bir müddet sonra, avukat ve mebus olan Sadı Rıza ile evlendik. Fakat, ben bu evlenme ile de mes'ud olamadım. Çünkü, ben kendi bildiğim gibi yaşamak istiyordum. Kendime göre bir hayat anlayışım vardı. Bu defa da ayrıldık. Fakat, eski kocalarımın her ikisi ile de münasebetlerimiz dostanedir. İktidarcı kocam bana her gün mektup gönderir, ben de kendisine haftada üç mektup yazıyorum.»

Kendisini bu tarzda tanıtan Bayan Belkis, nihayet Gallini Paşa ile evlen-

meğe karar verdiğini söyledikten sonra, niçin evlendiğini de şöyle izah ediyor:

«Onunla irsi olmanın ünvanı için evlenmedim. Zaten ben de sokak kızı değilim. Babam Türkiyede Harbiye ve hariciye nazırlıkları etmiş bir adam, Süleyman Şefik Paşadır. Serveti için de evlenmedim, çünkü, onun bütün emlakının vakfa tahsis edilmiş olduğunu biliyordum. Zaten benim kendime aid olarak bankada büyük bir hesabım, İstanbulda koca bir evim, altımda büyük bir otomobilim var. Ben ne zaman Mısıra geldimse daima en büyük otellerde oturdum. Her sene Avrupada seyahat ederim, yaz ve kış spor yerlerinde ve milyonlar arasında gezerim. Bunun için Gallini paşadan mücevherat da beklemiyordum; çünkü benim mücevheratım bir kadının taşıyamayacağı kadar ağırdır!

O halde niçin evlendim? Bayan Belkis bu sebebi izah için sadece «Gallini Paşanın kendisini bir babası, bir kardeşi, bir arkadaş gibi sevdiğini ve onu tamamen serbest bıraktığını» söylüyor.

Paşa, gençlerde bulunmayan bir sıhat sahibi imiş. Onunla beraber Pariste her gece sabahın dördüne kadar eğlence yerlerinde dolaşır, sabahleyin kendisiyle birlikte saat sekizde kalkar, kahvaltısı müteakip, yürümeğe çıkar, ve öğleden sonra da gene musiki, çay, kokteyl âlemlerine gidermiş.

Bayan Belkis, «Ben hiç bir gençte bu gayreti görmedim.» diyor. İzdivacın sebebi de bu imiş ve Bayan kendisini gayet mes'ud hissediyor, kocasının sıhatine bir Siyanet Meleği gibi ihtimam gösteriyormuş.

Filhakika, Siyanet Melekleri de kocalarını sabahın dördünde yatırıp sekizinde gezmeye çıkarırlar!

Makalenin sonunda Bayan Belkis kendisinin şair olduğunu da söylüyor:

«Birçokları benim şair olduğumu da bilmezler. Matbu birçok şiirlerim neşredildi. Şairler, diğer insanlardan çok farklı arzulara sahiptirler. Onları orijinal yapan da budur. Diyelim ki, bu benim son şiirim olacak. Belki bu şiiri beğenmeyenler olur; fakat benim hoşuma gidiyor!»

İlave edeyim ki Bayan Belkisin gösterdiği bu esbabı mucibeyi anlatanlar bile inanmakta şüphe ediyorlar ve Gallini Paşanın henüz kâfi derecede büyük zengin olduğunu söylemekte tereddüt göstermiyorlar.

DERDLERİMİZ

Taklidsizlik, şahsiyetsizlik

Yazan: Fikret Âdil

Medeniyet, ferdlerin teker teker bilgi ve zevki değil, bir icimai heyetin bilgi ve zevk muhassalasının tezahürüdür, ve medeniyet derecesi bununla ölçülür.

Bu düşüncüyü bana telkin eden muhtelif sebepler var. Başta taklidsizlik, yani iptidailik, yani şahsiyetsizlik geliyor.

Eskiden şehrin en garbe yakın mın-takası olan Beyoğlunda bir tatlı su frengi Avrupalılığı vardı. Bu, yavaş yavaş, Türklerin Beyoğluna çıkması, Avrupada tahsil edenlerimizin bu muhite girmesi ile harbden evvelki Avrupalılığa doğru değişti. Umumi harb ve bilhassa mütareke, Beyoğlunu bir Şanghai, bir zelzeleden evvelki, San Fransisko müseddesine çevirdi. İstanbulun ikinci fethinde ise, Beyoğlu nakavt olmuş bir acemi boksör gibi, oldukça uzun bir sersemlik, bir boşluk devresi geçirdi ve sonra, Şehzadebaşı istilasına uğradı. İstiklâl caddesi modern mahallebici, pastacı, kahve, piyango işçileri, «Bay ve bayan» berberlerinin makarrı oldu. Olabilir. Niçin olmasın? Hem bunların mevcudiyeti, devam edebilmeleri, hattâ yenilerinin açılmaları bir ihtiyaca cevap olduğunu göstermiyor mu?

Fakat, niçin hepsi birbirlerine benzer? Neden hepsinin tarzı birbirinin kopyasıdır ve onları aynı şeyi taklide sevkeden sebep nedir?

Bakıyorsunuz, bir mahallebici açılıyor. İçi ve dışı, bir Avrupalı dekora-törün bir enstitü dö bote -zavallı Türkçe olarak tasavvur ettiği, bir yabancı mecmuada çıkmış, resimden kopya edilmiştir. Bir «Bay ve bayan» berberi açılır. Bu da, herhangi bir Amerikan filminde gördüğümüz barlardan kopya edilmiştir. Aradan on beş gün geçmeden, bütün mahallebiciler ve berberler dükkânlarını bu suursuz kopyalara uydururlar, (enstitü dö bote -mahallebiciler)in içinde, Mahmudpaşa hamamı natırları gibi peştemalli çırakların, «Maşallah» levhaları altında, üzerlerinde «Mamulâtımız hâlis şekerden imal edilmiştir» ilânı yazılı modern buz dolaplarından tarçınlı sütlâçlar, gülsuyulu mahallebiler taşıdıklarını görürüz.

Berberler ise, Marlene Dietrich karikatürü manikürlerle şakalaşan kalfalar, haftada iki kere altı aylık permat (zavallı Türkçe ve Fransızca) yaptıkları bazı bayanlara, bu yeni tuvaletin hangi âşik tarafından bozulacağını sorarlar ve sayıları hayrettir, en mahrem itirafları, havadan ve sudan bahsedermiş gibi elde ederler.

Dükkânlar kopya olduğu gibi, müstahdem ve bir çok müşteriler de, terbiye ve ahlâki, filmlerden kopya olmuşlardır.

Bir mağaza, yeni bir vitrin yapar. Ertesi günü, bütün mağazalar onu kopya ederler, taklid ederler.

Bir terzi, kiremid rengi, mor kareli bir kumaş getirir; bütün terziye, müşterilerine aynı kumaştan ceket yaparlar, ve... Giydirebilir. Şahsiyet kalmamıştır.

Eskiden «hususiyetleri» olan aşçılar vardı. Meselâ işkembeciler yalnız bağ ve işkembe piyazcılar yalnız piyaz, şıra yapardı. Şimdi, işkembecilerde ve piyazcılarda silkmek, oturtma yiyebiliyor sunuz, ve her lokantada işkembe, piyaz ve şıra vardır.

Evvelden, şöyle kafanızı dinliyebilecek, serin, manzaralı bir kaç gazino vardı. Şimdi her gazinoda, her kahvede, her köşe meyhanesinde, hattâ her otomobil ve her vapurda öksüren, böğüren, fındık, fıstık döktüren, radyolar var. Taklid.

Bir de yeni moda çıktı. Panayır yerlerine kurulan seyyar kahveler sitesinde, her arsada, her bostanda açılan gazinolara Yunan ve Arab «yıldız»ları getirmek. Bu nasıl olmuş? Birisi, gazinosuna, tanıdığı bir Yunan artistini getirmiş.

Bitişik gazinocu kızmış: — Vay, ben getiremez miyim?

Demiş ve bize, Atınanın bir yıldızını yumurtlayıvermiş. O getirir de öteki durur mu? O da bulmuş. Böylece, hangi gazinoya gitsek «dost ve müttefik» devletini ve «din kardeşimiz» bir milletin san'at elçileri ile karşılaşacağız. Bir hazin maceradır...

Fikret Âdil

Pazarlıksız satış kanununa aykırı hareket edenler

Pazarlıksız satış kanununa aykırı ticaret yapanlardan yakalananlar hakkında tanzim edilen zabıt varakaları şube lerden belediye iktisad müdürlüğüne gönderilmektedir. Zabıt varakalarının illi partisi dün daimî encümenine sevk edilmiş, karar alınmıştır.

Pazarlıksız satış yapan ticarethaneler, kanuna göre müstahdem ve hissedarlarına satacakları mallarda tenzilât ya pabileceklerdir. Ticarethaneler müstahdem ve hissedarlarına yapacakları tenzilât mikdarını evvelden belediyeye bildirmek mecburiyetindedirler. Müesseseler tenzilât mikdarını tesbit ederek belediyeyi haberdar etmektedirler.

Umumi müfettiş Abidin Özmen Bursaya gitti

Bir kaç gündünerberi şehrimizde bulunmakta olan umum müfettişlerden Bay Abidin Özmen bir kaç gün sonra tekrar şehrimize dönmek üzere Bursaya gitmiştir.

Ziraat mektebi nakledilmeyecek

Bir kaç gün evvel ziraat mektebinin başka bir yere nakledileceği bir gazete tarafından yazılmıştı. Alâkadar devaif nezdinde yapılan tahkikat neticesinde, bu hususta henüz kararlaşırılmış bir şey olmadığı anlaşılmıştır.

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

“Çocuğumu elimden alacaklar ha?,”

Söylenen şeyleri o kadar mühim buldu ki, efendisinin gönderdiği adama bunları anlatmağı doğru bulmadı, hemen usak elbiselerini çıkardı ve bir ata atlayıp yola koyuldu.

Bir saat kadar sonra, nazırın odasında idi.

Dük d'Otrante casusunun söylediklerini hiç ses çıkarmadan dündü. Zaten sulh daha imzalanmamış, Napolyonun, sevgili metresini göndermiş olduğunu işidince, hafiye ruhu bunda hemen gizli bir sebep aramış ve madam Valevskanın gebe olabilmesi ihtimalini düşünmüştü.

Houssaye sokağına yaptığı ziyaretinin esnasında da, tereddüt ve şüphelerini silecek bir ipucu yakalayamamıştı. O vakittenberi el altından soruşturmalardan yapmaktan geri kalmıyordu.

Piccard'ın getirdiği havadisler, her şeyi birden aydınlatmış oluyordu.

Fuşe âdetâ sevincinden ürperdi. İçi titredi. Napolyonun sırrını avucunda tutuyordu.

Susacak, böyle bir işin yapılmasına ses çıkarmıyacak ve bu sayede de ileride daha sürekli bir sükûtu çok, çok çek, mevkii büsbütün sağlamlaşacaktı.

Amma bu müdhîş aldatma oyununda onlar muvaffak olurlarsa, Jozefin ömrüne taht üzerinde hüküm sürebile-pahalya satmağı mi kalkışacaktı?

Ana olmuş bir imparatoriçeyi boşatmak, hiç bir zaman mümkün olmayacaktı. Kimbilir bu kadın, ne sonsuz kudretler kazanacaktı. Onun sönmek kinine nasıl karşı koyabilecekti? Elinde bir oyuncak haline mi girecekti?

Böyle büyük bir sırrı bilmesi de, ona koruyucu bir kalkan vazifesi görmeyecek, ve Napolyon bunu haber alırmaz, şerefine, tacının, tahtının âtisine aid bu gibi bir meselede hiç şakaya gelmeyecek, muhakkak ki onu hapse atırıp, ömrünün sonuna kadar zindanlarda çürütecekti.

Üç dakika içinde, Fuşe, bu işdeki kârını, zararını şöyle bir hesabladı ve karar verdi.

Casus usak anlattıklarını bitirdikten sonra, karşısında selâm vaziyetinde ayakta duruyordu.

Nazır sordu:

— Malmeson'dan çıkınca, dük dö Bassano'nun nereye gittiğini biliyor musun?

— Arabacısına: «Konağa çek!» dediğini işittim efendim.

Fuşe:
— Âlâ! diye mırıldandı... Varsın o enayi karısı ile vakit kaybede dursun. Ben daha evvel yetişeceğim!

Zili çaldı ve paltosunu aldı. Bir usak koştu.

— Atlar hazır mı? diye sordu.

— Beş dakikaya kadar hazır olurlar efendimiz.

— Geç! İstemem. Bir kira arabası çağırver, dedi.

— 3 —

İMPARATOR MAT OLDU

Fuşe söze, şöyle başladı:

— Kontes, müsaadenizi falan rica etmeden, âdetâ zorla evinizden içeri girişimi af buyurunuz. Söylenecek son derece mühim şeylerim var. Şu dakikada bile acele etmeğe mecburum. Sebepini şimdi size arzedeceğim. O vakit bana hiç bir surette muğber olmayacağınızdan eminim.

Mari Dük d'Otrante'yi söze davet eden, oldukça soğuk, nazik bir cümle ile mukabele etti.

— Kim olduğumu, size ve imparatora karşı ne gibi hisler beslediğimi biliyorsunuz madam. Vaktile benim fikirlerimi kabul etmemiştiniz. Sesimi çıkarmadım. Fazla ısrar etmedim. Yalnız giyabınızda, hizmetinizi görmeğe devam ettim. Bugün size, sadakatimin derecesini bir misalle ispata geldim...

Dük dö Bassano, birazdan ziyaretinizde bulunacak..

Mari:

— Biliyorum, dedi. Haber göndermişler. Ben de kendi kendime, acaba ne diye gelecekmış diye soruyordum. Kendisini Viyanada biliyordum da...

Ve birden endişe ile:

— Yoksa imparatorun başına bir şey mi geldi?

Fuşe:

— Hayır kontes, hayır, İmparator âfiyettir. İşleri de tamamen yolundadır. Bugünlerde sulh imzalanacak ve kendileri de Fransaya dönecekler. Fakat acele bir mesele hakkında, vakit kazanmak için Bassano'yu size yolladı. Bazı bildirecekleri var da...

Mari şaşkınlığını saklıyamadı:

— Bildirecekleri mi var? Daha bu

sabah kendisinden mektub aldım. Hiç böyle bir şeyden bahsetmiyordum...

— İmparatorun size bildirmek niyetinde olduğu mesele, yazılacak şeylerden değildir madam ve o sizden derhal bir cevap istiyor. Dilediği şey bunu mecburî kılıyor.

— Rica ederim, şu muammaları bitirin. Gelişinizin sebebini açık açık anlatınız. Beni âdetâ tecrübe ediyormuş gibisiniz...

— Tecrübe mi? Evet, belki... Herhalde pek güç bir tecrübe. İşte söyleyim: İmparator, taşımakta olduğunuz yavruyu Jozefinle kendi arasındaki izdivacın mahsulü imiş gibi göstermeğe kalkışıyor. Mare de, işte bu iş için sizin muvafakatınızı almağa gelecek.

(Arkası var)

Bursada meraklı bir dava

Bursa (Hususi) — Geçen gün şehrimiz asliye ceza mahkemesinde çok meraklı bir muhakeme cereyan etmiştir. Hâdiseye mahiyet itibarile bir dolandırıcılık denilirse de, cereyan şekline göre şayanı hayret safhalar göstermektedir.

Şehrimizde birkaç sene evvel dostu tarafından öldürülmüş olan kaldırım kadınlarından meşhur bir Tatar Ayşe vardı. Bu kadın öldükten sonra hayli bir yekûn tutan mirası Emine adındaki 65 yaşında bulunan hemşiresine kalmıştır. Bu yağlı parçadan pay almak hevesine düşen birkaç kişi mahkemeye başvurmuştur.

Varis Emine yaşlı olmakla beraber biraz da akli kısıdır. İddiaya göre bundan istifade etmeyi düşünen ve (noter) tebliğ memurluğu yapmakta olan Kemal adında bir genç, iki çocuğu olan karısı Zeyneb ile, bu maksadın temini için mutabık kalarak ayrılmışlar ve birkaç kişinin yardım ve tavassutu ile gizli bir imam nikâhı kıydırarak Tatar Emine ile evlenmişlerdir.

İhtiyar bayan genç kocasını pek sevmiş ve hiç bir arzusunu reddedemeyecek hale gelmiştir. Kemal de Tatar Ayşenin bıraktığı serveti yavaş, yavaş de ve yapmağa başlamış ve asıl karısı Zeyneb vasıtasile kabili nakil olan eşyayı da başka yerlere taşımış ve satılabilirler satılarak paraları Bay Kemal yemistir.

Gözü Kemalden başka hiç bir şey görmeyen Emine nihayet Atıcılar mev-

kiindeki 4 parça bahçeye sıra gelince akli işin inceliğine ermeğe başlamış ve bu son kırıntılara uzanan eli ilk defa olarak reddetmek, dökülen tatlı dille re inanmamak istemiştir. Fakat Kemal derhal surat asarak, bunlar satılmazsa boşanma davası açacağını ileri sürmüş ve gene ihtiyar sevdalıyı razı ederek bu dört parça araziyi de 5000 liraya satmıştır. Beş bin liraya satılan bu arazinin satış mukavelesi mahiyetinde bir sened yapılmış, buna nazaran evvelâ 1800 lira, sonradan da 200 lira peşin alınmıştır. Gösterilen tarihte takdir verilmediği takdirde 4000 lira zarar ve ziyan vermeyi taahhüd eden bu senedin altında Eminenin mühürü vardır. Aynı zamanda keyfiyetin huzurlarında yapıldığına dair Kâmil, alıncı Receb ve diğer üç maznunun şahid sıfatile mühürlerini havidir.

İddiaya göre, Eminenin haberi olmaksızın kocası Kemal tarafından mühürü çalınarak bu sened mühürlenmiştir ve bu sened sahtedir..

Mahkemede maznunlar; senedin biz zat Emine tarafından mühürlendiğini ve sened münderecatını bilerek ve anlayarak mühürünü kullandığını söylemişlerdir. Maznunlardan Kemalden mâdası kefaletle tahliye edilmişlerdir. Kemal bin liralık kefalet veremediğinden mevkufiyeti devam etmektedir. Daha bir çok kimselerin ismi karışan bu çaprasık dava, şahidlerin celi için başka güne bırakılmıştır.

Almanlarla beraber Südet topraklarına giren bir Fransız gazetecisi neler gördü?

(Baştarafı 8 inci sayfada)

rici bir manzara göstermektedir. Civar köylerin halkı hudud boyuna ve yol üzerine dökülmüştü, hislerini içlerinden dışlarına çıkarmak için ne mümkünse yapıyordu, zira bu halk Almandır, bundan şübhe edilemez.

Şübhe yok, bu küçük köylü ve oduncu birikintileri arasında birkaç sağlam yapılı insan gördüm, fakat bütün diğerlerinde mahrumiyetin, çalışmanın, fazla didinmenin belki asırlardan kalma bir sefalet ve yoksulluk damgası vardı. Gülmeye çalışıyorlardı, bazan meselâ atıkları sarı krizantemler bir mitralyöz arabasının sığınağı içine düşünce gerçekten de gülüyorlardı. Fakat perişan hallerini görmeliydi.

Bu havalide kadın, saçları rengi uçmuş bir örtü içinde hapsedilmiş ağır bir işçidir. Nazarlarında hususi bir mana yoktur, fakat bütün varlığı, görülmesi bile insana fenalık veren bir yoksulluktur, vücudün inhitatıdır, cismanî sukuttur.

Çocuğum...

“Oğlum..”

Ordu geçerken bir kenarında durduğum yolun öbür tarafında, yüzünün de-

Fotoğraf tahlilleri

Emir ve kumanda altında muvaffak olabilen bir tip

Kütahyadan Abdurrahman, hangi işde muvaffak olabileceğini soruyor:

Başkalarının emir ve direktifine tâbi muayyen işlerde muvaffak olabilir. İyi bir zabıta memuru da olabilir.

Okumakta muvaffak olacak bir tip

Ankaradan Nezih Kalaycı, muvaffak olup olmayacağını soruyor:

Zekâsı, okumakta muvaffak olacağını vâdediyor.

Neş'eli olması lâzım gel bir tip

İstikbali hakkında endişeye düşen Lütfi Çelikkale:

Her şeyden evvel neş'eli olması ve hayata küskün davranmaması lâzımdır. Ancak bundan sonra istikbali hakkında iyi fikirler edinmeğe ve hayatını daha emniyetle kazanmağa başlar.

İyi kalbli bir bayan

Diyarbakırdan Neclâ, karakterini soruyor:

Olduğu gibi rünür. Muamelesine, işlerine hile ve riya karıştırmasını beceremez, arkadaşları üzerinde iyi kalbli insanların tesirini yapar.

Az gülen bir tip

Ankaradan Nureddin karakterini soruyor:

Az güler, fakat daima neş'eli ve eğlenceli yerlerde bulunmak ister. Kadın ve sevgi mevzularile âlâkadar olur. Üstüne başına dikkat eder. Kafasını yormak ve pek yorulmak istemez.

Tuttuğu işde sebat etmesi lâzım gelen bir tip

Kartaldan Fehmi, muvaffak olup olmayacağını soruyor:

İstidadına uygun işde sebat etmesi ve sık sık kararlarını değiştirmemesi lâzımdır.

Daha yumuşak olması beklenen bir tip

Selçuktan Ahmed, muvaffak olup olmayacağını soruyor:

Hayata küsmüş çesine hareket etmek, daima gamlı ve kederli bulunmak muvaffakiyeti ürküten sebepler meyanında olabilir. Hayata daha yumuşak davranmak ve neş'eli bulunmağa gayret etmek muvaffakiyeti kolaylaştırmak mümkündür.

Erkekler tarafından çabuk sevilen bir tip

Fotoğrafının dercini istemiyerek Ankaradan Bayan D. A. sevilip sevilmiyeceğini soruyor:

Hem birdenbire erkekler üzerinde tesire muvaffak olur, etrafını kolaylıkla kendisile âlakadar eder. Kendisinden daha çok güzel olanlardan fazla sevilir.

Mesleğini seviyorsa muvaffakiyet mutlaktır

Edremidden Hasan Işık muvaffak olup olmayacağını soruyor:

Daima iş bulduktan ve her yerde aranan mesleğini sevmesi, muvaffakiyeti için kâfi bir delil sayılabilir. Sebat tavsiye olunur.

Hatırşinas bir tip

İstanbuldan Reza, karakterini soruyor:

— Yüzü tutmaz, arkadaşlarına mültefit davranır. Aftak değildir. Misafirlerine hatırı naslık gösterir. İyi giyinmesine dikkat eder.

Zeki ve sevimli bir yavru

Ankaradan, Necmi Kalaycı muvaffak olup olmayacağını soruyor:

Zekâ ve sevimlilik bir araya geldiğinde, muvaffakiyet için lâzım gelen sebeplerin mühim bir kısmı elde edilmiş sayılır.

Neş'eli olması beklenen bir tip

Fotoğrafının dercini istemiyerek Ankaradan, Bayan D. H. yuva kurmakta muvaffak olup olmayacağını soruyor:

Yuvanın bazan eşkesak hayatını neş'eli ile değiştirmek, eşler için başta gelen şartlardan olmalıdır. İyi duygularla ve niyetlerle birleşen eşlerin muvaffakiyeti ise mutlaktır.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim

Adres

DIKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazılda: (Belkis), Samatya da: (Erofilos), Eminönünde: (Salih Neccati), Eyüde: (Arif Beşir), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Üniversite), Karagümrükte: (Suad), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray), Tünel başında: (Matkovik), Galatada: (İki yol) Fındıklıda: (Mustafa Nail), Cumhuriyet caddesinde: (Kürkcüyan), Kalyoncuda: (Zafirooulos), Firuzgağada: (Ertuğrul), Şişlide: (Asım), Beşiktaşta: (Ali Rıza).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar dakiler:
Üsküdar: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hüslül), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Tanaş).

Beneşin istifası mühim akisler uyandırdı

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Prag 6 (Hususî) — Beneş bugün cumhuriyeti sarayından ayrılarak köyüne çekilmiştir.

Çek matbuatı Beneşin istifası etrafında her türlü tefsirden iştinab etmektedir. Yalnız gazeteler zamanın çok vahim olduğunu kaydetmekle iktifa ediyorlar.

Cumhurreisi namzedleri

Belgrad 6 (A.A.) — Vreme gazetesinin Pragdan öğrendiğine göre, Çekoslovak reisicumhurluğuna namzed olarak ziraatçıları partisi reisi Borandın ismi ileri sürülmektedir. Maamafih reisicumhurluğa, ordu mensublarından birinin de seçilmesi muhtemeldir.

Deyli Telgraf gazetesi, Beneşin istifasını «Hali hazırda vaziyete aid elim bir ihtar ve aynı zamanda fedai nefsin parlak bir misali» adanmıştır.

Taymis gazetesi diyor ki:

«Beneşin vatanperverane istifası, hiç şüphesiz Prag ile komşuları arasındaki münasebetleri daha ziyade kolaylaştırıcaktır. Bu istifa, Beneşin sulh davasına ifa etmiş olacağı ufak bir hizmet değil dir.»

Taymis gazetesi, diğer taraftan Velsin bir mektubunu neşretmektedir. Mumaleyle, bu mektubunda bu seneki nobel sulh mükâfatının Beneşe verilmesini istemektedir.

Çeklere yapılacak hizmet

Manchester Gardiyen de bilhassa şöyle demektedir:

«Beneşin istifasının Almanyayı Prag hükümetinden memleketin Alman fikirlerine göre tensik edilmesini ısrar ile talep etmeğe teşvik ve bu hususta teşvi eylemekten başka bir netice vermemesinden korkulur.»

Bizler, Südet Almanlarının Çeklerden kurtulmalarını temin etmiş olduğumuzdan şimdi Çeklere yapacağımız edna hizmet onların da Almanlardan kurtulmalarını temin etmektedir.»

Nobel sulh mükâfatı

Stokholm 6 (A.A.) — Gazeteler, Çekoslovak reisicumhuru Beneşin istifası hâdisesine çok heyecanlı makaleler tahsis etmektedirler.

Diğer taraftan nobel sulh mükâfatının Beneşe verilmesi lehindeki hareket gitgide taraftar kazanmaktadır. Bu mükâfatın müstafa reisicumhura verilmesi talebini mutazammın olarak gazete idarehanelerine yığınlarca mektub gelmektedir.

Alman gazetesi ne diyor?

Berlin 6 (A.A.) — Berliner Börsen Zeitung, Çekoslovak reisicumhuru Beneşin istifasını mevzuu bahsederek diyor ki:

«Beneş, muvaffak olamayan bu siyasetçi, gidiyor. Milletinin onun arkasından hayır dua edeceği çok şüphelidir. Bu millet mazinin hatalarını tamir ederek yeni bir atıyı sağlam bir esas üzerine kuracak dercede millî faziletlerle ve taze kuvvetlere maliktir. Bu yeni atı, tarihin, coğrafyanın ve iktisadın kanunlarına riayet etmelidir.»

Diğer zaruretlerden biri de Almanların ve Çeklerin ister istemez yanyana yaşayacaklarıdır.»

Fransızlar müteessir

Paris 6 (A.A.) — Pöti Pariziyen gazetesi, Beneşin istifası münasebetiyle şöyle yazıyor:

«Bizim her zamanki sadık dostumuz Beneşin istifası bütün Fransızların tarafından büyük bir kederle karşılanacak olan bir hâdisedir.»

Endişe

Lö Jur, diyor ki:

«Temenni edelim ki Beneşin ortadan çekilmesi, karşısında her şeye katlanmağa hazır Çek zimamdarları bulması takdirinde Almanyanın ihtiraslarını körüklemesin.»

Epk yazıyor:

«Çekilip giden yalnız Beneş değildir, Fransa dostluğunun taraftarıdır.»

Popüler gazetesinde Blum, diyor ki:

«Beneşin çok ağır, çok elemli olan ve saf bir heyecandan nişan veren mesajı, bu zatın ne çapta bir adam olduğunu bilmiyenlere öğretecektir. Bu seneki nobel sulh mükâfatı ancak Edvar Beneşe verilebilir, başkasına verilemez.»

Rumenlerin teessürleri

Bükreş 6 (A.A.) — Bütün Rumen mat-

buatı Beneşin istifasını teessürle karşılamaktadır.

Universul diyor ki

«Beneşin şahsına karşı düşmanları tarafından beslenen düşmanlığın yegâne saiki Beneşin Çekoslovak müttefiklerine ve demokratik prensiplere bağlılığıdır. Beneşin Romanya için ne kadar büyük vefakâr bir dost olduğunu bilen Rumen halkı kendisine tazimlerini arzeder.»

Timpul gazetesi de şöyle yazıyor:

«Siyaset âleminin Romanyanın sadık bir dostu ayrılmış bulunuyor. Münihde kararlaştırılan Çekoslovakyanın ortadan kalkması mı idi? Sulhü münhasıran Çekoslovakyanın fedakârlıklarına istinat ettirdiler. Fakat bugün bizzat Çekoslovakyanın mevcudiyeti tehlikeye girmiştir. Macaristan toprak metalbatı ile Çekoslovakya'yı ikiye bölmek ve onun münakalat yollarını kesmek istiyor. Bizat Polonyalılar da Macaristanla hemhudutluktan bahsediyorlar. Münihte istenilen bu mu idi?»

Yugoslavyadan gelen Yahudilerin pasaportları da şüphe uyandırdı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yapılmakta olduğunu dün yazmıştık.

Bu şekilde, elinde sahte pasaportla yalananların bir kısmı sorgu hâkimliğine sevk edilerek, haklarında ilk tahkikat açılmıştır. Bir kısmının ise haklarındaki tahkikat neticelenerek, muhakemelerine lüzum görülmüştür.

Son zamanlarda Yugoslavyadan gelen bazı musevilerin pasaportları da, nazarı dikkati celbetmiştir. Viyanadaki şebekenin faaliyetini, Balkanlara kadar uzatmış olması da muhtemel görülmektedir.

Ancak, elinde sahte pasaportla yalananların, bu işden haberdar olup olmadıkları keyfiyeti kat'iyetle tesbit edilememektedir. Dün de yazdığımız gibi, bu adamların şebekenin tuzağına düşmüş olmaları ihtimali mevcuttur.

Viyanâ zabıtasının vaziyetten haberdar edilmesi yolunda icab eden teşebbüsa, alâkadar makamlarca tevessül olunmuştur.

Ankarada belediye seçimi bu akşam bitiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Başvekil Celâl Bayar bugün öğleden evvel belediye giderek reyini kul lanmıştır. Öğleden sonra da Adliye Ve kili Şükrü Saraçoğlu ve vekâletler erkânı reylerini vermişlerdir.

Belediye intihabının her belediye aid olan neticesi intihaba iştirak edenlerin nisbeti mukayeseleri ve tafsilâtile beraber nihayet bu ayın 10 unda resmen ilân edilecektir.

Afyonda

Afyon 6 (A.A.) — Belediye seçimi bitmiş, C. H. Partisi namzedleri ittifağa seçilmişlerdir. Seçilen âzanın üçü kadındır.

Muş yakın günlerde Temiz suya kavuşuyor

Muş (Hususî) — Muşun senelerden beri halledilemeyen en büyük derdi, susuzluk, nihayet müsbet bir neticeye varmış bulunmaktadır. Değerli valimiz Tefvik Sırrı Gür Elâzıktan Muşa geldiği gündenberi bu temiz su derdi üzerinde meşgul olmuş, denizden 2650 metre yükseklikte olan Kızıl Ziyaret dağı eteğinden doğan Ballıkaya membranı şehre getirilmesini kararlaştırmıştır.

Bu suyun tahlilli yapılmış ve müsbet bir netice vermiştir. Su yollarının yaptırılmasına evvelce başlanmış ve 40 günde şehre kadar uzatılmıştır.

Şehir içindeki taksimatın da tamamlanmasından sonra bugünlerde temiz su merasimle halka sunulacaktır.

Halk valinin bu hizmetine karşı büyük bir şükran duymaktadır.

Samsunda Sülün avı yasak edildi

Samsun ziraat mücadele komisyonu, Samsun mintakasında Sülün avının menedilmesine karar vermiştir. Buna sebep Sülün neslinin yavaş yavaş inkıraza yüz tuttuğunun anlaşılmışdır.

Avam Kamarasında müzakereler sona erdi

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

dar tatil edilmiştir.

Bugünkü toplantıda hükümetin itimad talebi hakkındaki taktiri rey konmuştur. Meclis 144 e karşı 366 reyile Çemberlayne itimad beyan etmiştir.

Bu münasebetle söz alan başvekil Çemberlayn, ezcümle demiştir ki:

«Beni denaat, zâf, hurafelere takılmak, manasız işler yapmak ve memleketi harbin eşiğine kadar sürüklemekle itham ettiler ve tehlikeyi vaktinde durdurmak ve emniyeti tekrar tesis etmek meziyetini bana vermekten imtina eylediler. Beni itham edenlerden bazıları son haftalardaki vaziyeti çok çabuk unutmuş görünüyolar. Fakat, erkek, kadın ve çocuk milyonlarca yurtdaşımın mukadderatını gözönde tutan ve «evet» veya «hayır» demek mes'uliyetini omuzlarında taşıyan ben, yaşadığımız bugünleri o kadar çabuk unutmayorum. Bunun için polemik yapmak niyetinde değilim. Benim yaşımda ve benim vaziyetimde olan bir adamın kendi vicdanına az çok itimad olabilir. Geriye baktığım zaman gayretlerim sayesinde harbe mâni olduğuma kanaat getiriyorum. (Alkışlar).

Yaptığım şeyden dolayı hiç bir liyakat iddiasında değilim. Zira benim yerimde kim olursa olsun bu suretle hareket edecekti. (Alkışlar).

Bugünkü harb, eski harblerden başka bir şeydir. Bir harb başlarsa, ilk dakikadan itibaren yalnız cebhedeki askeri, denizdeki bahriye muharibi veya havadaki tayyareciyi değil, aynı zamanda işçiyi, memuru, sokaktaki veya otobüs teki adamı ve evdeki karısı ve çocuk çoğunu müteessir edecektir. Bir millet yurdunu ve kazandığı takdirde iftihar ederek «zaferi biz temin ettik» diyebileceği bir davayı müdafaa ettiğine kanaat getirmediğçe böyle bir vaziyete konulamaz.»

Başvekil, yeni bir umumi seçime tevessül etmek niyetinde olmadığını ve totaliter devletlerin iştiraki olmadıkça beynelmil bir konferansın hiç bir fayda temin edemeyeceğini ayrıca tebarüz ettirmiştir.

Çemberlayn, hükümetin takip etmekte olduğu muslihaneye siyasete telmihen, demiştir ki:

«Eski dostluklarımızın aleyhine olarak hiçbir yeni dostluk aramıyoruz. Esasen şimdiye kadar da hiç birisi aleyhine, başka birisile dostluk tesis etmiş değiliz.»

Çemberlayn Avam kamarasında Beneşin kıyas ve cesaretini takdir ve tazimle anmış, yeni Çekoslovak devletinin İsviçreninkine benzer bir bitaraflık ve emniyet esasına dayanan millî bir mevcudiyete malik olacağı ümidinde bulunduğunu söylemiştir.

Başvekil bundan sonra «bizim devrimiz için barış temin etmenin hâlâ mümkün olduğuna» inandığını bildirmiş, fakat bunu diğerleri silâhsızlanmaya sevk edilmeden önce silâhsızlanmak suretile temin edilebileceğini hiç bir zaman iddia etmediğini söylemiştir.

«Devamlı bir barış temin için, diploması ancak bir kuvvete dayandığı zaman müessir olabilir.»

Çemberlayn, İngiliz - Fransız anlaşmasından bahsederek iki hükümet arasında hiç bir zaman bugünkü kadar tam bir görüş birliği mevcut olmamış bulunduğunu söylemiştir.

Çemberlayn, bir müddet istirahat etmek üzere, refikası ile birlikte bu akşam İskoçyaya hareket etmiştir.

Mecburi hizmet ihdas edilmeyecek

Londra 6 (A.A.) — Çemberlayn, bu sabah Avam kamarasında idaresi altındaki hükümetin sulh zamanında askerî muntakalar ve mecburi askerî hizmet usulünü ihdas etmeyeceğini söylemiştir.

★

Londra 6 (A.A.) — Harbiye nezareti, buharan esasında silâh altına davet edilmiş olan ihtiyat ordusu efradının önümüzdeki cumartesi günü gece yarısı terhis edileceğini bildirmektedir.

Yeni Bahriye Nazırı

Londra 6 (A.A.) — Evening Standard gazetesine göre, B. Runcimana, B. Duff Kupperin yerine bahriye bakanlığını kabul edilmesini teklif edilmiştir.

İzmitte belediye intihabı

İzmitte yapılan belediye namzed seçimlerinde, Halk partisinin namzedleri ittifağa kazandı. İzmit belediye reisliğine Herman İspirer bütün şirketinin sabık muhasebecisi Mahmudun getirilmesi muhtemeldir.

Türk - Alman ticareti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

pag ile birlikte bu sabah şehrimize geldiler, merasimle karşılandılar. İstasyon Türk - Alman bayraklarıyla donatılmıştı. Muhterem misafirimiz İktisad Vekili ve diğer zevat tarafından karşılanmıştır.

Doktor Funk, refakatinde Almanyaya büyük elçisi Keller bulunduğu halde saat 11 de İktisad Vekili Şakir Kesebiri, saat 11 i 30 geçe Hariciye Vekili Rüştü Arası ve saat 12 de Başvekil Celâl Bayarı ziyaret etmiş ve bu ziyaretler iade edilmiştir.

Bayan Funk da öğleden önce Bayan Kesebiri ve Bayan Celâl Bayarı ziyaret etmiş ve iade ziyarete bulunulmuştur.

Doktor Funk ve refikası öğle yemeğini maiyetindeki zevat ile birlikte hususî surette yemişler ve müteakiben Çubuk barajını gezmişlerdir.

İktisad Vekilinin nutku

Ankara 6 (A.A.) — İktisad Vekili Şakir Kesebir ve refikası tarafından Alman iktisad nazırı ekselâns doktor Funk ve refikası şerefine bu akşam bir dine ve -rilmiş ve dineyi parlak bir süvare takip etmiştir.

Ziyafette aşağıdaki nutuklar teati edilmiştir:

Ekselâns, Ekselânsınız Alman hükümeti iktisad nazırı olarak Ankarada görmek Türkiye cumhuriyeti hükümeti için hususî bir memnuniyet vesilesi olmuştur.

İhtiyar ettiğiniz bu zahmette münemiç dostluk manasını tamamen takdir eden hükümetimin samimî hislerine tercüman olurken şahsen duyduğum derin haz ve şerefi ifadeye müsareat eyley ve kıymetli misafirlerimiz olarak sizleri hürmetle selâmlarım.

Memleketlerimiz arasında ötedenberi mevcut iyi münasebetler daima müteakabil bir anlaşma ve müsaadekârlık esasları dahilinde kuvvet bulmuştur. Bu zihniyetten mülhem olarak iki tarafın karşılıklı ekonomik inkişafını ve menfaatlerinin en doğru ve dostane surette hal ve telifini istihdaf eyilgen çalışmalarını bu vesile ile ve büyük bir memnuniyetle tebarüz ettirmek isterim.

Ticari münasebat

Ekselâns, memleketlerimizin hususî yetleri ve iktisadî bünyelerindeki farklar esasen bunlar arasında ötedenberi faal bir mübadele zemini ve imkânlarını yaratmış ve iki milleti iktisadî menfaatleri bakımından daimî bir irtibat haline koymuş bulunmaktadır. Şimdiye kadar normal bir seyir dahilinde inkişafını memnuniyetle müşahede ettiğimiz iki memleket ticarî ve iktisadî münasebetlerinin bundan sonra da aynı müsaide hava dahilinde ve daha elverişli şartlar içinde cereyan edeceğine şüphe yoktur.

Alman sanayiinin hissesi

Tahakkuk ettirmişe çalıştığımız ekonomik kalkınma işlerimizde Alman sanayiinin hissesini ve yakın alâkasını lâ-yıkile takdir etmekte ve bu yolda iktisadî münasebetlerimizin feyizli bir surette yürüyeceğinden emin bulunmakta olduğumu da ayrıca ifade etmeliyim.

Sayın bay vekil, zamanımızda milletler arası münasebetlerinin inkişafı hususunda alâkadar devlet adamlarının şahsî tanışıklık ve temaslarının ne kadar faydalı olduğu malumdur. Bu itibarla ekselânsınızın memleketimizi lütfen ziyaret etmesi ve yakından görmüş ve tanımış olması ticarî ve iktisadî münasebetlerimiz üzerinde iyi tesirler yapacak ve mevcut dostluk bağlarını takviye edecek mes'ud bir hâdisedir.

Ekselânsınıza Ankara seyahatinde refakat etmek suretile bize büyük bir haz ve şeref bahsetmiş olan çok muhterem Madam Funka bu nezaketlerinden dolayı Bayan Kesebiri birlikte borçlu olduğumuz minnettarlığı bilhassa arzeylerim.

Kadehimi Alman devlet reisi ekselâns Adolf Hitlerin sıhhat ve saadetlerine, Alman milletinin refah ve teâlisine ve Madam Funk ile ekselânsınızın sıhhat ve şerefine kaldırıyorum.

Alman nazırımın cevabı

Ekselâns; Misafirperver yurdunuzda ve onun güzel hiszür merkezinde gördüğümüz samimî lüznü kabulden ve çok dostane sözlerinizden dolayı, aynı zamanda zevcem namına da, samimî ve derin şükranımı ifade etmekliğime müsaade buyurunuz. Bilhassa biz Almanların, bugün kendisile dostane münasebetler ve aynı zamanda etrafı ve mühim menfaat bağları tesis etmek istediğimiz memleketi, vevay bir kac sınırlık kısı bir zi-

yaret esasında olsa dahi tanımak, meraklı olduğu kadar nadir görülen bir muvaffakiyetle neticelenen gayretlerle bugünkü Türkiyeyi cihanda çok muteber, kuvvetli ve iktisaden sağlam bir devlet haline getiren siz, çok muhterem meslekdaşlarımız ve bu memleketin diğer yüksek şahsiyetleriyle bizzat temas edebilmek için Türkiye hükümetinin davetine icabet eylemek benim için bir geref olduğu kadar çoktanberi beslemekte bulunduğum bir arzunun da husulüdür. Zira ben de, sizin gibi bay vekil, böyle şahsî tanışmanın faydalı olduğu hakkındaki kanaatle meşbu bulunmaktayım.

İktisadî işbirliği

Ekselâns, memleketlerimiz arasındaki ekonomik münasebetlerin meşkur inkişafından dolayı belîğ ve vâkıfane sözlerle memnuniyetinizi ifade buyurdunuz. Emin olunuz ki, Reich hükümeti de, memleketlerimiz arasında an'anevi olan salim temeller üzerine teazzuv etmiş bulunan iş ve mübadele birliğine âtîde dahi elimden geldiği mertebe takviye etmeğe ve derinleştirmeğe azmetmiş bulunmaktadır. Cihan konjonktürünün bütün temevvicatına muacciz para buhranlarına rağmen Türkiye ile iktisadî işbirliği, 1933 denberi hacmi üç mislini geçen ve bu yıl içinde ise şimdiye kadar alman neticelere göre, cem'an 1/4 milyar mark gibi muazzam bir yekûna balığ olacağı anlaşılan, mütemadiyen büyüyen bir emtia mübadelesine müncer olmuştur. Bu işbirliği böylelikle Almanyanın harici iktisad siyasetinin sağlam ve esaslı bir amill haline gelmiştir. Bu muvaffakiyeti cihan iktisadîyatına mal etmek için hiç bir sebep görmüyorum. Bu mucibi memnuniyet inkişafı, evvelilerde memleketlerimizin tabii ve ekonomik yapılarında mündemcî birbirini tamamlama kabiliyetine ve milletlerimizin müteakib menfaatleri icabı olan teşriki mesal arzularda medyun bulunmaktayız.

Şüphe ve tereddüde mahal kalmıyacak surette anlaşmışız ki, sağlam bir millî ekonomiyi dayanmak, dürüst bir itimad ve geniş bir zihniyetle tatbik olunmak şartlı yeni ve cür'etkârane metodlarla dahi ki, bu metodlar ilk itimadsızlık zall olur olmaz filhakika hemen bütün memleketler tarafından kabul edilmiştir. Verimli bir surette çalışılabilir.

Bir müddet evvel Berlinde, Türkiye tarafından hariciye vekâletinin pek değerli genel sekreteri Ekselâns Memenecioğlunun vâkıfane ve mücerreb riyaseti altında cereyan etmiş olan müzakere sırasında Türkiye'nin Almanyaya müraacatına şimdiye kadar engel olan bütün tahdidatın kalkmasına muvafakat etmek suretile şüphe ve tereddüde mahal bırakılmıyacak surette anlaşmışız ki, Alman piyasası Türk ihracatını kabule vasi mıkyaşda hazır olduğu gibi, Alman emtiasının Türkiye'de satışının artması da sizin memleketinizin dahi kendinden mal satın alman müşterisi olmak istediğini ve her sahada aynı surette verimli olan Alman sanayi mahsullerini faydalı bir surette kullanabildiğini göstermektedir.

Başka milletlerle olan ekonomik işbirliğimizi sıkılaştırmak istemekle diğer memleketlerin de salim bir rekabetini betaraf etmek veya bu işbirliği ile başka bir takım gayeler istihdaf eylemek gibi maksadlardan çok uzak bulunmaktayız.

Zira, hükümetimin en hâr arzusu ve milletlerin ümidi, başka memleketlerle ekonomik işbirliklerinin bir hâsed ve itimadsızlık membat ve bu münasebetle bir niza ve siyasî ihtilâf tohumu haline gelmesine meydan vermek değil bilâkis bunları milletlere sulh, refah ve saadet getirmeğe hizmet ettirmekdir.

Türkiye Devlet Reisi Ekselâns Kemal Atatürk'ün sıhhatine, Türk milletinin inkişaf ve dalma yükselmesine, çok muhterem zevceviz bayanın ve ekselânsınızın şeref ve sıhhatine kadehimi kaldırıyorum.

Ziyafette bulunanlar

Ankara 6 (A.A.) — İktisad Vekili B. Şakir Kesebir tarafından bu akşam Alman iktisad nazırı doktor Funk şerefine verilen ziyafette Hariciye Vekili doktor Tefvik Rüştü Aras, Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu İnhisarlar ve Gümrükler Vekili Rana Tarhan, Almanyaya büyük elçisi ve elçilik erkânı, millî bankaların genel direktörlerine, İstanbulda Döyçebank ve Döyçe Oryanbank direktörleri, İktisad Vekâleti müsteşarı ve bütün müdürü mummiler, Hariciye Vekâletinden de bazı erkân hazır bulunmuşlardır.

Ziyafeti takip eden süvareye, Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya ile Ankarada bulunan meb'uslar, kordiplomatik ve sivil ve askerî yüksek memurlar gelmişlerdir.

Parti vilâyet, kaza ve nahiye intihablarına başlanacak

Cumhuriyet Halk Partisi vilâyet, kaza, nahiye ve ocak intihablarına teşrinievvelin onundan itibaren başlanacaktır. Evvelâ ocakların idare heyetleri yenilenecek, sıra ile intihaba devam edilecektir.

Bir ayda Trakya yolile gelen yolcular

Son bir ay içerisinde haric memleketlerden Türkiyeye Edirne yolile 1275, Uzunköprüden 570, Kapıkuleden 502 yolcu girmiştir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

KARA KEDİ

Yazan: İsmet Hulusi

Yaşlı dostumla bir çalgılı bahçede oturuyorduk. Masamızın yanından bir kara kedi geçti. Yaşlı dostumun birdenbire rengi değişti:

— Bir kara kedi.
— Evet!
— Hani bazı kadınlar kara kedi uğursuzdur, derler, yoksa siz de mi öyle düşünüyorsunuz?

Yaşlı dostum, başını iki tarafa salladı:
— Vallahi nasıl düşündüğümü ben de bilmiyorum. Sonra kara kedi uğursuzdur, değildir de demem.. yalnız nerede bir kara kedi görsem bir gecenin korkunç hatırası birdenbire gözlerimin önüne gelir de..

İçini çekti:
— Bu hatırayı hiç kimse bilmez. Hattâ ölen zavallı karım da.. esasen o öldüktenberidir, bu hatıra beni daha çok tazib ediyor. Keşki ona söyleseydim.

Yaşlı dostumun gözleri buğulanmıştı..
— Söylemek istiyorum, söylemek istiyorum. Cinayetini itiraf etmeyen bir katil gibi ızdırab içindeyim.

Kara kedi yanı başımızda:
— Miyav!
Dedi. Yaşlı dostum, gözlerinde beiren yaşları mendilile sildi. Bana döndü:

— Yirmi yaşındaydım, dedi. Babam Anadoluda bir vilâyette vali idi. Ben İstanbul'da amcamın Kızıltopraktaki köşkünde kalırdım. Amcamın bir kızı vardı. Nahide... Evet yüzünüzden anladım. Karımın adı da Nahide idi. Tâ kendisi, karım amcamın kızıydı. Ben, bu anlatacağım vak'ın olduğu zaman yirmi yaşında idim.

Nahide, benden iki yaş daha küçüktü. Onun o yaştaki hali her an gözümün önündedir, çok güzeldi. Kıvr kıvr sarı saçları vardı. Gözleri öyle manalı bakardı ki, ben ne o zamana kadar, ne de ondan sonra onun gözleri kadar manalı bakan bir çift göz hiç görmedim.

Nahideyi seviyordum. Hen nasıl sevmek.. tıbbiyenin son sınıfında idim, akşamları köşke döndüğüm zaman Nahideyi biraz geç göreceğim olsam, aklım başımdan giderdi.

Ben çok mu çekingendim; yoksa o zaman herkes te benim gibi miydi, bilmi-

yorum... Bütün bu delice sevgime rağmen Nahideye bir şey söyleyememişim. Söylemek şöyle dursun gözlerine biraz fazla dikkatli bakmaktan bile çekinirdim.

Amcamın bir dayızadesi, Sacid vardı, mektebi mülkiyede okuyordu. Hemen hemen haftada bir gece muhakkak köşke gelirdi. Yakışıklı bir gençti. Benden pek hoşlanır görünmezdi. Ben de ondan hoşlanmazdım. Sacidin de benim gibi Nahideye gönlü olduğunu sezdim.. hem o benim kadar çekingen değildi. Ben Nahidenin yüzüne bile bakmaktan çekindiğim halde Sacid Nahide ile uzun uzun konuşur, onu güldürür, eğlendirirdi. İşte o zamanlarda boğulduğumu, içimde bir şeyin parçalandığını hissedirdim.

Bir gece Sacid gene gelmişti. Yemekte beraberdik. Gözü hep Nahidede idi. Onunla meşgul oluyor, ikide bir ona bir şeyler söylüyordu. Ben o gece yemek değil, sanki zehir yemiştım. Yemekten kalktıktan biraz sonra Sacid; bir arkadaşına gideceğini bahane ederek, köşkten çıktı. Fakat bana öyle gelmişti ki çıkarken Nahideye göz atmış, hani biliyorsunuz ya seninle buluşacağız, tarzında bir şey ima etmişti. Sacid gittikten beş on dakika sonra Nahide de ortadan kaybolmuştu.

Demek iyi görmüş, iyi hissetmişim. Onlar bir yerde buluşacaklardı. Dünya etrafında dönüyor gibi idi. Ne yapacağımı, neye karar vereceğimi şaşırılmış bir vaziyette idim. Amcam, daha başkaları oturuyorlardı. Ben bir hırsız gibi ayaklarımın ucuna basa basa amcamın üst kattaki odasına çıktım. Onun duvarda asılı duran tabancasını kılıfından çıkarıp cebime koydum, ve bahçeye çıktım. Sacidle, Nahideyi bir arada gördüğüm an ikisini birden öldürecektim.

Kendimi bilmeden yürüyordum. Bir aralık bahçenin nisbeten kuytu bir tarafından sesler duydum. Orada idiler. Yavaş yavaş ilerledim; sesin geldiği yere yaklaşmışım. Artık ne konuştuklarını açıkça duyabiliyordum. Nahide söylüyordu:

— Seni yaramaz seni, peşinden buralara kadar geldim.
Öteki çok yavaş söylüyordu ki duya-

miyordum. Gene Nahidenin sesi yükseldi:

— Ben seni hiç bırakır mıyım, kapıdan sen çıkar çıkmaz ben de arkandan çıktım. Hem yeter, artık eve dönelim.

Ötekinin sesini duymadım. Biraz sonra gene Nahide konuştu:

— Hele seni bir okşuyayım.. hem artık içeri girsen. Sen buralarda kalmak istiyorsun öyle mi; pekâlâ; sonra gelirsın; sakın geç kalmıyasın, bilirsın ya merak ederim.

Tabancayı sesin geldiği tarafa çevirmiştim. Tetiği karanlıkta çekecek, bütün kurşunları birbiri ardına boşaltacaktım. Tam tetiği çekeceğim sırada düşündüm, bu da hiç iyi olmayacaktı. Ya birinden biri sağ kalırsa? En iyisi, üzerlerine yürümek ve onları gözüm göre göre öldürmektim.

Oturduğum çimenlerin üzerinden kalktım. Ya dört, ya beş adım attım. Nahideyi gördüm. Sarı saçlı başı kucağında yatan bir cisme doğru eğilmişti:

— Seni yaramaz seni!

Kucağında siyah bir kedi vardı. Nahide onunla konuşuyordu. Beni görmemişti. Tabancayı cebime koydum ve oradan kaçtım.

★

Yaşlı dostum hikâyesinin sonuna gelmişti:

— Bütün tahminlerim yanlışmış. Nahide benim rahmetli karım bütün hayatında benden başka kimseyi sevmemi. Halbuki ben onu öldürecektim.

★

Yaşlı dostumun gözlerinde yaşlar vardı:

— İşte böyle, dedi, ben insan öldürmedim amma bir insanı; herkesten çok sevdiğim, herkesten çok bağlandığım karımı tabanca ile öldürmek teşebbüsünde bulundum.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Mazinin gölgesi

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Torik, bu haksız muameleden bir şey anlamamış, donmuş, kalmıştı. Zorba herif bir iki defa daha güreldikten sonra, çekildi, gitti. Sindikleri yerlerden birer birer harekete gelen diğer mevkuların da yardımıyla, Takvor, yüzüne su serpmek suretile ayıltıldı.

Gözlerini açar açmaz, üzerinde kızgın demir gezdirilmiş gibi yanan ötesini berisini uğuşturmağa ve inlemeye başladı:

— Ah! Aman! Mefat oloorum!
Torik karşısına dikilerek, özür dile-di:

— Kusura bakma ağabeyciğim! Bu belâyâ benim yüzümden uğradın..

Takvor coştı:

— Hangisi senin yüzünden değildir sankim? Herifin sıfatına biber eken sen değildin?. Buraa düştü isek senin sebebine değildir? Zorman, karının paralarını kapı kaçı ise, sen değilsin dolayısıyla sebep olan?. Vah! Kemiklerim ağroor! Hellak olmuşum! Bu hiyet i'len bir yana kıpırdaamam.. Dur! Dokaama! Baryam efendi; kardaşım! Şu elimi tut da yana döneyim.. mersi! Ne deordum? Ha, evet: başıma ne çeşit bela gelmiş ise müsebbibi sensindir.

— Peki. Ne yapayım, Takvorcuğum? Kusura bakma diyorum.

— Bakmışım, bakmamışım, ne olacak? Her bir kemiğimi arıy arıy ağroor. Ben, kaspeannek dayak yeecek adamım?. Allaa şükür, sosyal kurumda mefki sahibisiyim!

— Ne çıkar? Farkını verir biz de mevkieye geçeriz.

Yanlarına sokulan Arnavut sordu:

— Bu hadam neden dovmiş sana, bre?

Takvor sinirli sinirli, adamcağızı

Her kafadan bir ses çıkıyor, her a-

GURABİ EFENDİ AVRUPADA

SON POSTANIN EDEBİ ROMANI

YAZAN: Ercüment Ekrem Talu

tersledi:

— Üstüne vazfedir, senin? Kefim dayak yemek istemiştir.

— Deyak mi? Hoy bre vallâhi, neden bana soylemezsin bre? Al, mori âşık! Benden hiyisimi bulacaksın?

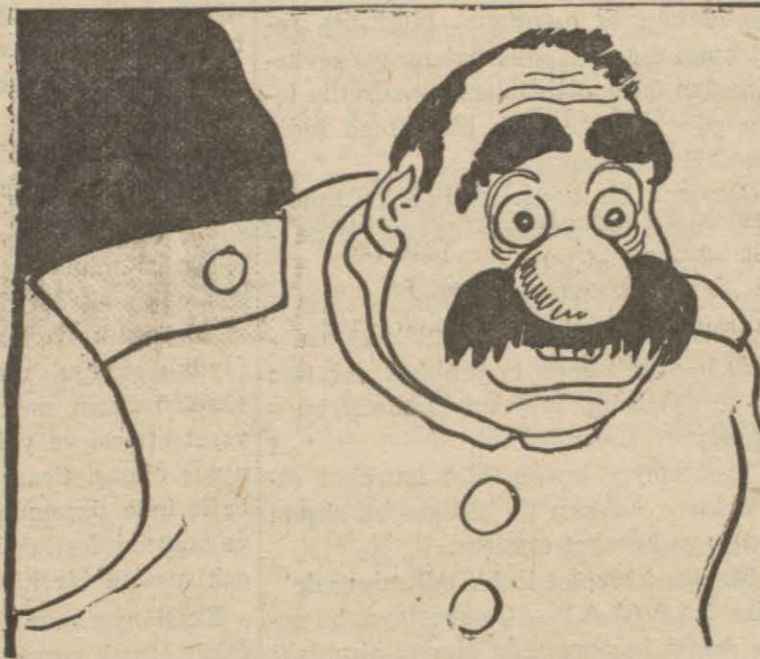
Demesile beraber, Bayram, yaradana sığınıp Takvorun, henüz sızlayan vücudüne tekme, yumruk, sille, tokat, indirmeğe başladı.

Bir yandan, Takvor âvaz âvaz bağırırken, bir yandan da hâdisenin komikliğine dayanamayan Torik katıla katıla yerlerde yuvarlanıyordu.

Nihayet, işin azacağını anlayınca kalktı, araya girdi. Bayrama Takvorun yakasını bıraktırdı. Lâkin Arnavut hızını alamamıştı. Sür'atle geriye döndü, ilk olarak eline geçen zavallı Habeşi yakaladı; başladı vurmağa.

Ötekiler o ana kadar lâkayid kaldıkları halde, Habeşe yardım etmeğe koşular. Koğuşun içi muharebe meydanına döndü. Torik, kavgayı durdurmak istiyorken, buna muvaffak olamayınca, nihayet alt edilecek fena halde hırpalanmağa başlayan Arnavudun tarafını iltizama mecbur kaldı.

Her kafadan bir ses çıkıyor, her a-

İçeriye palabıyıklı bir surat uzandı

ğızdan bir feryad kopuyordu.

Bu hengâmeye sade bir Takvor yabancılıyordu. Maamafih onun yardımına da ihtiyac olmamıştı, Torik, bir başına, hepsini haklayabilecek kuvvet, çeviklik ve idman sahibi idi. Sincab gibi oradan oraya sekiyor, birinin kafasına yumruğunu indirdikten iki saniye sonra ötekinin ensesine sıçırıyordu.

Disarıda bulunmaları lâzım gelen memurlar ya orada yoklardı, duymuyorlardı.. veyahud ki bu gibi arbedelere alışık oldukları için aldırış etmiyorlardı.

Derken, kavgacılar yorgun düştüler. Her biri bir kenara sindi. Torik, düğüşte kazanan bir Hind horozu gibi,

Fikri Tevrik Kardeş

OTOMOBİL ve MAKİNİST OKULU
Taksim - Stadyom. Telefon: 42508
Soför olacıklara: Yeni ders devresi 12 birinciteşin 938 de başlayacak ve 1 İkincikânuna kadar sürecek. Motör ve otomobil teorik dersleri haftada üç gün saat 18 den 20 ye kadardır. Ayrıca Montaj dersleri de vardır. Teorik ve pratik dersler 25, direksiyon talimleriyle beraber 50 liradır. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Tafsilât için program isteyiniz. Amatör olacıklar: Her zaman kabul olunur. İmtihanlara hazırlanır.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 22220 lira olan 79 kalem lâstik fren ve soğaj hortumları 17/11/1938 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1666.50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7064)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Akarat:	Mahallesi	Sokağı	No.	C'nsi	aylık kirası
Semti					L. K.
Kadıköy	Osmanağa	Misakı millî	57	Ev	4 50
"	"	"	59	"	10 00
"	Hasanpaşa	Çam fıstık	34	"	7 00
Bogaziçi	Çengelköy	Bekârdere-si su yolu	20	Bahçe	(30 00)

Yukarıda cinsi ve mevkileri, gösterilen 31/9/939 sonuna kadar kiraya verilmek üzere arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 10/10/938 Pazartesi günü saat on birde isteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (6949)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermeyen ve adresi idaremezce mâlûm olmıyan (Darüsseadeağası merhum Elhaç Mustafa ağa) vakfı mütevevllisi Emine Seniyyenin ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfında İdaremez Mülhak Vakıflar Şefliğine müracaatla vakfına aid muameleyi takib ve hayır şartlarını ifa etmesi, aksi takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur.

(7242)

— Yok, hefendüm! Vâdır lüzümisi bilâçis. Hemeceksin!

Torik, belâdan kurtulmak için, kerhen dudaklarını herifin bileğine temas ettirdi. Müteakiben, Bayram onun koluna yapıştı.

— Uzat kolini, bre!

— Ne olacak?

— Çeseceyim, fiktâni hasebiylen!

— Etme yahu!

— Edeceyim bilâçis.

— Benim etim azgındır.. yara olur sonra.

— Tebâkadan tutun bâsariz hustunde.

— Ne belâli şeymişin sen, be!

— Diğilim belâli.. kardaşı bre!

— Anladık, ama.. o bıçak pis.. mikroplu.

— Ha, yok, vallâhi! Diğildir akrepli, mori. Temizdir. Ben honunla çeşiyorum benim tırnakları.. hem hel, hem da hayak..

— Eyi ya?

— Helbet ta iydir! Ver senin kol burda.

Nasılsa Torik boş bulundu. Bayram da onun bileğini kavradığı gibi, oldukça derin bir çizgi çizdi; bunun üzerine kalın dudaklarını yapıştırdı, emdi.

— Hah, şimdi olmuş bizbitum kardaş. Ben, artık doneceyim rahat rahat.

— Nereye?

— Melmeçete mori!

— Dâvadan vaz mı geçtin?

— Yok! Uleceğim, vazgeçmem! Bir tânesi cavur çebercek muflaka..

— Memlekette mi geberteceksin?

— Yok, bre! Burdâ!

— Sen gidiyorsun, ya?

— Yok zarar, mori! Sen cebertirtirtireceksin üni.

— Anlamadım! Ben mi? Ne münâsebet?

— Helbet, hefendüm! Diğil misin benim kardaş?

— O iş ayrı.. öbür iş ayrı..

(Arkası var)

Son Postanın tefrikası: 7

Komiteciler arasında

Selânikte dağa kaldırlar Amerikalı kız

Yazan: Ziya Şakir

Selânik valisinin müşkül hali

Memleketinde, gazete muhbir - liginden maada, ne gibi işlerle iştigal etmiştir? Asker, ve zabıt midir? Zabıt ise, rütbesi nedir? Eşkiya ile birleşerek onların başına geçip İstanbula doğru bir hareket icrasına sizce imkân ve ihtimal var mıdır? Merhumun, bomba istimalinde mahir olan Bulgar komitecilerinden bir kaç kişiyi yanına alıp hafiyen İstanbula gelerek bir suikast icrasına teşebbüs gibi hainane bir maksada takib etmesi ihtimalile, bu cihetlerin derhal âriz ve âmik tahkikile neticenin serian inbası, ehemmiyetle tavsiye ve temenni olunur.)

Vali Tefvik bey, bu şifreli telgrafı okur okumaz, kaşlarını çatmış; sakalını karıştırmaya başlamış;

— Allah, Allaaah.. şimdi, ayıkla pirincin taşım...

Diye mırıldanmıştı... Bu suallerin bir tanesine mübhem cevap verse.. ve, Allah esirgesin, meselenin bir tarafı da azıcık pot gelse; gümbür gümbür gürleyip okkanın altına gidivermek ihtimali vardı.

Tevfik bey, derhal mektubcu beye haber göndermiş; o gelinceye kadar mütemadiden (lâhavle...) çekmiş.. ve, mektubcuya yazdığı şifreli telgraf-la şu cevabı vermişti:

Dahiliye nezareti celbesine

ŞİFRE

Gayet mühim ve müstaceldir

C. 11 Eylül tarihli, şifreli tele. Mis Eston denilen gazete muhbiri, erkek olmayıp, nisa taifesine mensupdur. Bir sureti celbedilen pasaport kaydında, mumaileyhanın elyevm 24 yaşında olduğu, san'at ve mesleğini bildiren hanede de (bakire) sıfatını haiz bulunduğu mukayyedir. Asker ve zabıt olup olmadığını, zabıt ise rütbesinin ne olduğunu tahkiye burada imkân yoktur. Bir fikri fasidene ve hainane besleyip beslemediğini âriz ve ânane tahkik meselesine gelince; bu babında polis serkomiserine evamirî lâzme verilmiştir. Alınacak cevap, derhal arzedecektir, ferman)

Ertesi sabah, mabeyn' başkitaibinden şu cevap gelmişti:

Selânik vilâyetine

ŞİFRE:

C. Mis Eston ismindeki gazete muhbiri kadının, Bulgar eşkiyasına cevelânğâh olan yerlerde seyahat icrası, rızayı âliye tamamile muğayirdir. Böyle olmakla beraber; bir ecnebi gazete muhbirinin memaliki şâhânedé serbest-seyahatine resmen mâni olmak da bir çok dedikoduya, kapı açacaktır. Buna binaen meselenin bir üslûbu hekimane ile idare edilerek mumaileyhanın bu seyahatinden kendi rızası ile vazgeçirilmesi; fakat zinhar bir gûna kılı kale sebebiyet verilmemesi, şerefsadın olan iradei seniye iktizayı âlisinden olmakla ona göre lâzım gelen tedbirlerin ittihaz buvurulması tebliğ olunur.

Başkâtib Tahsin

Vali Tefvik bey, tekrar sakalını eline almış; daha derin bir surette düşünmeye başlamıştı. Şimdi, ne yapacaktı? Karşısında; bacak bacak üzerinde atarak ve şâhâne bir eda ile kurulan, sarsılmaz bir metanetle:

— Mutlaka, gideceğim. Bana kimse mâni olamaz.

Diye, bu pervasız ve âzîmkâr kızın hareketine nasıl mâni olacaktı? Dünyanın bin bir türlü halini hiçe sayarak, ve taaa, Amerika gibi bir yerden bir tek başına kalkarak buralara kadar gelmiş cesaret eden bu kızı, hangi (üslûbu hekimane) para edecekti? Bu dilber mahlûk; taifel nisanın şöylece söz anlar, nasihat dinler; başı yumuşak, çektiğin yere gider zümre sine mensup olsaydı; belki bir kolay bulunurdu, bu çılgınca fikrinden vaz

Mis Eston ellerini masaya dayadı.

geçirilebilirdi. Halbuki; nuh deyip de peygamber demiyen bu Amerikalı kız; eski devrin gem almaz yeniçeri ağalarına benzemekte idi.

Vali Tefvik bey, makamında böylece düşünüp dururken içeri odacı girmiş; — Efendim, Dün gelen o sarı kız geldi. İçeri girmek istiyor. Dedi.

Zavallı Tefvik beyin, sanki yüreği koptu, ağzına geldi... Fakat bu nazik ve ağır başlı adam, odacıya hiç bir şey sezdirmedi:

— Buyursun. Cevabını verdi.

Mis Eston, levend gibi endamını gösteren bir eda ile kapıdan içeri girdi. Billûr gibi bir sesle:

— Vel...

Dedi.. Üzerinde öbek öbek evrak yığılı olan. vali beyin yazı masasına doğru ilerledi. Elini uzatırken, sözüne devam etti:

— Bonjur ekselâns!. Ben, hazırlıklarımı kısmen ikmal ettim. Hiç şübhesiz ki, size de İstanbula cevap gelmiştir. Bunu düşünerek; hem sizden istediğim tavsiye mektubunu almaya, hem de refakatinize verilecek zabıt ile askerlerle nerede buluşacağımızı öğrenmeye geldim. Dedi.

Vali Tefvik beyin vücudü, buz kesilmişti. Kendinde, lâkırdıyı uzatacak kadar kuvvet bulamadığı için;

— Çok iyi ettiniz, matmazel... Tavsiye mektubunun yazılması, beş on da-

kıkalık iş. Refakatinize verilecek zabıtler askerler için de kumandan paşaya bir tezkere yazılır, gönderilir. ancak...

— Evet.. ancak...

— Ancak şu var ki.. İstanbula henüz cevap gelmedi.

— Gelmedi mi?..

— Hayır.

— Hayret.

—

Mis Eston, ellerini masaya dayadı. Gözlerini, odanın boşluklarında doluşturdu. Tekrar vali Tefvik beyin yüzüne baktı.

— Fakat ekselâns.. siz bu meseleyi telgrafla soracağımızı vadedtiniz.

— Evet, madmazel. Ben de öyle yaptım.

— Şu halde, şimdiye kadar, çoktan cevap alınması lâzım gelirdi.

— Şüphesiz... Fakat, işin içine bir aksilik karıştı.

— Ne gibi?..

— Dündenberi, telgraf hatlarında bir bozukluk varmış.

— Oooo.. ben, dün akşam bizim sefarette bir telgraf çektim. Bu sabah cevabını aldım... İşte, bakınız.

Mis Eston, sür'atli bir el hareketiyle çantasını açtı. Parmaklarının ucu ile çektiği telgrafı vali beye uzattı.

Tevfik bey, geniş koltuğunun içinde sallandı. Hayret ve taaccüp ifade eden bir nazarla Mis Estona baktı.

(Arkası var)

Tiyatrolar bu sene bize nerler hazırladılar?

(Baş tarafı 7 inci sayfadadır)

li, rahat bir salon meydana getirdik. Elimizden geldiği kadar çalışıyoruz. Her seneki rağbetin bu sene de devam edeceğine şübhemiz yok.

(Bir donanma gecesi) nin provasını yapan san'atkâr Naşid Özcan işi biter bitmez sahneden atladı, yanımıza geldi.

— Ne haber?..

— Haber sizde. Bu kış ne yapacaksınız?..

— Ben de onu düşünüyorum. Yeni eve çıktık. Acaba kolay ısınır mı, kaç çeki odun yakacağız, tiyatrodan çıktuktan sonra karda kıyamette nasıl gideceğiz? diye düşünüyorum. Şaka bertaraf, tiyatromuz büyüdü, işimizi de büyütmeğe lâzım! Kuvvetli bir kadro ile temsillere başladık. Bizim yalnız temsile değil, aynı zamanda varyeteye de ehemmiyet vermemiz lâzım geliyor. Bunun için halkın çok sevdiği ve tuttuğu Semha - Mişel varyetesini angaje ettik. Sahnede her türlü oyunlara müsaade edecek tadilatı yaptık. Oyunlarımıza gelince: Malûmu âliniz bize hariçten eser gelmez. Biz kendi kendimizin eseri olduğumuzdan bazıları altüst eder, değiştirir, modernleştirir, oynarız.

Şehir tiyatrosunun vaktile oynamış olduğu, halk tarafından sevilmiş, beğenilmiş vodvilleri, eski ve sarkılı oyunları, operetleri repertuvara koyduk. Haftada iki akşam da klasik tuluât oynuyacağız.

Amma sakın bunları da uydurma sanma! Benim sen çok iyi bilirsin bütün oyunlarımız yazılıdır. Bu tip oyunları halk sevdiği için iki akşam oynuyacağım. Bir de eksik olmasınlar iki tanınmış muharririn benim için yazdıkları iki komedi var, bunları da iyice hazırlanarak temsil edeceğim.

*

Üç tiyatronun da programını sizlere anlattım. Bu programlara göre onlara itimad reyini vermemekte serbestsiniz. Ben kendi hesabıma üçüne de reyimi verdim.

Nusret Safa Coşkun

Edebiyat: Rüzgâr

(Baş tarafı 8 inci sayfadadır)

bedine gönülden inanmış ve o mabedi gönülden sevmiş olan Salih Zeki, en güzel ve ölmez eserlerini verebilecektir. Bunun için de, her şeyden evvel, uzun ve sürekli yazmaktan vazgeçmeli. Bize yalnız kalbinekini terennüm etsin ve terennümlerinin üstünde daha fazla dursun ve hayidelikten uzaklaşsın. Kültürü kadar kalbine de bu zenginliği ve müşkülpeşenliği verdiği gün muhakkak ki en iyi eserlerini yazacaktır. Bunu, dost bir münekkid ve bir şair arkadaş sıfatıyla temenni edenlerden biri de benim. Çünkü üstünlük yaşında tecrübe devri onun için pek fazla bir tevacudur.

Halid Fahri Ozansoy

Tarihî tedkikler

(Baş tarafı 7 inci sayfadadır) leri okunuyor; nükteler söyleniyor ve güzel fıkralar anlatılıyor.

O kadar ki az zamanda devlet adamlarının gözlerine çarptı. Müteassıb kimse kahvenin keyif verici ve haram olduğunu ileri sürüyorlar, yasak edilmesini istiyorlardı. Şehirde bazı yerlerde serbest satılıp içilmekte olan şarab hakkında da eskidenberi aynı fikri besleyenler çoktu.

Kanunî Sultan Süleyman otuz altı senedenberi saltanat sürüyordu. İhtiyarlaşmıştı. Hastalıklar olmuştu. Bu hal onu daha müteassıb yaptı. Bütün memlekette, şarab içilmesini yasak etti. Hattâ İran şahına yazdığı mektubda bundan iftiharla bahsetti.

Şarabla birlikte kahveyi de yasak etmek istemişti. Fakat zamanın şeyhisî - mi Ebussuud efendi şarabın yasak edilmesi hakkında fetva verdiği halde kahve hakkında vermedi.

İstanbulda ilk olarak kahvehaneler açan Halepli orada üç sene kaldı. Bu müddet içinde (beş bin altın) kâr yaptı ve memleketine döndü.

Bir Arab şairi kahveyi uykuya ve şehvete düşman bir zenciye benzetmiştir.

Kahve o sıralarda Hindistana da yayıldı.

Avrupada kahvehanelerin açılışı daha sonradır. İlk olarak 1640 senesinde Venedikte görüldü. 1653 de Fransanın en cenubundaki Marsilya şehrinde bir Ermeni ve bir Sicilyalı, kahvehane açtılar. Demek ki kahve Türkiye ile Fransa arasındaki yolu yüz senede geçti. Fakat doktorların reylerine rağmen ancak 1669 dan sonra kullanılması çoğaldı.

Kahvenin Londrada görülmesi 1672 dedir.

Ondan sonra diğer memleketlere gitti. Her yerde değerinden daha hızla saltanat sürmeye başladı.

Yeni dünyaya geçtikten sonra kahvenin orada yeni bir vatan bulduğu görüldü: Brezilya...

Brezilya kahvesi bugün dünyanın her

tarafında diğer memleketlerin kahve-rinden daha çok içiliyor. Devlet bile onun saltanatını sağlamlaştırmak, itibarını arttırmak için bazan fazla mahsulü maden kömürü yerine lokomotif veya vapur kazanlarında yakıyor.

Bugün fakir veya zengin herkesin evinde kahve var. Sütlüsü, şekerlisi, sade-si yapıyor. Tanelerinin kaynatılması suretile pişiriliyor. Kahve pişirmek adetâ bir san'at haline geldi.

Bir takım haşarı keçiler sayesinde başı açık, yalın ayak bir Habeş çobanının keşfettiği bu yeşilimtrak kahve taneleri, onu keşfedeni hatırlamak ister gibi, koyu bir Habeş rengine girerek hududları sonsuz bir dünya imparatorluğu kurmuştur.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400
YUNANİSTAN	2340	1220	710
ECNEBİ	2700	1400	800

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

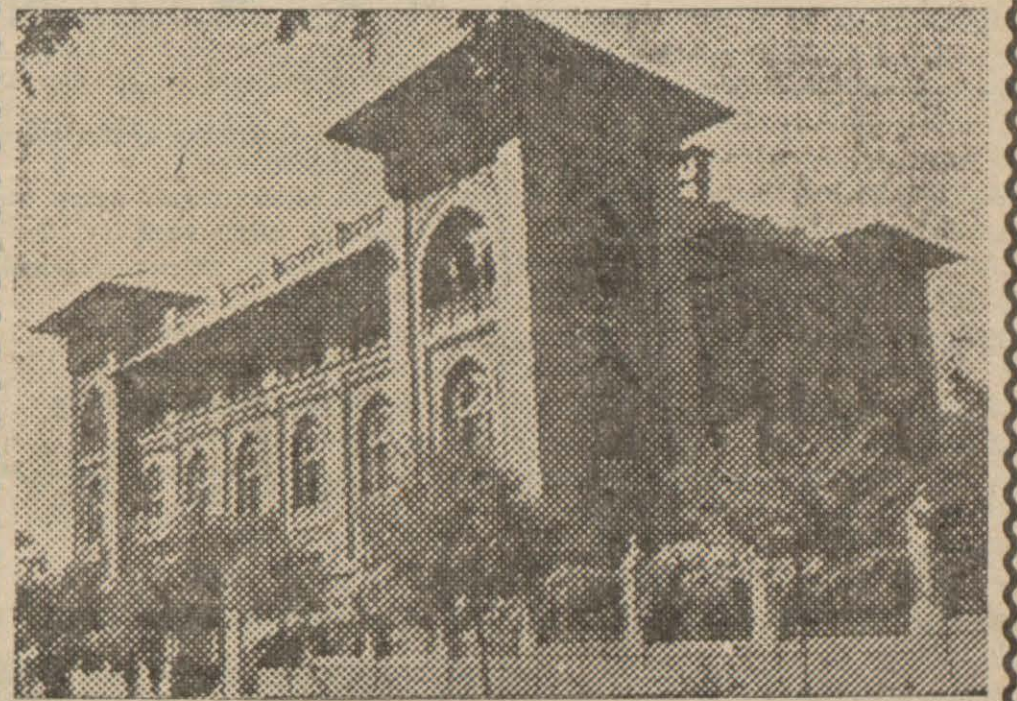
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 111

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

İstanbulda Bulgarca bir gazete çıkıyordu. Bu gazetenin başmuharriri Sirozlu Bulgar Makedoneski bir gün Eftim Keşnak isminde bir Bulgar tarafından öldürülmüş, fakat katil bulunamamıştı

Mitat paşa Tuna valisi iken Bulgarların ihtilâl hareketlerinden dolayı Rus çukta ilk defa idam edilen meşhur komite ele başlarından Potefin (1) şiirlerinden olan bu manzumenin meali şöyle idi:

«Mürriyet için yapılan mücadelelerde terki can edenler ölmüş sayılmazlar. Yer, gök ve bütün mevcudat onlar için ağlar ve muganniler taganni ederler.

Yarabbi hürriyet için herkesin gönlüne şedid bir âşk ibka et: Milletün düşmanı (Türkler) ile harb için herkese kuvvet ver. İlâhi, mezarımı, bütün milletin isyan bayraklarını çekerek düşmanlarımızla giriştikleri muharebenin ilk safları arasında bulmağa beni muvaffak eyle.»

Tüccar vekili Yoef sözlerine devam etti:

— Bu cemiyet lüzumu kadar kuvvet peyda eder etmez, şiddetli hareketlere başhıyarak Rumelinin her tarafında emniyet ve asayiş ihlâle çalışacak, İstanbulda, Selânikte ve sair büyük Rumeli şehirlerinde ecnebi müesseselerini tahrib edecektir. Çünkü cemiyet müessesleri Avrupanın dikkat ve müdahalesini celbedebilmek için Avrupa'nın memfaatlerini ihlâlden başka bir çare olmadığına ve dahilde her ne yapılsa bastırılıp millî maksadın husul bulmayacağına kanidirler.

İstanbul komitesinin evrakı ve sair şeyleri madam Şişmanofla birlikte oturan Bulgar Üstüyanın evindedir.

Üstüyan Rusya konsülosunda tercüman olduğundan evine kolay kolay girilemeyeceği düşünülmüş ve bu sebeble orası tercih olunmuştur.

İstanbulda Bulgarca bir gazete çıkarılmakta olduğunu bilmem biliyor musunuz?

Bu gazetenin başmuharriri Sirozlu Bulgar Makedoneski geçenlerde katlondu. Katil tutulamadı.

Bu vak'ayı gazetelerde okumuş olmanız muhtemeldir. Katlinden iki üç gün evvel Makedoneski, Makedonya Bulgarlarından ve cürüm erbabından bazı eşhasın affı münasebetile zâtı şahâne hakkında medihleri mutazammın bir makale yazmıştı. Bu makaleyi Bulgar vatanının menafine muğayır adeden komite belki daha bazı sebeplerin inzimamile Makedoneskinin idamına karar verdi. Eftim Keşnak namında bir Bulgara öldürttü.

Eftim İstanbuldan Atınaya kaçmış ve bu vatanperverane hareketi oradaki Bulgar tüccar vekiline anlatarak aldığı pasaport ile Varnaya gitmiş ise de mezkûr tüccar vekilinin ihbarı üzerine Varnada muhakeme altına alınmıştır. Neticede, cinayeti, vatanseverlik hissiyle yaptığı nazarı dikkate alınarak yalnız üç sene hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Bulgaristan prensi Makedoneskinin ailesine yılda üç bin frank maaş tahsis etmiştir.

Geçen sene (1897) mayısında Selânikte Kolombo otelinde Bulgar mektebi muallimlerinden birinin katlonduğunu da belki gazetelerde görmüşsünüzdür. Bu muallimi para ile katletiren şahıs, aslen Bulgar olduğu halde ahiren Sırb tabiiyetine girerek o halvalideki Bulgarları Sırblaştırmağa memur edildiğinden geçen sene ağustosunda sultanınin tatilinden istifade ile

(1) Potefin asılırken:

— Bugün beni asiyorsunuz. Yarın benim gibi hareket edecekler on tane olacak, onları da asacaksınız. Daha sonra yüz tane olacak. Belki onları da idam edeceksiniz. Çok geçmeden bin, on bin, yüz bin kişi aynı harekette bulunacak. Artık o zaman bir şey yapamıyacaksınız.

Dediğini, o sıralarda Rusçukta bulunan esbak nafia nazırı Raif paşa ile Basra valisi Muharrem efendi merhumlardan iğitmiş idim.

Simon Trayçe (2) Selâniğe giderek galiba Siroz taraflarında katili öldürtmüş ve -Selânik postanesinde pullanmış bir mektub göstererek bu mektub da oradan bana gönderilmişti.

Bu komite Makedonyadaki bütün Sırbıları Bulgarlaştırmak azminde bulunduğundan, Sırb cemaatleri teşkili, Sırb mekteb ve mâbedleri tesis etmek gibi teşebbüslerle Sırbıların kolaylık - la yutulmalarına mâni dikenler peyda etmeleri için, bu yolda teşebbüslerde bulunanlar öldürülerek cesaretleri kırılmak komitenin kararları cümlesinden idi. (3)

Yoef para makbuzunu aynen bana tevdi etmişti. Kendisini tatmin için tarih ve numara ile ismi okunmamak üzere kâğıd parçaları yapıştırdım. Onun yanında makbuzun fotoğrafını aldım ve makbuzu kendisine iade ettim.

Bu işfaat pek mühim olduğundan Yoefin hakkımda gösterdiği itimada teşekkür ettim. Arzusu vechile zâtı şahâne

(2) Simon Trayçe, sultan mektebinden diploma aldıktan sonra Parise giderek senelerce aleyhimizde mel'anetkârane yazılar neşretmiştir.

(3) Dört sene sonra Manastır valliğinde bulunduğum esnada böyle teşebbüslerde bulunan bir Sırb Bulgar tüccar vekâlethanesi kâtiblerinden biri Resne kasabasında katil kasılla cerhederek kaçarken derdest olunmuştu.

hâneye veyahud Dedeğaca gönderilecek bir zata keyfiyeti mahremane bildireceğimi vadettim.

O zaman saray adamlarının ileri gelenlerinden yalnız baş mabeynci Hacı Ali paşa ile kızlar ağası Abdülgani ağayı tanurdım.

Fakat saray ahvaline vakıf olmadığım için bunların vesatetlerini muvafık bulmayarak şahsen tanımadığım, lâkin iffet ve hamiyetine müteallik duyduklarına inanarak şifre kâtipi Kâmil beyi tercih ettim. Livalarla Babâli arasındaki şifre muhaberele mahsus müftah ile şu telgrafi ona çektim:

«Trakya ve Makedonya Bulgar ihtilâl komitesi» namile ahiren gizli bir cemiyet teşkil eden eşhastan elyevm İstanbulda bulunanlara dair aldığım pek mevsuk ve mühim malûmatı iza - hatı lâzıme ile şifahen arz ve evrakı müsbitisini takdim etmek üzere iki gün için İstanbula gelmekliğime müsaade melûkânenin, şayan buyurul - masını istirham ederim. 19 mayıs 1896»

Günler, haftalar, aylar geçti. Kâmil beyden bir haber gelmedi. Bunun için Yoefe ne diyeceğimi bilemiyordum. Onu her görüşümde sıklıkla sıkılı - yordum.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Avarellik.
- 2 - Bir evin birbirinden ayrılan hücreleri - Lekesi olan.
- 3 - Parası çoğun olduğu - Azimet eden.
- 4 - Zaman - Mağlûb etmiş.
- 5 - Hangi insan? - Ezilmek masdarından emri hazır.
- 6 - Merd olmayan - Rabit edati.
- 7 - Dünyada eş bulunmayan.
- 8 - İnademin yapıldığı - Birdeñbire.
- 9 - Meydana çıkmamak.
- 10 - San'at - Bir insana yaptığı bir iş hakkında fikir vermek.

YUKARIDAN AŞAĞI:

- 1 - Dar cadde - Hediye.
- 2 - Eski İngiliz hariciye nazırı - Kokulu bir nebat.
- 3 - Mutfaqlarda üzerine tabak konulan duvarda çivili tahtalar - Karalamak masdarından emri hazır.
- 4 - Bir şeyin iyi olup olmadığını sormak için söylenilen bir fiil?
- 5 - Elle dokunmak.
- 6 - Bir nota - Bir erkek ismi.
- 7 - Bir yerde oturmak - İlâve.
- 8 - Lezzetli - Yırtık yeri kapatmak için dikilen ayrı bir parça.
- 9 - Merbut - Bir hüküm kaldırma.
- 10 - Hangi insan - Garami şîr tarzı.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	K	A	Y	I	N	V	A	L	D	E
2	A	Ş	A	R	I	D	A	I	N	
3	Ç	A	N	A	K	E	K	L	I	
4	M	İ	S	K	Ö	T	E	Ş		
5	A	R	A	A	R	E	T			
6	K	E	N	D	E	R	S	E		
7	T	E	K	K	E	K				
8	S	A	N	M	A	K	S	I	L	
9	A	Z	E	R	N	İ	C	E		
10	F	I	R	K	A	E	M	E	R	

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

7 Birinciteşrin 1938 Cums

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Dans musikisi (Plâk), 19: Konferans Selim Sırrı Tarcan, 19.30: Kadıköy Halkevi namına Koral konseri: Koral şefi Hulûsi Ekdemir, 19.55: Borsa haberleri, 20: Saat âyarı, Vedîa Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.40: Ajans haberleri, 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat âyarı, 1 - İstanbul radyosu cazbandı, 2 - Çiğın musikisi, 21.30: Saadet ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22.10: Hava raporu, 22.13: Darü'ttâlim musikî hey'eti: Fahri Korpuz ve arkadaşları tarafından, 22.50: San haberler ve ertesi günün programı, 23 Saat âyarı, İstiklâl marşı.

ANKARA

(7 Birinciteşrine kadar olan programın öğle ve akşam neşriyatları tecribe mahiyetinde yeni stüdyoda yapılacaktır.)

7 Birinciteşrin 1938 Cuma

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12.30: Alaturka plâk neşriyatı. 13: Haberler. 13.15: Karışık plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza). 20: Saat âyarı ve arabca neşriyat. 20.10: Haberler. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Muzaffer İlkar ve Müzeyyen Senar). 21: Çocuk Esirgeme Kurumu namına konferans Dr. Muzaffer Sezer - Kadın hastalıkları mütehasısı - Mevzuu: (Rahim kanseri). 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Haberler ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

● TAKSİMDE ●
âbide karşısında
Cumartesi akşamı
umuma

Pazar saat (13) de
talebeye (16) da umuma
O TELLO

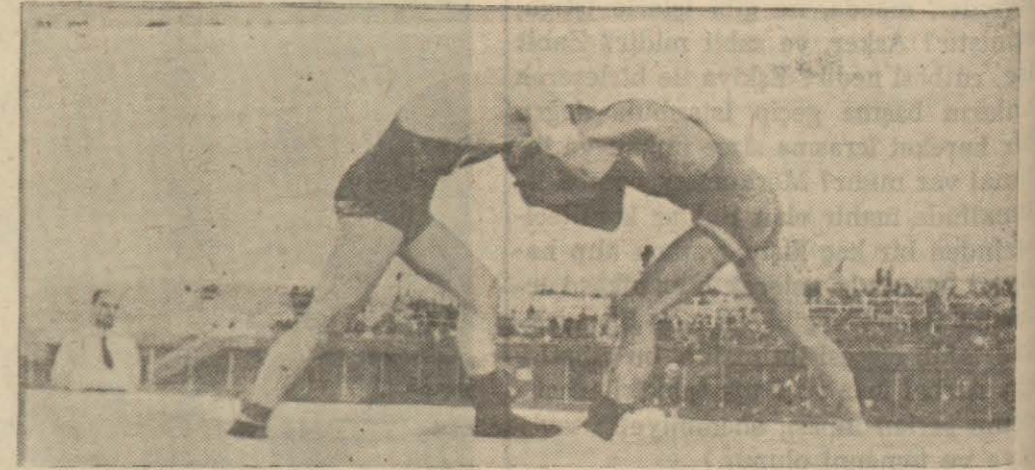
Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

SPOR

Finlandiya güreşçileri Türkiyeden memleketlerine dönünce edindikleri intibaları nasıl anlattılar?

Ankara'da yapılan Finlandiya - Türkiye güreşlerinden bir intiba

Eylül içinde memleketimize gelerek Ankara'da millî güreş takımımızla karşılaşan ve üstüste iki defa mağlûb olan Finlandiya millî güreş takımı Finlandiyaya dönmüştür. Finlandiyanın en büyük gazetesi olan Ulusi Suomi'nin say - falarında çıkan aşağıdaki yazı son karşılaşmanın tafsilâtını ve güreşçilerimiz hakkındaki düşünceleri ihtiva etmektedir.

«P. T. T. idaresinin röportaj otomobili dün garb limanına geldiği zaman halk bu istikbal hazırlığı kimin için yapıyor diye toplanmıştı. Biraz sonra anlaşıldı. Güreş takımımız Türkiyeden dönyordu. Takımı güreş federasyonunun bütün âzaları ile güreş meraklıları karşılamaya gelmişlerdi. Gümrük muameleleri tamamlandıktan sonra, takım kahvaltı yapmak üzere Helsinki oteline gitti. Orada seyahat ve güreşlerden konuşuldu.

Takım namına Leino kendilerine gösterilen samimi istikbali anlattıktan sonra dedi ki:

«Bu seyahat bizim için büyük bir hâdise oldu. Ben Türkiyede bundan evvel de bulunmuşum. Şarkta hayat şimaldekinden büsbütün başkadır. Etrafımıza bakarken daima hayret ediyorduk. Bu son iki sene zarfında Türkiyede güreş seviyesi bir hayli yükselmiştir. İki resmî müsabakayı, gayri kabili itiraz olmak üzere, kaybettik. Serbest güreşlerde mağlûbiyete uğradığımız hayret edilmemelidir. Çünkü aramızda bu stili intihab eden yalnız bir kişi vardı. Fakat greko-romen güreşlerinde de mağlûb olduğumuz muhakkaktır ve bu da şayanı hayrettir. Teselli için yalnız şunu diyebiliriz ki sıcaklık fazla idi ve çocuklarımız 40 derecelik bir hararete alışkın değildi. İzmirdeki muvaffakiyetimizi bu hararete biraz alıştırmıştık ileri gelmiş - tire. Hakemlerin kararları daima doğru ve bize gösterilen misafirperverlik hakikaten fevkalâde olmuştur. Türk güreşçileri sanki aynı aile evlâdları gibi idik: Bütün arzularımızı anlamağa ve tatmin etmeğe uğraşuyorduk. Türkler kardeş millet olduğumuz söylenildi ve bundan dolayı bize çok dostane davrandılar. 1940 senesinde Helsinkide yapılacak olimpiyadlar için alâka şimdiden büyüktür. İstanbul radyosunun spikeri bize 400 kişilik bir grupun 1940 ta Helsinkiyeye de - ceğini söyledi. Türk güreş takımı tam olarak gelecektir.

Bay Leinoyu müteakib kafilenden Koivunen şunları söyledi:

«Türkiyede çok küçük isimler kullanılıyor. Meselâ tanıdığımız Ahmed, Mustafa vs. nin aile isimleri pek nadiren zikrolunmaktadır. Bizi de halka takdim edenken aile isimlerimiz değil, küçük isimlerimizle takdim ettiler. Şunu da söyleyeyim ki isimlerimizi biraz tuhaf telâffuz ettiler. Türkler kuvvetli ve çeviktirler, fakat tahammülleri nisbeten azdır. Teknik kabiliyetleri henüz en yüksek seviyeye varmamıştır, maamafih aralarında çok iyi bir tekniğe malik olanlar da vardır.»

«Suomen Urheilun Lehti» (Finlandiya Spor gazetesi) de şunları yazıyor: «Türkiyeye giden güreşçilerimiz dün Helsinkiyeye döndüler. Takımın ikinci şefi Koivunen ile konuştuk: Kendisi seyahatten çok memnundur.

Türklerin misafirperverliği büyük - tür, diyor. Memleketin her tarafını gezdik ve her yerde bizi büyük tezahüratla karşıladılar. Finlandiyaya karşı büyük bir dostluk beslenmektedir. Turancı ideolojisine istinaden Türkler bizi kardeş millet sayıyorlar; bu ideolojinin Macaristanda da taraftarları vardır. Ankara kâmil modern bir şehirdir. Enternasyonal şeklindeki spor yalnız şehirlerde ve demiryolu boyunca bulunan kasabalarda yayılmıştır, köylerde eski millî güreş daha fazla rağbet görmektedir. Klüpler menejerlik esas üzerinde teşkil edilmiştir. Her klübün, işleri aşağı yukarı bir diktatör gibi idare eden, bir menejeri vardır. Devlet doğrudan doğruya spor hayatını idare ediyor. Spor kurumu başkanı gelecek senenin başında spor vekili tayin edilecektir. Türkiyede güreş çok rağbet görüyor: Yağlı güreş memleketin eski sporlarından ve böylece Türkler serbest güreşte şayanı dikkat bir kabil - liyet kazandılar. Dört maç yaptık. Birinci greko-romen müsabakayı 3-4 ile kaybettik. Fakat fark gene o kadar büyük olmamıştır. Serbest güreşte ise 5-2 mağlûb olduk. Bizimkilerden yalnız Pilaşamak maçı kazandı, Harma, Mustafa minderi terketliği için, galib sayıldı. Ondaki vaziye değışti ve son iki maç 5-2 ve 6-1 ile kazandık. Greko-romen güreşçileri Türklerle ciddi bir mukavemet göstermek için kâfi derecede serbest güreş öğrendiler. Çocuklarımız serbest güreşin zannettiklerinden fazla lüzumlu olduğunu anladılar, ve bunun içindir ki

Kinnunen, Pikkussarı ve Harma Finlandiya serbest güreş müsabakalarına iştirak etmeğe karar verdiler. Serbest güreş, insanı daha çevik yapar ve bunun greko-romen güreşi için faydası vardır. Türklerde bir çok kıymetli güreşçi vardır. Fakat sayısı meçhul. Çünkü bütün amatörler klüplere dahil değildiler. Türkiye Oslo'ya bir takım gönderecek ve bu takım Finlandiyayı da ziyaret edecek. Bundan başka 1939 dünya serbest güreş şampiyonasına da iştirak edeceklerdir. 1940 da 400 spor meraklısı Finlandiyaya gelip olimpiyadlardan sonra memleketi gezecekler. Türkiyede Finlandiyaya karşı alâka büyüktür. Türkler bize çok misafirperverane davrandılar ve biz de onlara daima büyük bir sevgi ile hatırlıyacağız.

Fenerbahçe amatör bir İngiliz takımı getiriyor

Bir müddettenberi Londrada bulunan eski futbolcu Zeki Rıza önümüzdeki mevsim Fenerbahçenin yıldönümü için amatör İngiliz takımının İstanbulla gelmesini temin yolunda yaptığı temaslardan mütebet netice almıştır.

Amatör İngiliz takımı haziran başında İstanbula gelecektir. Zeki Rıza Moda deniz klübü âzalarına öğretmek üzere Londrada golf dersleri almaktadır.

TURAN TIYATROSU

Halk san'atları
Naşid, okuyucu Semâha Mişel varyetesi
Falci Kart
Komedî 3 perde
Dans, Solo, varyete, Düeto

SİHİRLİ KUTU

Aslan ve Eskişehir Müttehid Çimento ve Su Kireci Fabrikaları Anonim Şirketinden: ÜÇÜNCÜ DAVETNAME — İkinci ilân

Aslan ve Eskişehir müttehid çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketi hissedarlarının atideki ruznameyi müzakere etmek üzere ikinci defa fevkalâde içtima davet olundukları 20 Eylül 1938 tarihinde ticaret kanununun muaddel 386 nci maddesinin istilzam eylediği nisabı içtima hâsıl olmadıktan, şirketi mezkûre hissedarları zirde münderiç aynı ruznameyi müzakere etmek üzere 27 Teşrinievvel 1938 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15.30 da Galatada Agopyan hanında şirket merkezinde üçüncü bir fevkalâde içtima davet olunurlar.

Ruznamei müzakere:

1 — Çimento sanayiinin Eti Bank elinde temerküz ettirilmesi ve hususî çimento fabrikalarının bu bankaya devir ve ferağ hakkında hükümetçe ittihaz olunan karardan hissedarınca malûmat husuliyile heyeti umumiyece bu babda bir karar ittihazi.

2 — Devir ve ferağ şartının tasdiki yine hissedaran heyeti umumiyesinin tasvibine muallâk olmak üzere, işbu şartın müzakere ve tesbiti için delege tayini.

3 — İşbu devir muamelesinin icab edeceği ve heyeti umumiyenin münasib göreceği diğer bilcümle kararların ittihazi.

Ticaret kanununun 385 nci maddesi mucibince hissedarlardan bir hissesi olan dahi işbu müzakereye iştirak ve rey ita etmeğe hakkı vardır ve birden ziyade hissesi olan zevatın reyleri hisseleri nisbetinde tezayüd eder.

İşbu içtimada hazır bulunmak isteyen zevat ticaret kanununun 371 nci maddesi mucibince içtima tarihinden bir hafta evvel hisselerini şirket merkezine tevdi etmelidirler.

Bankalara tevdi edilecek hisse senedleri mukabilinde alınacak olan makbuzlar şirket merkezine tevdiat mahiyetinde olarak kabul edilecektir.

12 Ağustos 1938 tarihinde vukubulacağı ilân olunan birinci içtima için tevdi olunan hisse senedatı miktârı kanunen muktazi nisabı doldurmadığından 20 Eylül 1938 tarihinde vukubulacak ikinci içtima için ellerindeki hisse senedatını behemehal şirket merkezine veya bankalara tevdi ile içtimada hazır bulunmaları muhtelif İsanlardaki gazetlerle yapılan neşriyat ile hissedarandan rica olunduğu halde ikinci içtima için tevdi olunan hisse senedatı yine kanunî dereceyi bulmamış ve bu içtimada da akdi mümkün olamamıştır.

Yukarıda yazıldığı üzere 27 Teşrinievvel 1938 tarihine müsadif Perşembe günü üçüncü defa olarak içtima davet olunan fevkalâde hissedaran heyeti umumiyesinde nisabı müzakerenin hâsıl olabilmesi için 38.000 hisse senedinin tevdi edilmiş olması lâzımdır.

Hissedarın tarafından bu hususta vukua getirilecek ihmal kendi menfaatlerini ihlâl edecek mahiyette olup bunun tevli edebilmesi muhtemel arzu edilmeyecek netayiceten meclisi idare mes'uliyet kabul etmeyeceğinden, hissedarın kiramin ellerinde bulunan hisse senedlerini yevmi içtimadan en geç bir hafta evveline yani 20 Teşrinievvel 1938 Perşembe günü akşamına kadar şirket merkezine tevdi ve yahud bunları bankalara vererek makbuz mukabilinde alacakları mektubları şirkete teslim eylemeleri ve içtima günü behemehal heyeti umumiyece bizzat veya aharı tevkil suretiyle isbatı vücud eylemeleri sureti mahsusada ve kemali ehemmiyetle hissedarın kiramin nazarı ittilâna vazolunur.

Şirket, banka masraflarını tamamen deruhte ettiğinden Banka Komerçiyale İtalyana, Banko di Roma, Doçye Oryentbank - Dresdner Bank Şubesi, Holanda Bankası, ve Osmanlı Bankasının Galata şubelerine teslim olunacak hisse senedatı için bu bankalar hisse senedatı mudilerinden komisyon namıyla hiç bir para almayacaklardır.

Hisse senedatı tevdi edip te mazeretine binaen heyeti umumiyece hazır bulunamayacak olan zevat diğerlerini tevkil ve yedelerindeki dâhiliye varakalarını bunlara ciro etmek istedikleri takdirde, ciro için muktazi bir lirahık pul şirket tarafından tesviye olunacağından, bu zevatın heyeti umumiye gününden evvel şirkete gelerek bu muameleyi itmam eylemeleri kendilerinden rica olunur.

Şirket ve bankalara tevdi edilip heyeti umumiyece isbatı vücud edilme suretiyle istifade edilecek beher hisse senedi için müddine bu senedlerin hini istirdadında on kuruş teydiye olunacaktır.

İstanbul, 6 Teşrinievvel 1938

Meclisi İdare

ANNELER

Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçınlatan sebeplerden birisi de ağız aralarının ter ve saireden pişerek, kızarak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV

ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar.

PERTEV

ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhasa yavruların cildleri ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

RADIO EDISSON
Müessesesi

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

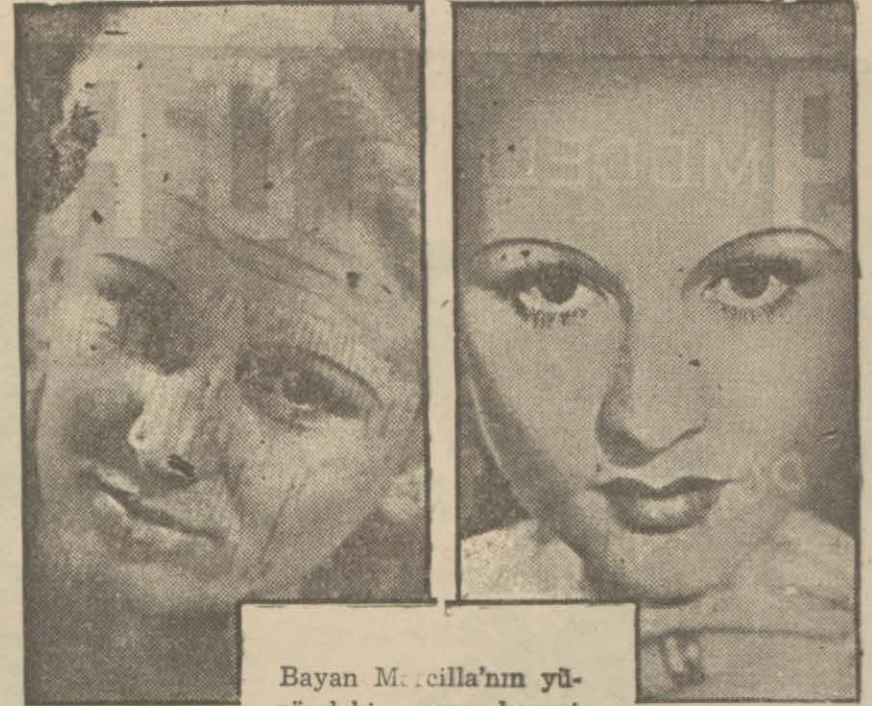
İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına yathı veya yatsız kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — İstiyenlere mektebin kayıd şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası: Telefon: 22534

Başka kim GENCLEŞMEK İSTİYOR?

Bayan Marcilla, nasıl 10 yaş daha gençleştiğini anlatıyor

Bayan Marcilla'nın yüzündeki şayanı hayret güzelliği tebeddülünü gösteren fotoğrafları

Siz de böyle muvaffak olabilirsiniz
Lütfen bunları okuyunuz

Cild unsuru olan pembe renkteki Biocell Tokalon

60 - 70 yaşlarındaki kadınların buruşuklukları altı hafta zarfında zail olmuştur. İşte, hastanelerde tecrübesi yapılan ve bir Viyana Tıp mecmuası tarafından ilân edilen şayanı hayret neticeler... Cildin BIOCELL cevheri ile beslenmiş olmasıdır. Bu kıymetli cevher, pembe renkteki Tokalon kreminin terkinde vardır.

İşte bu kremi kullanan ve yüzündeki şayanı hayret güzelliği tebeddülâtını yukarıdaki fotoğraflarında görülen Pariste Bayan MARCILLA'nın tecrübesini anlatan şu mektubu okuyunuz:

«Bu, benim için bir harika oldu. Takriben iki ay oluyor; alımda ve gözlemlerimle ağızımın etrafında buruşukluklar vardı. Bugün ise bütün arkadaşlarım kadife gibi yumuşak ve buruşukluklardan âri olan yüzüme takdirle bakıyorlar. Hepsine ne yaptığımı söyledim.

Kremini kullandığımı anlattım. Bir çokları bana güldüler, fakat bizzat tecrübe edip şayanı hayret semeresini görünce, hepsi de hak verdiler ve memnun kaldılar. Geceleri yatmadan evvel pembe renkteki Biocell Tokalon kremi kullanınız. Siz uyurken cildinizi besler ve canlandırır.

Her sabah biraz daha gençleşmiş kalacaksınız. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremi kullanınız. Bu suretle cildiniz yumuşamış ve beyazlaşmış olur. Bütün siyah noktaları eritip açık mesaneleri sıklaştırır. Binlerce ahvalde görülen tesiri kuvvetli bir garantidir. Hemen bugünden itibaren her iki kremden birer vazo alarak tecrübe ediniz. Birkaç hafta zarfında faydalı tesirini görmediğiniz takdirde bayiiinize iade ederek parayı geri alabilirsiniz.

Afyon Vilâyetinden:

Evvelce yapılan münakasada talibi bulunmamış olan Afyon Lisesinin ikinci kısım inşaatı, keşfi tadil edilerek (40006 lira 64 kuruş) bedeli keşifle kapalı zarf usulüne yeniden münakasaya konulmuştur.

1 — İhale 18 Birinciteşrin 938 tarihine müsadif Salı günü saat on beşte Afyon Nafia Müdürlüğünde toplanan komisyonca yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat 3000 lira 50 kuruştur.

3 — Plân, hulâsai keşfiye, vahidi fiat bordrosu, umumî, hususî fenni şartname, bayındırlık işleri genel şartnamesi ve münakasa şartnamesi mukavele örneği Nafia Müdürlüğünden görülebilir veya iki lira mukabilinde alınabilir.

4 — İstekli olanlar bu işe girmek için alacakları ehliyet vesikaları için ihale gününden 8 gün evveline kadar şimdiye kadar 40000 lirahık yapı inşaatı yaptığına dair olan vesaikle Vilâyete müracaat etmelidir.

5 — Münakasaya iştirak için yazılan ehliyet vesikasını teminatı muvakkateyi ve ticaret odası kayıd varakasını ve teklif mektubunu havi mühürlü zarfı yukarıda yazılan gün saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine tevdi etmeleri veya posta ile göndermeleri lâzımdır. (6973)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 lirahık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) lirahık iki adet mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

İzmirlileri hayran bırakan bir güzellik ile Hasan Deposu İzmirde Açıldı

39 MODELİ KÜRTİNG Radyosu

DÜNYANIN NEŞESİNİ İZMİRİNİZE TOPLAR

İHAZ İZMİR İSTANBUL

TÜRKİYE VEKİLİ:

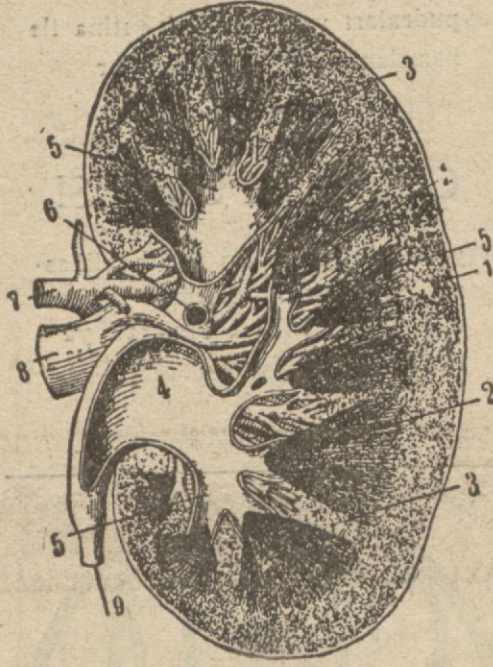
NECİP ERSES

GALATA - SESLİ HAN ZÜLFARUZ SOKAK
ve HEZAREN CADESİ NO 121

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollar-
daki hastalıkların mikroplarını kökünden
temizlemek için (HELMOBLÖ) kullanınız.

Helmoobleu

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorlukları-
nı, eski ve yeni Belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık
idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin
eder. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.
DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

VIROZA

Fenni ve sıhhi bir surette imal edilen

VIROZA

Bilümm yanıklar, iltis yaraları v. s.

TEDAVİ EDER

VIROZA

Kiralık kapalı yüzme havuzu gazino
ve müstemilâti

Ankaranın kışık eğlence yeri ihtiyacını karşılayacak olan çocuk sarayı cad-
desinde Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından inşa ettirilen 25 metre uzunluk
9 metre genişlik ve 1.70 ilâ 3.50 metre derinliğindeki kapalı yüzme havuzu, gazi-
no ve müstemilâti kiraya verilecektir.

İhalesi 20/10/938 Perşembe günü saat 15 de Ankarada Çocuk Esirgeme Ku-
rumu genel merkezinde yapılacaktır. Şartnamesini görmek ve daha fazla malû-
mat almak isteyenlerin kurumun hesab işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri.
(7233)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 »
Üçüncü	sahife	200 »
Dördüncü	sahife	100 »
İç sahifeler		60 »
Son sahife		40 »

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilân yaptıraca-
lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:

İhâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Diş Doktoru diyor ki;

Kısa bir müddet "RADYOLİN",
kullandıktan sonra dişleriniz
inci gibi parladıktan başka
mikropların kâmilen mahvoldu-
ğunu; zararlı salya ve ifrazatın
kesildiğini, diş etlerindeki ilti-
habların durduğunu ve niha-
yet ağzınızda lâtif bir rayiha
başladığını duyacaksınız.

**Gayet temiz
Gayet sıhhi
Gayet ucuz**

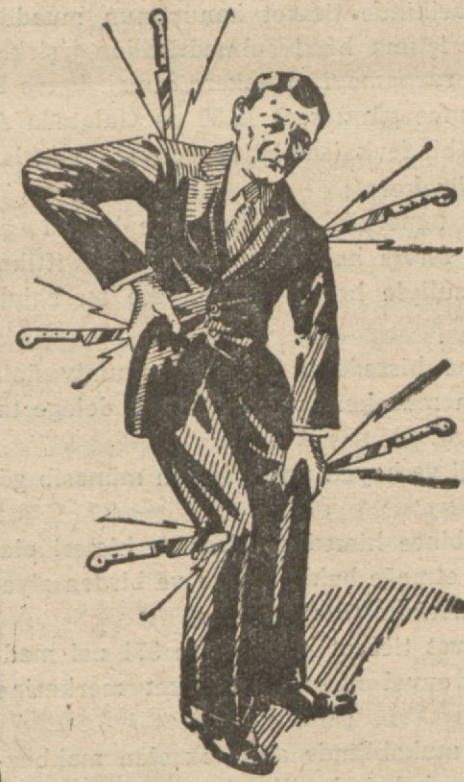

Hergün sabah, öğle ve akşam
yemeklerden sonra dişlerinizi

RADYOLİN ile fırçalayınız

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumların-
dan mütevellid sancılarınız, damar
sertlikleri ve şişmanlık şikâyetleri -
nizi URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve ok-
salat gibi maddeleri eritir, kanı te-
mizler, lezzeti hoş, alınması kolay-
dır. Yemeklerden sonra yarım bard-
dak su içerisinde alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU — İSTANBUL

Neden
Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerdenberi
her türlü soğukalgınlıklarına ve ad-
rılara karşı tesiri şaşmaz bir ilaç
olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için
lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

50
Bayer

BAYER